

Liaona

E wōt Ekar Maroņ Eromĵ Ad Rilomĵor, p. 8

Ta Mool ko Jaar Jeļā kake kōn
Ānbwiin jān Jerkakpeje? p. 14

Lo Aenōmĵman jān Eddodo ko
an Mōm an Kanniōk, p. 22

Jeļā Kajien Rikōjdāt eo Aņ:
Elmen Jumāe Aujiid ko emen
an Satan, p. 30

Rijerbal ro rej kajutak juon jain ilo jikin jermal eo ilo Bern Switzerland Temple. Tampeļ in eaar aje ilo Jeptōm̄ba 1955 jān Būreejtōn David O. McKay. Eaar tampeļ eo jinoinata kar kalōke ilikin North America im kar jinoia tata nān kōm̄m̄ani kaiņi ko ilo kajin ko jet ijeļqkin Iņlij.

Pija eo letok jān Church History Library

ENNAAN KO

4 Ennaan eo an Būreejtōnji eo Kein Kajuon: A Riwanōk Enaaj Mour Kōn Tōmak

Jān Būreejtōn Dieter F. Uchtdorf

7 Naan in Katak an Kōrā: Kallimur im Bujen eo an Priesthood

ILO KŌBAR EO
Meri ro Jilu ilo Lōb eo,
 jān William-Adolphe Bouguereau

BWEBWENATO KO REJ WAŁŌK

8 Pinmuur eo an Rilōmōor eo: Pedped eo an Rikūrijin ro Remool

Jān Elder Robert D. Hales
Kōnke E ej mour, kōj aolep jenaaj bar mour.

14 Jerkakpeje eo an Jisōs Kraist im Mool ko kōn Ānbwinnin

Jān David A. Edwards
Jerkakpeje eo an Jisōs Kraist ej katakin kōj mool ko raorōk kōn piktok eo ekwojarjar im indeeo eo an Ānbwinnin.

22 Juon Būriij nān Bōk Kōjatdikdik im Kōmour

Jān Nanon Talley
*Ewi wāween am marōn ak juon eo ejitōnbōro marōn loe aenōm-
 man, kōjatdikdik, im kōmour
 ālkin an juon men enana im
 kabūromōjōj waļok āinwōt kōk-
 kure ko rejelet mōm ilo kanniōk.*

28 Bok in Pija eo an Baamle eo Am: Kajoor in Bwebwenato ko an Baamle

Jān Amneris Puscasu
*Bwebwe ko an ro jibū im jimāaō
 etto im mour ko aer rej kōkajoorļok
 wōt eō.*

30 Tariņae Eo Ej Wōnmaanļok Wōt

Jān Elder Larry R. Lawrence
*Elder Lawrence ej kwaļok emān kōļ
 ko Setan ej kōjerbali im wāween
 an anjo jāni.*

RA KO

20 Al: Itok, Itok nān E

Jān Steven K. Jones im
 Michael F. Moody

38 Laajrak in Tōmak ko: Skaidrite Bokuma

40 Ainikien Armej ro Rekwojarjar ilo Raan-ko Āliktata

80 Māe iien Jenaaj Bar Lo Doon: Kajoor eo an Anij

Jān Elder Bruce R. McConkie

44 Meleje kōn Kōjeraamŋan ko an Petriak eo aŋ
 Jān Allie Arnell im Margaret Willden
*Kōjeraamŋan ko an Petriak eo aŋ
 rej āinwōt mab in ito itak eo aŋ
 make. Erkein rej jet jipañ ko ñan
 tōl eok.*

48 Kōppopo ñan juon Eŋakūt Kāāl
 Jān Karina Martins Pereira Correia
 de Lima
*Pere im mijak kōn jino baamle eo
 aō make ekar kainebataiki ña. Ewi
 wāween an maroñ lo aenōmŋan?*

*Lale eļāñne
 komaroñ loe
 Liaona eo
 eņojak ilo
 bok in.
 Kōŋawe:
 Ej ke ebbōļ?*

50 Ewi Wāween Aō Maroñ Katak Ilo Lōmŋak Eo Aō im ilo Būruwō?

*Ewi wōt wāween eo an Irooj ñan
 pukōt uwaak ko ñan kajjitōk ko
 im ñan an ļapļok aō meleje jeje
 ko rekwojarjar?*

52 Kaorōk lien Aŋ Ekkatak Gospel In

*Katak wāween aŋ maroñ lañlōñ
 ilo aŋ ekkatak gospel eo.*

56 Uwaak ko jān Ritōl ro an Kabuñ in: Ewi Wāween Ad Lo Aenōmŋan Eo Eŋool
 Jān Elder Quentin L. Cook

57 Bok ko Kar Meļokļoki, Naan in Kaŋool eo kar Keememeje
 Jān Abegail D. Ferrer

58 Rekar Lo E
*Riiti naan in kaŋool kein kōn
 Rilomōor eo ekar Jerkakpeje im
 loe wāween aŋ maroñ erom juon
 rikaŋool kōn jerkakpeje eo An,
 barāinwōt.*

62 Peļak Eo Ad

63 Peba Killep: Wōnŋaanļok, Ritariŋae ro

64 Kajjitōk ko im Uwaak ko
*“Ewi wāween aō jeļā bwe Anij
 ej roņjake aō jar?”*

66 Andrei im Naan eo Enana
 Jān Julie C. Donaldson

68 Uwaak ko jān juon Rijilōk: Ewi wāween aō jipañ kōkajoorļok baamle eo aō
 Jān Elder David A. Bednar

69 Maanjabpopo ñan Tampeļ eo Aolep Raan
 Jān Joy D. Jones
*Katak kōn wāween an Sister
 Jones kar kōmŋane juon
 kōttōbar eaorōk.*

70 Star Ej Romaak
 Jān Jane McBride
*Star ekar ikūmķūm kōn an etal
 ñan Būraimere nej kein kajjuon.
 Enaaj ke maroñ in lo juon
 mōttan ie?*

72 Erom juon Meram
 Jān Elizabeth Pinborough
*Raliōk wāween ko ñan erom
 juon mōttan eŋŋan.*

73 Pija ko jān Bwebwenato ko an Kabuñ in: Kajeded Gospel Eo

74 Lōmŋak kōn Jisōs
 Jān Lindsay Tanner
Mia ej katak kōn kwojkwōj eo.

76 Bwebwenato ko kōn Jisōs: Jisōs ekar Letok ñan Kōj Kwojkwōj eo
 Jān Kim Webb Reid

79 Wutin Iļtō

Määkjiin eo an pejaakin laj in an Kabuñ Eo an Jisös Kraist im Armej ro Rekwojarjar ilo Raan-ko Alilktata

Büreejtönji Eo Kein Kajuon: Thomas S. Monson, Henry B. Eyring, Dieter F. Uchtdorf

Doulou Eo an Joñoul Ruo Rijillök Ro:

Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen, Ronald A. Rasband, Gary E. Stevenson, Dale G. Renlund

Rijeje: Joseph W. Sitati

Rijipañ Mänija an Rijeje ro: Randall K. Bennett, Carol F. McConkie

Rikapijöklök ro: Brian K. Ashton, Jean B. Bingham, LeGrand R. Curtis Jr., Christoffel Golden, Douglas D. Holmes, Erich W. Kopischke, Larry R. Lawrence, Carole M. Stephens

Majaia In Lale: Peter F. Evans

Jeban eo an Määkjiin ko an Kabuñ in: Allan R. Loyborg

Mänija in Pejnej: Garff Cannon

Majaia nan Rijeje: Adam C. Olson

Rijibañ Lale Rijeje Ro: Ryan Carr

Rijipañ an Jeje ko emöj jei ak büriini: Cremilda Amaral

Kumi in Jeje im Kajimwe eo: Bethany Bartholomew, Brittany Beattie, David Dickson, David A. Edwards, Matthew D. Flitton, Lori Fuller, Garrett H. Garff, LaRene Porter Gaunt, Charlotte Larcabal, Michael R. Morris, Eric B. Murdock, Sally Johnson Odekirk, Joshua J. Perkey, Jan Pinborough, Richard M. Romney, Mindy Anne Selu, Marissa Widdison

Majaia in Jeban Pija: J. Scott Knudsen

Majaia in Jina: Tadd R. Peterson

Kumi in Pija: Jeanette Andrews, Fay P. Andrus, C. Kimball Bott, Thomas Child, David Green, Colleen Hincley, Eric P. Johnsen, Susan Lofgren, Scott M. Mooy, Mark W. Robison, Rachel Smith, Brad Teare, K. Nicole Walkenhorst

Rilolojake Men Mweien: Collette Nebeker Aune

Ribok Eddo in Kömmane: Jane Ann Peters

Kumi in Kömman: Glen Adair, Connie Bowthorpe Bridge, Julie Burdett, Bryan W. Gyg, Ginny J. Nilson, Gayle Tate Rafferty, Derek Richardson

Rikópooj nan Je: Joshua Dennis, Ammon Harris

Ribok Eddoin Jeje: Steven T. Lewis

Ribok Eddoin Leto-letak: Troy K. Vellinga

Nan wöneen erom uwaan im wöneen ko itulikin United States in Canada, kepaak jikin mweik eo an Kabuñ in ak ritos eo an ward ak branch eo am.

Jilkinlok peba ko im kajitök ko ilo online ilo liahona.lds.org; kön e-mail lok nan liahona@ldschurch.org; ak kön mail lok nan *Liahona*, Rm. 2420, 50 E. North Temple St., Salt Lake City, UT 84150-0024, USA.

Liaona eo (juon naan ilo Bok in Mormon eo mejele in "kamböj" ak "ba kajien iial") ej jeje ilo Albanian, Armenian, Bislama, Bulgarian, Cambodian, Cebuano, Chinese, Chinese (simplified), Croatian, Czech, Danish, Dutch, English, Estonian, Fijian, Finnish, French, German, Greek, Hungarian, Icelandic, Indonesian, Italian, Japanese, Kiribati, Korean, Latvian, Lithuanian, Malagasy, Marshallese, Mongolian, Norwegian, Polish, Portuguese, Romanian, Russian, Samoan, Slovenian, Spanish, Swahili, Swedish, Tagalog, Tahitian, Thai, Tongan, Ukrainian, Urdu, and Vietnamese. (An wajok ekkar nan kajin.)

© 2017 jen Intellectual Reserve, Inc. Aolep jimwe ko rej pad ippen. Jeje ilo Amedka.

Aolep Mejele im Jimwe ikijein Kömman kape: Mae iien ne emöj kallikare, kajijojo armej remaroñ kömman kape in katak ko jan *Liahona* eo nan jeral ko aer make, jeral ko jet (ekoba nan kür ko aer ilo Kabuñ in). Mälüm in maroñ jolok e jabbewöt iien. Pija ko maroñ jab kapeik elañne mq ko emöj kallikari ilo mejele ko ippañ pija eo. Kajitök ko kön jimwe im maroñ kömman kape rej aikuj jeje im jilkinlok nan Intellectual Property Office, 50 E. North Temple St., FL 13, Salt Lake City, UT 84150, USA; email: cor-intellectualproperty@ldschurch.org.

For Readers in the United States and Canada:

April 2017 Vol. 16 No. 1. LIAHONA (USPS 311-480) Marshallese (ISSN 1532-3501) is published twice a year (April and October) by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 E. North Temple St., Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is \$2.00 per year; Canada, \$2.40 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address *must* be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canada Poste Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send all UAA to CFS (see DMM 507.1.5.2).

NONPOSTAL AND MILITARY FACILITIES: Send address changes to Distribution Services, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368.

Łōmņak ko ñan Nokon in Jota eo an Baamļe

Bok in epäd ie bwebwenato im maķütķüt ko me remaroñ in jeral ñan iien Nokin in Jota eo an Baamļe. Laajrak in ej ruo waanjoñak ko.

"Rekar Loe E," peij 58: Älkin riiti bwebwenato eo äinwöt juon baamļe, komaroñ könono kön wäween ko komaroñ in erom rikamool ro an Kraist. Komaroñ lõmņak kön wäween ko ñan am epaakeļok Rilomqor eo äinwöt puköt iien ko remņan ñan jipañ rijojoļäär ro ilo jukjukinpad eo am, ekkatak kön mour eo an Rilomqor ilo iien am ekkatak jeje ko rekwojarjar, kökkaajiri ñan ruo ripälele bwe ren maroñ etal ñan tampeļ eo, ak puköt ļok juon mottam epäd ilo aikuj. Komaroñ baräinwöt alooje pija eo ej päd ilo mormon.org/easter im kejöklök-jeņ kake aorök in an Kraist im Jerkakpeje eo An ilo mour ko ad.

"Maanjabpopo ñan Tampeļ eo Aolep Raan," peij 69: Komaroñ lõmņak in kömmane juon "menmenbwij im boñ ñan tampeļ" ñan nokon in jota eo an baamļe. Komaroñ ekkatak wäween kömman index im puköt rekqot in baamļe ko ak ekönono kön aorök in kaiñi ko an tampeļ eo im lale pija in tampeļ ko ipeļakin laj in. Ne kwoj jokwe ilo juon tampeļ epaake eok, komaroñ loļok meļan tampeļ eo im könono kön wäween an naaj kepaakeļok köj ñan Jemedwöj llañ im jipañ köj eņjake iakwe eo An.

ELÖN ŁOK ILO ONLINE

Liaona eo im kein katak ko jet an Kabuñ in repäd ilo elöñ kajin ko ilo languages.lds.org. Etal [facebook.com/liahona.magazine](https://www.facebook.com/liahona.magazine) (repäd ilo kajin English, Portuguese, im Spanish) ñan kappuköt elöñ ennaan ko remņan, lõmņak ko ñan nokon in jota eo an baamļe, im kein katak ko komaroñ leļok ñan ro mottam im baamļe.

UNIN KÖNONO KO ILO BOK IN

Nömba ko rej jutak kön peij eo moķtata an bok in.

Aenömņan, 48, 56, 62, 66
Änbwiin, 14

Baamļe, 28, 42, 48, 68

Bujen ko, 7

Bwebwenato an

Kabuñ, 73

Ekkatak jeje ko rekwojarjar, 43, 52, 57

ljtö, 14, 58, 76, 79

Jar, 41, 62, 64

Jeļäļokjen, 50, 52

Jemjerä, 70, 72

Jeral in Jipañ, 4, 42, 68

Jerkakpeje, 8, 14, 58, 76, 79

Jetöb Kwojarjar, 50

Jisös Kraist, 8, 14, 30, 56, 58, 74, 76, 79

Kabuñjar ilo tampeļ eo?, 69

Kajin, 40, 66

Kajoor an jetöb, 4, 30, 63, 80

Kapo, 30, 63

Köjatkidik, 22, 48

Köjeraamņan ko an Petriak, 44

Kömour, 22

Kwojkwöj, 74, 76

Menmenbwij ko an Baamļe, 28

Mour indeeo, 8, 14

Mwil nana (Sexual abuse), 22

Naan in kamool, 38, 50, 57, 58

Peran, 40, 57, 63

Pinmuur, 8, 22, 74, 76

Priesthood, 7, 80

Tariñae ilo Lañ, 30

Tömak, 4, 38, 41, 48, 80

Waanjoñok, 72

**Jän Būreejtōn
Dieter F. Uchtdorf**

Rikakpilōklōk eo Kein
Karuo ilo Būreejtōnji eo
Kein Kajuon

A RIWĀNŌK ENAAJ MOUR KŌN TŌMAK

Rabbi im Rikōmḡan Soap eo

Ewōr juon bwebwenato an Rijew kōn juon rikōmḡan soap eo ekar jab tōmak ilo Anij. Juon raan ke ekar etatal ippān juon rabbi, ekar ba, “Ewōr juon men eo ijjab maroñ meḡeḡe. Kabuñ ekar pād ippād iumḡwin taujin iiō ko. Ak aolep jikin kwoj reilōk ie ḡok ewōr men ko renana, jorrāān, riab, bōd in ekajet, metak, kwōle, im kakkure ko. Ej kallikar bwe kabuñ ej jañin kōkōmḡanḡanḡok laḡ in. Kōn menin, ij kajjitōk ippām, ewi wōt menin emḡan?”

Rabbi eo ekar jab uwaak ilo tōre eo ak ekar wōnḡaanḡok wōt etetal ippān rikōmḡan soap eo. Ejjab etto rej itok ñan juon jikin ikkure ijo ajri ro, ānbwinnier eobrak kōn bwiñal, rekar ikkure ilo pedkat.

“Ewōr juon men eo me ijjab maroñ meḡeḡe,” rabbi eo ekar ba. “Reilōk ñan ajri raḡ. Soap ekar pād ippād iumḡwin taujin iiō ko, im kiiō ajri raḡ retonoon. Ta emḡan eo an soap?”

Rikōmḡan soap eo ekar uwaak, “Ak rabbi, ejjab jimḡwe bwe jen jekpen ḡae soap kōn ajri rein retonoon. Jej aikuj kōjberbal soap ḡokta innām ej tōpar jibadbad eo an.”

Rabbi eo ekar ettōñ dikdik im ba, “Ejimḡwe.”

Ewi Wāween Ad Mour?

Rijilōk Paul, ej kouti juon rikanaan in Kallimur Mokta, ekar kōmeḡeḡeik ta meḡeḡein erom juon ritōmak ke ekar ba, “A riwānōk enaaḡ mour kōn tōmak” (Rom 1:17).

Bōlen ilo enaan in jemaroñ meḡeḡe oktak eo ikōtaan juon kabuñ eo me ej erub im juon eo ejjab maroñ kōkkōmḡanḡanḡok im juon ewōr an kajoor ñan ukōt mour ko.

Ak ñan meḡeḡe ta meḡeḡein ñan mour kōn tōmak, jej aikuj meḡeḡe ta in tōmak.

Tōmak eḡapḡok jän tōmak. Ej leke Anij ilo ḡool im jermal ko rej barāinwōt itok ippān tok.

Eḡapḡok jän baj ba ke ewōr löke ippād.

Eḡapḡok jän baj okjaklikḡok, ḡōmḡajidjid, im ba kōmḡij errā. Ñe jej ba “ke riwānōk renaaḡ *mour kōn tōmak*,” meḡeḡe eo ad jej ba bwe jej tōl im ḡoor kōn tōmak eo ad. Jej *ḡakūtḡūt* ilo juon wāween me ej jejet ippān tōmak eo ad—jab jän juon wāween pokake eo ewōr pere ie ak jän juon leke im iakwe emḡool ñan ad Anij im kōn mālōt-lōt eo jejjab maroñ kōḡḡaikie eo Ekar kwaḡok tok ñan ajri ro Nejin.

Tōmak ej aikuj ippān tok jermal, eḡañne jab ippān e make mej (lale Jemes 2:17). Ejjab tōmak ñan jidik. Ejeḡok an kajoor ñan ukōt juon armej, jen make iaad ilo laḡ in.

Emḡaan ro im kōrā ro retōmak rej löke ilo Jemedwōj Ilañ eo etūriamḡ—aaet meñe ilo iien ko reppen, aaet meñe ilo iien pere im apañ ñe rejjab maroñ loe ak alikkar aer meḡeḡe.

Emḡaan ro im kōrā ro retōmak rej lukkuun etetal ilo iaḡ in rikaḡoor im kajjieoñ ḡoor waanjoñak eo an Rilḡmḡor eo aer, Jisōs Kraist. Tōmak ej kareel im, emḡool, ej imḡwe kōj ñan kareel būruwōd ñan lañ im ñan niknik pukōt ḡok, kotak, im kōjeraamḡan ro riturir.

Kabuñ eo ejeḡok jermal ie ej āinwōt juon soap eo ej pād wōt ilowaan boḡok eo an. Emaroñ kabwilōñlōñ kōtmāne ko ippān, ak ilo ḡool, jidik wōt an kajoor ñan kōmḡane juon oktak ḡae iien ej kakūrḡool jibadbad eo an. Gospel eo an Jisōs Kraist ej juon gospel in ḡakūtḡūt. Kabuñ eo an Jisōs Kraist ej katakin kabuñ eo erreō āinwōt juon ennaan in kōjatdikdik, tōmak, im iakwe emḡool, ekoba jipañ ro riturir ilo jetōb im wāween ko jet ilo kanniōk.

Jet allōñ reḡootḡok, kōrā eo pāleeō, Harriet, im ña kar

Büreejtōn Uchtdorf im leddik eo nejin, Antje, rekar loļok rijibakwe ro ilo juon jikin kām epaake Athens, Greece.

pād ilo juon türeep ippān baamle eo ippān jet iaan ajri ro nejum ilo bukwōn ko ilo Mediterranean. Kōm ar loļok jikin kōppād ko an rijpōkwe ro im kar bwebwenato ippān baamle ko jān laļ ko rekar jorrāān jān tariṅae ko. Armej rein rekar jab jān tōmak eo ad, ak rekar ro jeim im jatūm im rekar lukkuun aikuj jipaṅ. Būruwōm rekar lukkuun m̄weiūr ke kōm kar loe kōn mejām wāween an ro uwaan Kabuṅ in reniknik bōktok jipaṅ, kōmour, im kōjatdikdik eo ṅan armej ro riturim rekar pād ilo aikuj, mekarta kabuṅ ta eo aer, laļ ta eo aer, ak jeļāļokjeṅ.

Tōmak ej aolep iien itok ippān tok maķūtkūt ko rej aolep iien jejet rej kobrak būruwōd kōn juj, im ļōmṅak kōn mālōtlōt im meļeļe, im jetōb eo kōn aenōmṅan im iakwe.

Tōmak eo ad emaroṅ kōjeraamṅan

im kareel ilo jetōb jimor ro ipeļaaqid im kōj.

Tōmak eo ad emaroṅ kobrak laļ kōn emṅan im aenōmṅan.

Tōmak eo ad emaroṅ ukōt dike ṅan iakwe im rikōjdat ṅan m̄ōttad.

Innām, riwānōk, rej mour jān jermal kōn tōmak, rej mour jān aer lōke ilo Anij im etetal ilo iaļ eo An.

Im eṅin ej kain tōmak eo me ej ukōt kajjojo armej, baamle ko, laļ ko, im laļ in. ■

KATAKIN JĀN ENNAAN IN

Büreejtōn Uchtdorf ej kōmeļeļeiki bwe tōmak eļapļok jān baj juon naan in tōmak. Tōmak eo emool ilo Jemedwōj Ilaṅ im ilo Jisōs Kraist ej aikuj maķūtkūt, im mour kōn tōmak ewōr kajoor ie ṅan ukōt mour ko im mōko. Komaroṅ karuwaineneik ro kwoj katakin bwe ren kwaļok ippām iien ko rekar loe kōjeraamṅan ko im kajoor eo ej waļok jān mour kōn tōmak—jān waanjoṅak ko aer make ak aer etale waanjoṅak ko an ro jet. Rōjaṅ er ṅan jar kōn tōl ṅan jeļā wāween aer mour emṅanļok kōn gospel eo.

Jipaň ro Jet ilo Tōmak

Būreejtōn Uchtdorf ej jiroň kōj bwe tōmak eo ad ilo Anij ej *Baikuj* in “itok ippān tok jermal ko.” Ñe tōmak eo ad ej itok ippān tok mačkūtkūt ko rej aolep iien jejjet,” ej kōmejeje, ej “kobrač . . . kōn aenōmman im iakwe.” Kōn kallimur eo an kōjeraamman in, jemaroň *kōmmane* juon oktak, im jemaroň loe menin ilo mour ko ad ñe jej jołok ad iien kōmmane jipaň eo eobrač kōn tōmak. Komaroň jar kajjojo jibboň ñan kajjitōk ippān lrooj ñan jipaň ilo am jipaň ro jet. Ñan waanjoňak, kajjitōk lppān ñan kwałok ñan kwe ñāāt eo juon jeiūm ak jatūm ej aikuj jipaň kōn juon jermal ak ñāāt eo juon mōttam ej aikuj am nōbare. Innām, ñe kwoj bōč juon imwe, jermal ekkar ñan e! Ñe kwonaaj kōmmane jar kein im jipaň in āinwōt juon imminene, innām am tiljek, mačkūtkūt ko rej aolep iien jejjet naaj kōjeraamman mour eo am im mour ko an ro jet. Būreejtōn Uchtdorf ej kallimur bwe komaroň “ukōt kajjojo armej, baamle ko, lał ko im lał in.”

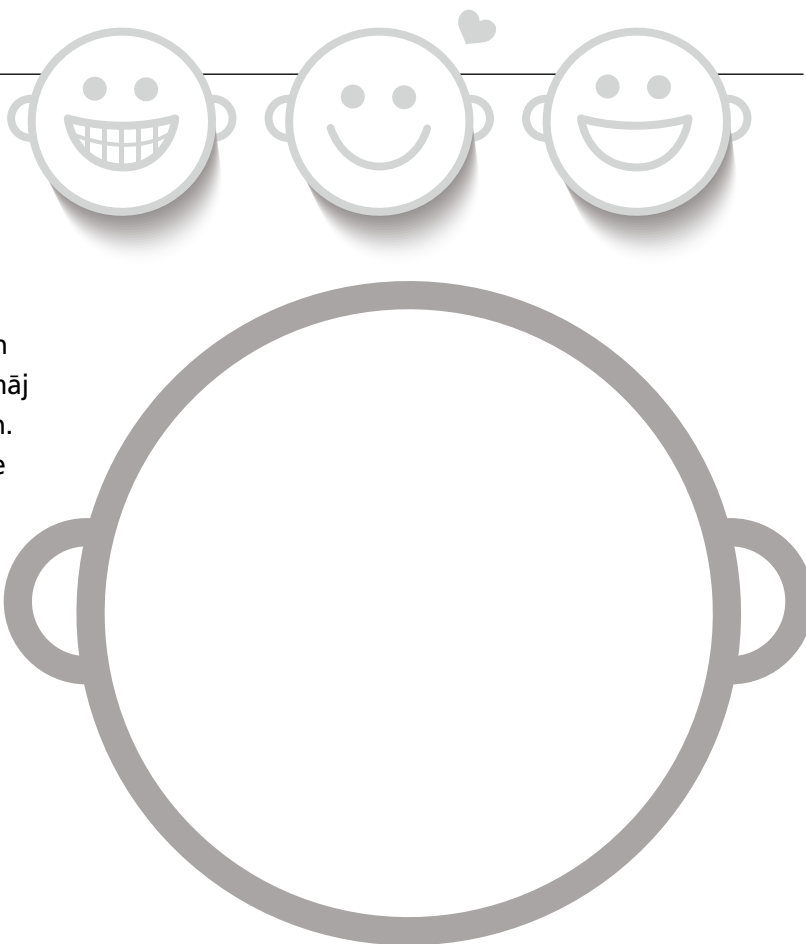

Lōke

Kajjieoň e ikkure in ippān juon mōttam. Kwonaaj aikuj in lōke im lukkuun tiljek ļoor tōl ko an.

Jibwe juon pen ak pinjel, kiili mejam. Ba ñan eo mōttam bwe en kwałok ia eo kwoj jiňaiki māj ko, bōti eo, ļoňi eo, im kōł in bar ko ilo māj in. Innām kalimjōke. Ejet pija eo? Komaroň kōļare ilowaan māj eo im ba ñan bar juon bwe en bar kōmmane!

Jet iien epen ñan ļoor kōmejeje ko. Ak ñe jej kajjieoň in ļoor Jemedwōj llaň ilo ad roňjake Jetōb Kwojarjar eo, Enaaj jipaň kōj. Jemaroň aolep iien lōke E.

Kallimur im Bujen eo an Priesthood

Kanooj jar ilo am ekkatak kōn katak in im pukōt imwe ñan jeļā ta eo naaj tilmaake. Meļeļe jibadbad eo an Doulul eo an Kōrā ro ewi wāween an kōpooje leddik ro nej- in Anij ñan kōjeraamman ko an mour indeeo?

Ilo ad kōrā ro ļapļok ad meļeļe bwe kallimur im bujen ko an priesthood rej jermal ñan kōj, ilo an ļapļok ad kaorōki kōjeraamman im kallimur ko an priesthood eo.

Aolep ro raar kōmman bujen ko rekwojarjar ippān Irooj im ro rej kautiej bujen ko rej ekkar ñan bōk mađenļok ko an juon make, ñan maroñ kōjeraamman jān enjeļ ro rej kwaļok, ñan kōnono ippān Anij, ñan bōk tarlep in gospel eo, im, eļaptata, ñan erom rijolet ro ippān ļok Jisōs Kraist aolep men ko ewōr ippān Jemen.”¹

Kōjeraamman ko im kallimur ko an kallimur im bujen ko an priesthood eo rej jermal jimor ñan emman ro im kōrā ro. Sister Sheri L. Dew, kar rikak-pilōklōk eo ilo Būreejtōnji eo Eutiej an Doulul eo an Kōrā ro, ekar ba, “Tarlep in priesthood eo ekitbuuj ilo kaiñi ko ilōñtata

Tōmak
Baamle
Deoor

an mweo imōn Irooj maroñ būki wōt jān juon emman im kōrā ippān doon.”²

Sister Linda K. Burton, Būreejtōn eo Eutiej an Doulul eo an Kōrā, ekar letok kūri in, “Ij kajitōk ippāmi ñan kakkilōklōk e kallimur im bujen ko an priesthood, eo maroñ loe ilo Katak im Bujen ko 84:33–44. Jān kōmman āindein, ij kallimuri kom bwe Jetōb Kwojarjar eo enaaj kōļap-ļok ami meļeļe kōn priesthood eo im naaj imwe im kotak kom ilo wāween ko remman.”³

Kōmeļeļe ko an Josep Smith ñan Doulul eo an Kōrā rekar ñan kōpooje kōrā ro ñan “itok im bōk maroñ ko im kōjeraamman ko im mennin letok ko an priesthood eo.” Menin enaaj tōprak wōt kōn kaiñi ko an tampeļ eo.

“Kaiñi ko an tampeļ [rej] kaiñi ko an priesthood, bōtaab rej [jab] leļok ioon opii ko an ecclesiastical ioon emman ro ak kōrā ro. [Kaiñi kein rej kakūrmooll] kallimur eo an Irooj bwe armej ro An—kōrā ro im emman ro—naaj maroñ ‘endowed kōn kajoor jān ijo eutiej tata’ [K&B 38:32].”⁴

Kakobaba in Eoon ko im Meļeļe ko
Katak im Bujen ko 84:19–40;
121:45–46; reliefsociety.lds.org

KAKEEMEMEJ KO

1. M. Russell Ballard, “Men and Women and Priesthood Power,” *Liahona*, Sept. 2014, 36.
2. Sheri L. Dew, in *Daughters in My Kingdom: The History and Work of Relief Society* (2011), 128.
3. Linda K. Burton, “Priesthood Power—Available to All,” *Ensign*, June 2014, 39–40.
4. Gospel Topics, “Joseph Smith’s Teachings about Priesthood, Temple, and Women,” topics.lds.org.

Ļōmņak kōn
Menin

Ta eo koma-
roñ kōmmane
ñan lukkuun
meļeļe im bōk
kōjeraamman
ko kar kalli-
mur kaki an
kallimur im
bujen ko an
priesthood?

GETHESEMANE, JAN J. KIRK RICHARDS

Jän Elder
Robert D. Hales
Jän Doulu eo an
Joñoulruo Rijilök ro

Pinmuur eo an Rilomqor eo: PEDPED EO AN RIKURIJIN RO REMQOL

*Jenaaj jerkakpeje im erom ro rej jab wabanban kōn
wōt kar katok in pinmuur eo an Jisōs Kraist.*

Rikanaan Josep Smith (1805–44) ekar kajjitök, “Ta pedped in katak ko an kabuñ eo aṃ?” Ekar uwaak, “Pedped in katak ko an kabuñ in ad rej kaṃool ko an Rijilök ro im Rikanaan ro, rejelöt Jisōs Kraist, bwe E eaar mej, kar kalbwine, im bar jerkak raan eo kein kajilu, im walōñlök ñan lañ; im aolep men ko jet ko tōllökin kabuñ in ad ej itok ilo ekkejaak ko nai.”¹

Ikōñaan lewaj ainikiō ñan ennaan in an Rikanaan Josep. Dilep in aolep tōmak ko ad ej ad Rilomqor im katok in pinmuur eo An—ettā eo an Anij” (1 Nipai 11:16) ijoke Jemān ekar jilkintok Nejin ñan laḷ in ñan köttōbrak Pinmuur eo. Dilepen jibadbad in kōn mour eo an Jisōs Kraist eo ekar aolepān kar katok im pinmuur kake. Pinmuur eo ej pedped eo an Rikurijin ro Remqol.

Etke Pinmuur eo an Rilomqor eo ej dilepen pedped in katak ko an gospel ilo Kabuñ in im ilo mour ko ad.

Laajrak in Tōmak ko 1:13

Laajrak in tōmak kein kajilu ej riit, “Kōmij tōmak bwe kōn Pinmuur eo an Kraist, aolep armej remaroñ bök lōmqor, jān pokake kien ko im kaiñi ko an Gospel eo.”

“Lōmqor” ilo meḷeḷe an naan in ej kōnono kōn tōprak ḷok degree eo eutiejtata ilo aiboojoj ilo aiboojoj eo an aḷ. Jerkakpeje ej itok ñan aolep armej ro rej itok ñan laḷ in, ak ñan bök mour indeeo, aolep köjeraamṃan ko an eddökḷok indeeo, kajjojo armej rej aikuj pokake kakien ko, bök kaiñi ko, im kōmṃani bujen ko an gospel.

Etke Jisōs Kraist, im E wōt, ekar pinmuur kōn jerawiwi ko an laḷ? Ekar tōpar aolep mennin aikuj ko rekkar.

Anij Ekar E im Lōke E

Jisōs ekar ʎotak jān Jined im Jemedwōj Ilañ ilo mour eo mōkta. Ekar Maanje eo an Jemedwōj Ilañ. Kar kālet E jān jinoin. Ekar pokake ankilaan Jemān. Jeje ko rekwojarjar emakijkij aer kōnono kōn lañlōñ eo an Jemedwōj Ilañ ñan Nejin.

Ilo Matu jej riit, “Im lo, ainikien jān lañ, ej ba, E in Nejū Jitōnbōro ippa, Ij mōñōñō kake” (Matu 3:17).

Luk ekar rekoḡte, “Im ainikien ej itok jān kōdḡ eo, im ba, E in Nejū, Eo Ij kāālōt E: Komwin karoñjake” (Luk 9:35).

Im ilo tampeḷ eo ilo Bountiful ālkin Jerkakpeje eo an Rilomḡḡ eo, armej ro rekar roñ ainikien Jemān: “Lo in Nejū Jitōnbōro, eo ilo E, Ebuñ-buruō; ilo E Iaar kaiboojoj Eta—komwin roñjake E.” (3 Nipai 11:7).

Ej uñūr būruwō ñe ij riiti iien eo Jisōs ekar eñtaan ilo Jikin Kallib Getsemane, Jemen, kōn iakwe eo An eḷap im An tūriamḡ kōn Nejin Eo Emake Wōt, ekar jilkintok juon enjeḷ ñan E jān lañ ñan kaenōmḡman im kakajoor E (lale Luk 22:43).

Jisōs Ekar Kōjerbal Anemkwoj eo An ñan Pokake

Jisōs ekar mōñōñō in leḷok mour eo An kōn kōj.

Ilo Kḡonjeḷ eo Eḷap ilo Lañ, Lucifer, “eo nejin jibboñ” (Aiseia 14:12; K&B 76:26–27), ekar ba:

“Ña e, kwōn jilkinḷok eō, inaaḡ eo nejmḡ maan, im inaaḡ lomḡḡoren aolep armej, bwe en ejeḷok juon enaaḡ jako, im emḡool inaaḡ kōmḡmane, kōn menin letok ñan eō utiej eo Amḡ.

“A, lo, Nejū Jitōnbōro, eo ej Aō Jitōnbōro im Rikāalet jān jinoin, Eaar ba ñan Eō—Jema, Ankilam en kōmḡman, im aiboojoj eo en Amḡ indeeo” (Moses 4:1–2; barāinwōt lale Ebream 3:27).

Kōnke iakwe eo eḷap an Nejin ñan Jemen im ñan kōjwōj kajjojo, Ekar ba, “Jilkinḷok Eō.” Ke Ekar ba “jilkinḷok Eō,” Ekar kōjerbal anemkwoj in kālet eo An.

“Āinwōt Jema e jeḷā Ña, im Ña I jeḷā Jema; im Ij likūt Aō mour kōn sip ko. . . .

“Kōn men in Jema ej yokwe Eō, bwe Ij likūt Aō mour bwe In bar bōk e.

“Ejeḷok armej ej bōke jān Eō, a Ña Ij make likūt e. Ij maroñ bwe In likūt e, im Ij maroñ bwe In bar bōke.” Kien in Iar bōk jān Jema” (Jon 10:15, 17–18).

Rilomḡḡ eo ekar ke kōḡaan, wōj in enjeḷ ro remaroñ kar bōk E jān ioon dōbwāal eo kajimwe ʎok ñan ippān Jemān. Bōtaab Ekar kōjerbal anemkwoj in kālet eo An ñan katok kōn E make kōn kōj, ñan kamōj mijen eo An ilo mour in, im ñan niknik ñan jemḷokin, kamōj katok in pinmuur eo.

Jisōs ekar kōḡaan itok ñan laḷ, im Ekar ekkar bwe En itok. Im ke Ekar itok, Ekar ba, “Bwe Iar itok jān lañ, jab bwe In kōmḡman ankil Aō, a ankilaan Eo ear jilkintok Eō” (Jon 6:38).

Jisōs Ekar Ekkapit Mokta jān Jān Jinoin Laḷ

Piter ekar katakin bwe Jisōs “kar ekkapit mokta jān jinoin laḷ” (lale 1 Piter 1:19–21).

Rikanaan ro ilo aolep epepen ko rekar kanaan kōn itok eo an Jisōs Kraist im ta naaj mijen eo An. Jān tōmak eḷap, Inōk kar kwaḷok ñan E juon visōn ekabwilōñlōñ kōn ʎotak, mej, Wanlōñḷok eo An, im Itok eo Kein Karuo an Rilomḡḡ:

“Im lo, Inok ar lo raan in itok eo an eo Nejin Armej, emḡool ilo kanniōk; im jetōb eo an ar mōñōñō, im ba: Eo Ewānōk emḡōj kotake, im Lamb eo emḡōj mḡne jān founda-sōn eo an laḷ. . . .

ECCE HOMO. JÁN J. KIRK RICHARDS

“Im Irooj eba ñan Inok: Kwōn reilōk, im eaar reilōk im lo eo Nejin Armej rej kotak ioon debwāāl eo, ilōkan jekjek eo an armej rañ;

“Im eaar roñ juon ainikien eļļaa; im lañ ko rekar libobo; im aolep mennin kōmānman ko an Anij rekar liaajlō; im laļ eaar ñirōk; im dekā ko rekar potak; im ro rekwōjarjar rekar jerkak, im kar bōk kūrāwūn ianbwijmaroñ in eo Nejin Armej, kōn kūrāwūn ko in aiboojoj. . . .

“Im Inok eaar lo eo Nejin Armej ej wanlōñlōk ñan Jemān. . . .

“Im ālikin men kein Inok eaar lo raan in itok eo an eo Nejin Armej, ilo raan ko āliktata, ñan jokwe ioon laļ ilo wānōk ñan tōrean eo juon tōujin iiō ko” (Moses 7:47, 55–56, 59, 65).

Enañin 75 iiō ko mōkta jān lōtak eo an Kraist, Amulek ekar kaṃool: “Lo, ij ba ñan kom, bwe ijeļā bwe Kraist enaaj itok ilubwiljin ro nejin armej, ñan bōk ioon nana ko an armej ro An, im bwe Enaaj pinmuur kōn jerōwiwi ko an laļ; bwe Irooj Anij Eaar kōnono men in” (Alma 34:8).

Jisōs Ekar Jenolōk Kapāāl ko An

Jisōs Kraist wōt emaroñ kōmṃane katok in pinmuur eo—maroñ lōtak jān juon jinen ilo kanniōk, Meri, im kar bōk kajoor an mour jān Jemān (lale Jon 5:26). Kōnke kōn kajoor in mour in, Ekar anjō jān mej in kanniōk, kajoor eo an lōb ekar jako maroñ eo an, im Ekar erom ad Rilōmqōr im Rijojomar im Maajta eo an Jerkakpeje eo—meļeļein lōmqōr im jab wabanban emōj letok ñan kōj aolep. Jenaaj jerkakpeje im erom ro rej jab wabanban kōn wōt kar katok in pinmuur eo an Jisōs Kraist.

Jisōs Ekar Mōñōñō in Pinmuur kōn Bōd eo an Adam

Laajrak in Tōmak kein karuo ej kwaļōk, “Kōmij tōmak bwe armej renaaj bōk kaje kōn jerōwiwi ko aer make, im jab kōn bōd eo an Adam.”

Jān kōjerbal anemkwoj in kālet eo ad, jej kālet ñan kōjerbal tōmak eo ad. Kōn tiljek, jemaroñ ukweļōk, eļañne eban Pinmuur eo, jejjab maroñ.

GRAY DAY GOLGOTHA, JAN J. KIRK RICHARDS

Ilo bok in Moses jej katak, “Jān men in eaar itok ennaan eo ijoko rettolōk ilubwiljin armej ro, bwe eo Nejin Anij eaar pinmuur kōn bōd eo mōktata, eo jān e jerōwiwi ko an ro jemād im jined rejjab maroñ uwaak kaki ioon bōran ro nejier, bwe rōdipiio jān foundasōn eo an laļ” (Moses 6:54).

Ilo 2 Nipai jej bōk juon katak eļap:

“Bwe āinwōt mej eaar itok ioon aolep armej, ñan kakūr-mool karōk in tūriamōkake eo an Rikōmānman Eļap, eai-kuj wōr kajoor in jerkakpeje, im jerkakpeje eo eai-kuj itok ñan armej jān tokjān wōtlōk eo; im wōtlōk eo eaar itok jān tokjān bōd; im kōnke armej raar wōtlōk raar mṃwijōk jān imāan mejān Irooj.

“Kōn menin, eai-kuj bwe en pinmuur eo ejeļōk jemļōkin —ñe ejjab juon pinmuur eo ejeļōk jemļōkin wabanban in eban maroñ kōṃak jab wabanban. Kōn menin, ekajet eo mōktata eo eaar itok ioon armej ej aikuj kar pād wōt ium-win ien ejeļōk jemļōkin. Im ñe āindein, kanniōk in en kar babuļōk ñan kōt im ñan ṃadeoñeoñ ñan eo jinen bwidej, ñan jab jerkak” (2 Nipai 9:6–7).

Jisōs Ekar Armej Eo Emake Wōt Wāppen

Ilo Katak im Bujen ko, Rilōmqōr eo ej ba “Jema, lo eñtaan ko im mej eo an Eo eaar jab kōmṃan jerōwiwi, ilo E Kwaar kanooj buñ-būruōm; lo bōtōktōkin Nejum eo ar tōṃrōk, bōtōktōkin E eo Kwaar leļōk bwe Kwōn maroñ aiboojoj (K&B 45:4).

Jisōs ekar armej eo emake wōt ewāppen, ejjeļok An jerawiwi. Katok ilo Kallimur Mokta mejelein juon katok in bōtōktōk—maantak nān katok eo an ad Irooj im Ripinmuur ioon dōbwāāl eo nān kakūrmoool katok in pinmuur eo. Ke katok kōn bōtōktōk ekar kōmman ilo tampeļ ko etto, pris ro rekar katok kōn juon lamb erreō, ewāppen ilo jabdewōt wāween. Rilomqor eo emākikij an kōnono kake ilo jeje ko rekwojarjar āinwōt “Lamb an Anij” kōnke erreō eo An (lale, nān waanjoṅak, Jon 1:29, 36; 1 Nipai 12:6; 14:10; K&B 88:106).

Piter ekar katakin bwe jej pinmuur “A ear bōtōktōk e aorōk, āinwōt an lamb ejjeļok ṅotaan im e kwojarjar, aet eo an Kraist” (1 Piter 1:19).

Jisōs Ekar Bōkļok Jerawiwi ko an Laļ

Eoon kein rej kalikkar bwe jān Pinmuur eo An, Rilomqor eo ekar kōllāik wōṅāān eo kōn jerawiwi ko ad.

“Aolep kōj, āinwōt sip, jaar jebwābwe; jaar jeorļok jabdewōt iaad kajjojo nān iaļ eo an; im Irooj eaar likūt ioon jerqowiwi ko ad aolep” (Mosaia 14:6).

“A Anij ej kwaļok kadmādin An yokwe nān kōj ilo men in, ke jar ri jerqowiwi, Kraist Ear mej kōn kōj. . . .

“Bwe eļāñne, ke jaar ri kōjdat, mej an Nejin ear kōllaajrak kōj nān Anij, en laļok, ke emōj kōllaajrak, naaj lomqoren kōj ilo An mour.

“Im jab men in wōt, a jej barāinwōt lañlōñ ilo Anij kōn ad Irooj Jisōs Kraist, kōn Eo kiiō jaar bōk pinmuur. . . .

“Bwe āinwōt kōn kipiliia an juon armej, elōñ rej ri jerqowiwi, barāinwōt kōn kipiliie an juon elōñ renaaj ri wānōk” (Rom 5:8, 10–11, 19).

“Bwe en kaṅool naan Aiseia ar kōnono im ba, E make wōt bōk mōjṅo ko ad, im bōkļok nañinmej ko ad” (Matu 8:17).

“A Anij ej jab bōjrak an Anij, im tūriamokake ej an riukeļok, im tūriamo kake ej itok kōn pinmuur eo; im pinmuur eo ej kakūrmoool jerkakpeje eo an ro remej; im jerkakpeje eo an ro remej ej kōroqļok armej nān imāan mejān Anij; im āindein rej jepļaakļok ilo imāan mejān, nān ekajet ekkar nān jermal ko aer, ekkar nān kien im jimwe. . . .

“Im āindein Anij ej kakūrmoool un ko reļap im ejjeļok jemļokier, ko kar kōpooji jān lōntak ko an laļ. Im āindein ej kūrmoool mour im lomqoren eo an armej, im barāinwōt koṅkure im būromōj” (Alma 42:23, 26).

Jisōs ekar Niknik nān Jemļokin

Jisōs Kraist ekar kijenmej e mālijoñ ko, eñtaan ko, kaarmejeje ko, im kapañpañ ko ilo Gethsemane, barāinwōt eñtaan im metak eo ioon dōbwāāl ilo Golgotha. Innām, āliktata, Ekar ba, “Emōj” (Jon 19:30). Ekar kamōj jermal eo An ilo mour in im niknik nān jemļokin, barāinwōt kamōj katok in pinmuur eo.

Ilo jikin kallib eo Ekar ba, “O Jema, eļāñne e maroñe en ilok kab in jān Eō; a en jab ankil Aō, a ankil Am” (Matu 26:39).

Ilo Katak im Bujen ko jej katak:

“Eñtaan eo eaar kōmman bwe Nā, emool Anij, eo Eļaptata jān aolep, nān wūdiddid kōnke metak eo, im nān bōtōktōk ilo aolepān Ānbwinnū, im nān eñtaan jimor ilo ānbwin im jetōb—im Ikar kōṅaan bwe In maroñ kar jab idaak kap eo emeṅ, im jenlik—

“Mekarta, aiboojoj nān Jema, im Iaar bōke im kadeleļok maanjāppopo ko Aō nān ro nejin armej ṅa (K&B 19:18–19).

IA EO REKAR BŌK-E NĀNEJ, JANJ. KIRK RICHARDS

Jisōs ekar ba ñan Jemān, “Iar kaiboojoj Eok ioon laḷ: Iar kaṃōjḷok jermal eo Kwaar letok ñan Eō bwe In kōṃṃane” (Jon 17:4).

Innām, ioon dōbwāāl eo, “Ke eṃōj an Jisōs bōk vinegar eo, E ba, eṃōj Im Ej jirḷok im kōṭḷok An” (Jon 19:30).

Jisōs ekar itok ñan laḷ in, kōjparok kwojarjar eo An bwe En maroñ kōṃṃane katok in pinmuur eo, im niknik ñan jemḷokin.

Keememej E ilo Kwojkwoj eo

Rainin jej keememej katok in pinmuur eo an Rilōṃṃor eo kōn kōkkalle ko an pilawā im dān—kōkkalle ko an Ānbwinnin im Bōtōktōkin—āinwōt kar kwaḷok kadkadin ilo Kwojkwoj in Kijone eo Āliktata ippān Rijilōk ro An.

“Im Ej bōk pilawā im jar, im ruji, im leḷok ñan er im ba, “Men in ānbwinnū eo leḷok kōn koṃ: koṃwin kōṃṃan men in ilo ememej Eō.

“Im āindein kab ālikin ṃōñā im ba, kab in kallimur eo ekāāl ilo daō eo etōṃ ḷok kōn koṃ” (Luk 22:19–20).

Ilo Jon 11:25–26 jej riit:

“Ña jerkakpeje eo, im mour eo: eo ej lōke Eō, meñe e mej, enaaj bar mour:

“Im jabdewōt eo ej mour im lōke Eō, e jāmin mej indeeo.”

Jej barāinwōt riit: “Ña pilawā eo e mour ear wanlaṭtak jān lañ: eḷañne jabdewōt armej ej ṃōñā jān pilawā in, enaaj mour indeeo: im pilawā eo I naaj lewōj e kanniōkō, men eo Inaaj lewōj bwe en kemour laḷ” (Jon 6:51).

Mour eo an laḷ in” meḷeḷein mour indeeo.

Jej aikuj in kōpooj kōj make im baamḷe ko ad kajjojo wiik bwe jen erreō ñan bōk ṃōṭtan kwojkwoj eo im ñan kōkāāl bujen ko ad kōn bōro rej ukweḷok.

Jemān im Nejin rej lakwe Kōj

Jemān ekar jilkintok Nejin ñan laḷ in—iakwe eo—ñan kōṭḷok bwe En dōbwāāl im dōbḷoki men otemjej Ekar aikuj dōbḷoki. Ilo Jon jej riit.

“Jisōs ekar ba . . . , Ña iaḷ, im ṃool, im mour. Ejjeḷok armej ej itok ñan Jema, eḷañne jab kōn Eō.

DOUBT NOT, THOMAS JAN J. KIRK RICHARDS

“Eḷañne koṃ ar jeḷā Ña, barāinwōt koṃ naaj kar jeḷā Jema: im jān iien in koṃ jeḷā E, im ar lo E” (Jon 14:6–7).

“Yokwe ej ilo men in, jab bwe jaar yokwe Anij, a bwe Ear yokwe kōj, im jilkintok Nejin, bwe En kein medek kōn jerōwiwi ko ad” (1 Jon 4:10).

Medek meḷeḷein errā ak kōṃṃanṃan kōtaan.

Kōjjemḷok

Aolep ro rej itok ñan laḷ in im bōk juon ānbwin kanniōk renaaj jerkakpeje, ak jej aikuj jermal ñan bōk kōjeraamṃan ko an ijo eutieḷ tata jān ad tiljek, ak anemkwoj, ad pokake, im ad ukweḷok. Tūriamṃ naaj letok kōn ekajet, kōṭḷok ukweḷok.

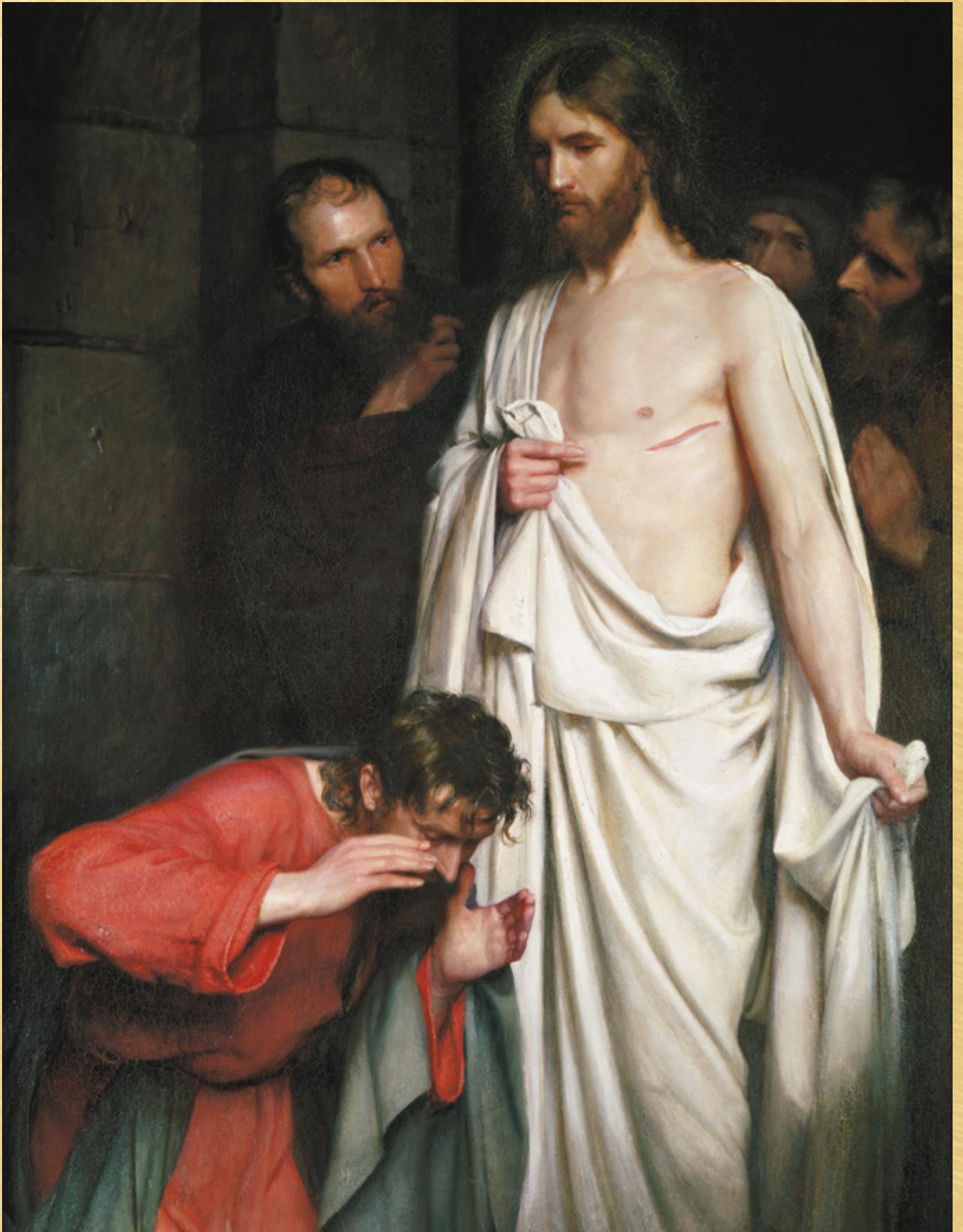
Kōnke jekar kālet ñan ḷoor im bōk Jisōs Kraist āinwōt ad Ripinmuur, jej bōk Etan iood ilo ad peptaij. Jej bōk kakien eo kōn pokake. Jej kallimur bwe jenaaj aolep iien keememej E im kōjparok kien ko An. Jej kōkāāl bujen ko ad ñe jej bōk ṃōṭtan kwojkwoj eo.

Jān kōkāāl bujen ko ad, jej bōk kallimur ñan bōk Jetōb eo An ippān iien otemjej. Ñe jej kōṭḷok bwe Jetōb eo An en deḷoñ tok ilo mour ko ad im tōl mour ko ad, jemaroñ jepḷaakḷok ñan iṃaan mejān Jemedwōj Ilañ im Nejin, Jisōs Kraist, eo ej Aer karōk in ṃōṃōṃō ñan kōj—karōk in ḷōṃṃor. ■

Jān juon kōnono, “Pinmuur eo,” kar waḷok ilo seminar eo ñan mijen būreeṭōn ro rekāāl ilo Provo Missionary Training Center ilo Juun 24, 2008.

KAKEEMEMEJ KO

1. *Teachings of Presidents of the Church: Joseph Smith* (2007), 49.

Jerkakpeje

EO AN JISŌS KRAIST

IM MOOL KO KŌN ĀNBWINNIN

Jān David A. Edwards

Määkijiin ko an Kabuñ in

“**E**kar ba, emōj: im Ej jirłok, im kōtłok An” (Jon 19:30). Ilo iien ñe, jetōb eo an Jisōs Kraist ekar emmakūt jān Ānbwinnin—juon ānbwin ekar eñtaan im kijenmej bwe En maroñ pinmuur kōn jerawi wi ko an aolep armej im jipañ er ekkar ñan mōjño ko aer (lale Alma 7:12–13). Ānbwin in, kiiō ej juon waan ejerakrōk ejjełok kobban, kar kōmakūti jān dōbwāal eo, kitimi kōn nuknuk ko, im āliktata likūti ilowaan juon lōb. Ilo raan eo kein kajilu, kōrā ro raar etal ñan lōb eo ijo me remaroñ kadedełok kōbpopo ko aer ñan erreke ānbwin eo.

Ak ānbwin eo ekar jako.

Aer jełā kōn an lōb eo ejjełok kobban ekar ijino eo. Meri Magdalene, Rijilōk ro, im elōñ ro jet tokālik rekar kaṃoole juon men eo ekabwilōñlōñ: jerkakpeje eo, Jisōs Kraist eo ewāppen, ilo nāmemein armej eo maroñ jibwe.

Rilqmoqor eo ekar lukkuun lale bwe ro rekar kaṃoole E ālkin Jerkakpeje eo An rekar lukkuun mejeje ta kain ānbwin eo rot eo An. Ekar kajjitōk ippān Rijilōk ro, ñan waanjoñak, ñan jibwe Ānbwinnin bwe ren maroñ jełā

ippāer make bwe Ekar wōr Ānbwinnin im bwe Ekar jab juon jetōb (lale Luk 24:36–40).¹ Aet Ekar mōñā ippāer (lale Luk 24:42–43).

Ke Rijilōk ro rekar kakūrṃool eddo eo aer ñan kwałok gospel eo an Jisōs Kraist, rekar jelmæe jumæe im kakkure, jet rekar itok kōnke rekar ekkatak bwe Jisōs Kraist ekar jerkakpeje im bwe aolep armej renaaj jerkakpeje ainwōt juon tōprak (lale Jerbal 4:1–3).

Rainin, Jerkakpeje eo an Jisōs Kraist ej dilepen ennaan kwałok kake ñan lał in jān Kabuñ eo An ainwōt kar tōre in. Āinwōt an kar Rikanaan Joseph Smith eaar katakin, “katak ko dilepen kabuñ in ad rej kaṃool ko an Rijilōk ro im Rikanaan ro, rejelōt Jisōs Kraist, bwe E eaar mij, kar kalbwine, im bar jerkak raan eo kein kajilu, im walōñłok ñan lañ; im aolep men ko jet ko tołłokin kabuñ in ad ej itok ilo ekkejaak ko nai.”²

Jerkakpeje eo ej jipañ uwaake kajjitōk ko raorōk kōn piktokin Anij, piktokid im kadkad eo an ñan Anij, unleplep in mour in, im kōjatdikdik eo ippād kōn Jisōs Kraist. Erkein rej jet iaan ṃool ko rej kaṃool kōn Jerkakpeje eo an Jisōs Kraist.

Kōn Jerkakpeje eo An, Jisōs Kraist ekar katakin kōj ṃool ko remṃan kōn ānbwin.

Jabdewōt ej joḷok
meḷeḷe eo kōn
nememein Anij ej
joḷok jimor ānbwin
wabanban eo an
im jerkakpeje eo
an Kraist.”

—Elder Jeffrey R.
Holland

Jemedwōj Ilañ Ewōr Ānbwinnin eo Eaiboojoj

Meḷeḷe eo bwe Anij ewōr juon ānbwinnin emool ej waḷok ilo Baibōḷ,³ im eñin ej wāween de in an elōñ armej ḷōmḡak, bōtaab elōñ immine ko an jikin jikuul in kabuñ ko im kabuñ ko rekar jab errā ilo menin im kōḡaan bwe Anij “ejjeḷok ānbwinnin, mōttan, ak nāmemein,”⁴ kōn menin, ilo wāween in, ānbwin eo (im lukkuun meḷeḷein) enana ak ejjab mool, ijoke jetōb, kōḷmenḷokjeñ, ak ḷōmḡak ko rej wāween ko remool kōn armej eo ekajoor ak emool.

Elukkuun aiboojoj im kajoor, bwe, kar revelesōn ko kōn piktokin Anij kōn Nejin, Jisōs Kraist.

Ekar ba, ilo iien eo Ekar kwaḷok ioon laḷ in, “Eo ear lo Ña, ear lo Jema” (Jon 14:9). Menin ekar ḷapḷok an mool ālkin Jerkakpeje eo An kōn Ānbwinnin Ewāppen, Ānbwinnin ejjab Wabanban, eo ekar kwaḷok bwe “Jemān ewōr ānbwinnin kanniōk im di ko āinwōt maroñ uñūr wōt ānbwinnin armej; Nejin barāinwōt” (K&B 130:22).

Innām nāmemein ānbwinnin Jemedwōj Ilañ ekar waḷok. Āinwōt an Josep Smith tokālik kar kōmeḷeḷeik, “Bwe e eo ejjeḷok ānbwinnin ak

mōttan ko an ānbwin ejjeḷok. Ejjeḷok bar Anij ilo lañ ak bwe Anij eo ewōr Ānbwinnin im diin.”⁵

Elder Jeffrey R. Holland jān Doulu eo an Joñouluo Rijilōk ro ekar kōmeḷeḷeiki ilo wāween in: “Eḷañne juon ānbwin eo ejjab aikuj wōt ak ebar aikuj jān Anij ro Jilu, etke Ripinmuur an aolep armej ekar pinmuur Ānbwinnin pinmuur i, jān kajoor an mej im lōb eo, kallimur bwe ej jāmin bar jepel jān jetōb eo An ilo iien ak ñan indeeo? *Jabdewōt eo ejako meḷeḷein ippān kōn an Anij wōr ānbwinnin ejako ippān meḷeḷe eo jimor kōn ānbwin im Kraist eo ekar jerkakpeje.*”⁶

Jemedwōj Ilañ epād ippān Aolep Kajoor, Aolep Māletlet, im Aolep lakwe

Kadkad ko rekajoor an inmen ko an Jemedwōj Ilañ rej barāinwōt waḷok ilo kar iien Jerkakpeje eo an Jisōs Kraist. Āinwōt an Elder D. Todd Christofferson jān Doulu eo an Joñouluo Rijilōk ro kar ba, “Letok mool eo an Jerkakpeje eo an Kraist, pere kōn An kajoor otem kajoor, An pād ijoko jabdewōt, im jouj eo an Anij Jemān—eo Eaar letok Nejin Emake Eaar Keotake ñan ḷomḡor eo an laḷ—ejjeḷok pedpedier.”⁷

Kajoor eo, jeḷāḷokjeñ eo, im emman eo an Anij rej kakūrmool kōn Jerkakpeje eo an Jisōs Kraist, eo ej letok kaḡool im jeḷāḷokjeñ eo im iakwe eo ilo karōk eo an Jemedwōj Ilañ im maroñ eo An (im eo Nejin) ñan kōttōbrak e.

Kōj Jej Ajri Ro Nejin Anij

Āinwōt an Baibōḷ eo katakin kōj, jekar kōḡanḡan ilo nāmemein Anij . . . ḡaan im kōrā” (Jenesis 1:27). Jerkakpeje eo an Jisōs Kraist ej kapen mool in. Ilo mool, ilo awa eo āliktata an Jerkakpeje eo An, Jisōs Kraist ekar kwaḷok kadkad eo ad ñan Jemedwōj Ilañ, ekar ba, “Ij wanlōñḷok ñan Jema, *im Jemami*; im ñan Aō Anij, im ami Anij” (Jon 20:17; eoon eaorōk kar kobaiktok).

Rilomqor ekar kwałok bwe Anij im armej rejjab lukkuun oktak jān doon ilo aorok eo aer ānwōt armej. Jekjek eo ełam waan an ānbwinnid ej ejja wōt jekjek eo an jetōb ko ad,⁸ im jetōb ko ad rekar kōmanman ilo nememein Anij kōnke ej piktokin im kadkad eo in an jemān im jinen im ajri ro.

Juon Ānbwin Ej juon Mennin Letok eo Ej Letok Maroñ

Kōn Jerkakpeje eo An, Rilomqor eo ekar kwałok nān kōj bwe juon ānbwin, kōmeleleik an wōr ānbwin ej mōttan wōt indeeo eo an Anij im ajri ro Nejin. Āinwōt an kar Irooj kwałok nān Josep Smith, “Irinekkatak ko rej nān indeeo, im jetōb im irinekkatak, rej jamin tūm jān aer ekkejel, rej bōk tarlep in lañlōn” (K&B 93:33). Ekkejel in kobaik men ko an jetōb im kanniok ippān doon bwe ren maroñ juon ānbwin ejjab wabanban, ejjab jorrān, eaiboojoj, im ewāppen—kain ānbwin rot in wōt emaroñ bōk tarlepen gospel eo elañlōn me Anij ej pād ie.

Ilo keidi, ālkin kar bōk juon ānbwin in kanniok innām kar jenolok jān e nān dełoñe lał eo an jetōb, “ro remej [watōke] joñan aetokan . . . jako eo an jetōb ko aer jān ānbwinnier āinwōt juon lokjak” (K&B 138:50; bar lale K&B 45:17).

Mekarta ānbwin ko ad rej juon iaan mōttan ko raorok ilo Karok eo an Jemedwōj Ilañ im rej juon iaan mennin letok ko rekwojarjar. Ke jetōb ko ilo mour eo mokta rekar itok nān lał in, rekar “kobaikłok ioon” (Ebrean 3:26) ippān juon ānbwin. Āinwōt rikanaan Josep Smith ekar katakin: “Jekar itok nān lał in bwe jen maroñ bōk juon ānbwin im kwałok an erre imaan mejān Anij ilo lał eo an celestial. Pedped in ełap an mōñōñō ekitbuuj bōk juon ānbwin. Devil ejjełok ānbwinin, im eñin ej kaje eo an.”⁹

Āinwōt an kar Elder David A. Bednar jān Doulul eo an Joñoulruo Rijilok ro kar katakin: “Ānbwin ko ad rekōmman bwe en pido do ad tōpar ijoko retołok, remwilal, im juon eñjake eo ekajoor me jejjab maroñ kar tōpar ak bōke ilo mour eo ad mokta. Ilo wāween in, jemjerā ko ad ippān armej ro jet, joñan maroñ eo ad nān kile im makūtkūt ekkar nān mool eo, im maroñ eo ad nān pokake pedped in katak im kaiñi ko an gospel eo an Jisōs Kraist repidodo kōn wōt ānbwinnid. Ilo ad katak ilo mour in, jej eñjake inemman, iakwe, jous, mōñōñō, būromōj, ebbweer, metak, im aet apañ ko itok wōt jān mōjñoj im likjab an ānbwin ilo elōn wāween ko rej kōpooj kōj nān indeeo. Ekar kwałok, ewōr katak jej aikuj ekkatak im eñjake ko jej aikuj eñjaki, āinwōt an jeje ko Rekwojarjar kōmeleleiki, ekkar nān kanniok’ (1 Nipai 19:6; Alma 7:12–13).”¹⁰

Ilo kakkobaba, āinwōt Josep Smith eaar katakin “Aolep armej ewōr ānbwinnier ewōr aer kajoor ioon ro ejjełok ānbwinnier.”¹¹ Setan emaroñ kapoik kōj, ak eban kipel. “Devil ejjełok an kajoor iood wōt ełañne jej kōmālim e.”¹²

Ānbwin ko ad
Rej juon iaan
mōttan ko raorok
ilo karok eo an
Jemedwōj Ilañ im
rej juon iaan men-
nin letok ko rekwo-
jarjar. Ke jetōb ko ad
rekar itok nān lał
in, rekar “kobaikłok
ioon” (Ebrean 3:26)
ippān juon ānbwin.

Eļaptata, mennin letok an juon ānbwin ewāppen, ejerkakpeje ej jipaņ kōj kajoorļok ilōņin kajoor eo an Setan nān indeeo. Eļāņne en kar ejjeļok Jerkakpeje, “jetōb ko ad reaikuj kipiliie nān . . . devil eo, nān jab bar jerkak. Im jetōb ko ad ren kar erom āinwōt e, im jej erom devil raņ, enjeļ ro nān devil eo, nān jamin bar jutak iṃaan mejān Anij, im nān pād wōt ippān eo jemān riab otemjeļok, ilo eņtaan, āinwōt e” (2 Nipai 9:8–9).

Jetōb eo im Ānbwin eo Rej Jab Rikōjdat ro

Eṃool er rej oktak, jetōb eo im ānbwin eo rejjab jān ruo men ko raorōk im oktak me rejjab maroņ jeral ippān doon. Āinwōt an Josep Smith kar katak, “Ejjeļok juon irinekkatak ejjeļok kobban. Aolep jetōb ej irinekkatak, a eļapļok an ekkwedik ak erreo, im maroņ wōt kile kōn māj ko rerreoļok; Jejjab maroņ lo e; a nē ānbwinid rej karreo jenaaj lo bwe ej aolepān ej irinekkatak” (K&B 131:7–8).

Ilo aiboojoj eo An, nememein armej me eṃōj an jerkakpeje, Jisōs Kraist ej bōk jikin an jetōb im ānbwin bar koba, ej kōmeļeļe nān kōj bwe “jetōb im ānbwin rej ejaake an eo an armej” (K&B 88:15). Ilo mour in jej kajjioņ in “ļōmņak kōn men ko an jetōb” ijjeļokin “ļōmņak kōn men an kanniōk” (2 Nipai 9:39), nān “[utūkļok] armej eo ilo lukkuun biktokin” (Mosaia 3:19), im nān “kajeikiki [aolep] ikdelel ko aṃ” (Alma 38:12). Bōtaab ejjab meļeļe in bwe jetōb eo im ānbwin eo rej rikōjdat. Āinwōt an kar Jisōs Kraist kar kwaļok nān kōj, ānbwin eo ejjab nān dike ak ļōņaje ak kammineneiki im ukōte.

Mour ilo juon Ānbwin Kanniōk Ewōr juon Unin Eaorōk

Juon ļōmņak bwe mour in ej juon iien mālijoņ eļapļok an alikkar nē jej kile ta eo jejeļā kōn mour ko ad ṃokta im tokālik. Jekar mour āinwōt jetōb ko ṃokta jān ad itok nān laļ in, im Jemedwōj Ilaņ ekōņaan bwe kōj jen erom āinwōt E im mour nān indeeo kōn ānbwin ko rejjab wabanban. Mool kein rej meļeļein bwe iien mālijoņ eo ad ilo ānbwin kein rewabanban ejjab pedped wōt ioon kōņaan ak ļōmņak ak ej pedped wōt ioon meļeļe eo eṃool im un.

Āinwōt an Elder Christofferson kar kōmeļeļeiki: “Jān kālet ko ad, jemaroņ kwaļok nān Anij (im nān kōj make) kallimūr eo ad im joņak eo ad nān mour kōn kakien ko an celestial tōrein jejjab pād iṃaan mejān im ilo juon ānbwin kanniōk ewōr aolep kajoor ko ie, koņaan, im ikdelel ko. Jemaroņ ke kajeikiki ānbwin eo bwe en maroņ erom juon kein ikkure ijjeļokin jeban eo an jetōb eo? Remaroņ ke lōke kōj jimor ilo iien im nān indeeo kōn kajoor ko an Anij, ekoba kajoor eo nān ejaak mour? Jemaroņ ke anjo jān men eo enana? Ro me remaroņ ‘ewōr aiboojoj kar kobaikļok ioon bōrāer nān indeeo im indeeo’ [Ebream 3:26]—juon men eļap kōtmene an aiboojoj in ej maroņ in jerkakpeje, jab wabanban, im ānbwin eo ewānōk.”¹³

Eņjake ko ad ilo ānbwin eo ad kiiō, ekoba jemjerā ko ad ippān doon, rej lukkuun wōrtojeer kōnke rej juon wōt ippān ta eo enaaj itok. Āinwōt Josep Smith ekar katak, “Im eja iiaio in ippād kiiō ijin enaaj bar pād ippād ijōņ ilo mour eo tok juon, ak enaaj kobaiktok aiboojoj indeeo, aiboojoj eo im jejjab amene kiiō” (K&B 130:2).

*Ilo aiboojoj eo An,
Nememein armej
me eṃōj an jerkakpeje,
Jisōs Kraist ej bōk jikin
an jetōb im ānbwin
bar koba, ej kōmeļeļe
nān kōj bwe “jetōb
im ānbwin rej ejaake
an eo an armej”
(K&B 88:15).*

Jān tōre eo ekar
 Ejeļļok kobban
 lōb eo, Jerkakpeje eo
 an Jisōs Kraist ekar
 bōktok kōjatdikdik
 kōnke jej kile ilo
 Jerkakpeje eo An ad
 make maroņ bar
 jerkakpeje.

Ewōr Ad Kōjatdikdik ilo Jisōs Kraist

Jān tōre eo ekar ejeļļok kobban lōb eo, Jerkakpeje eo an Jisōs Kraist ekar bōktok kōjatdikdik kōnke jej kile ilo Jerkakpeje eo An ad make maroņ bar jerkakpeje, ilo wāween eo me aolep men ko [jekar] luuji renaaj rōļtok nān [kōj] . . . , pojaktok [jej] wōnmaanļok ilo tiljek.”¹⁴

Rijilōk ro mōkta an Rilōmōqr eo rekar maroņ kwaļok juon kaņool ekajoor kōn Jerkakpeje eo An kōnke rekar loe im kar eņjake Ānbwinnin. Bōtaab ekar juon men eo eļapļok jān menin. Baj āinwōt an Jisōs Kraist kar kōmour ānbwin ko ewōr wūtame ko ie nān kwaļok bwe E ewōr an kajoor nān jeorļok jerawiwi ko (lale Luk 5:23–25), Jerkakpeje eo An—ej kaņool eo jemaroņ jeļā kake kōn kajoor eo An nān anjō jān mej ilo kanniōk—erom rikaļoor ro An rej kaņool kōn kajoor eo An nān anjō ioon mej ilo jetōb. Kallimur ko E ekar litok ilo katak ko An—jeorļok in jerawiwi ko, aenōmņan ilo mour in, mour indeeo ilo aelōn in kiin eo an Jemān—

rej erom men ko reņool im juon tōmak ejeļļok pere ie.

“Eļāñne ar jab kajerkakpeje Kraist, [ad] tōmak ej jatokjān” (1 Korint 15:17). Ak kōnke E *ekar* jerkak jān ro rimej, emaroņ “wōr ad kōjatdikdik kōn pinmuur eo an Kraist im kajoor in An jerkakpeje, nān naaj jerkak nān mour indeeo, im men in kōnke [ad] tōmak ilo E ekkar nān kallimur eo (Moronai 7:41).

Ilo An kar mour ilo mour in, Jisōs Kraist ekar karuwai-neneik armej bwe ren ļoor E. Ālkin mej eo An im Jerkakpeje eo An, mejān kajik eo eļapļok an alikkarļok. Eļāñne jej, kōn pokake kakien ko im kaiņi ko an gospel, ejaake “jitibōn selestial” ilo kōj, jemaroņ “bōk eja ānbwin eo eaar lukkuun ānbwinnin kanniōk” im “kōmour er jān mōttan eo an selestial [im] innām naaj bōk jān eja in wōt, eņool likiion” (K&B 88:28–29). Ekar kwaļok iaļ eo. E ej iaļ eo. Ej jān kajoor eo An—jān Pinmuur eo An im Jerkakpeje eo An—me ej likiion selestial emaroņ, eo ekoba juon tarlepen lañlōn kōn juon ānbwin eņōj an jerkakpeje. ■

KAKEEMEJ KO

1. Ke Jisōs Kraist ekar waļok ļok nān armej ro ilo Laļ eo Ekāal, Ekar kajitōk ippāer—taujin iaer—nān itok, “juon ilok juon,” im jibwe Pein, neen, im katin bwe ren maroņ kaņool bwe er jimor rekar eņjake im loe Irooj eo ekar jerkakpeje (lale 3 Nipai 11:14–15; 18:25).
2. *Teachings of Presidents of the Church: Joseph Smith* (2007), 49.
3. Lale Jenesis 1:27; Exodus 33:11; Jerbal 7:56.
4. Eja kain meļeļe kein rekar pād ippān

ritōmak Rikūrijin ro mōkta, meļeļe kein rekar itok jān Thirty-Nine Articles of the Anglican Church (1563).

5. *Teachings: Joseph Smith*, 42.
6. Jeffrey R. Holland, “The Only True God and Jesus Christ Whom He Hath Sent,” *Liahona*, Nov. 2007, 42.
7. D. Todd Christofferson, “Jerkakpeje eo an Jisōs Kraist,” *Liaona*, Eprōl 2014, 113.
8. Barāinwōt revelesōn eo kōn Jisōs Kraist ilo mour eo mōkta ekar juon naan in kaņool

an mōol in, kōnke ekar kwaļok bwe ānbwin jetōb eo An ekar nememein armej (lale Ether 3:16).

9. *Teachings: Joseph Smith*, 211.
10. David A. Bednar, “Kōmij Tōmak ilo Jetjet,” *Liaona*, Eprōl 2013, 41.
11. *Teachings: Joseph Smith*, 211.
12. *Teachings: Joseph Smith*, 214.
13. D. Todd Christofferson, “Etke Jej Māre, Etke Jej Baamļe,” *Liaona*, Māe 2015, 51.
14. *Teachings: Joseph Smith*, 51.

Itok, Itok n̄an E

Eñjake ♩. = 44-48

Naan j̄an Steven K. Jones
Al eo j̄an Michael F. Moody

mp

R.H.

- 1. Ekar
- (2. Ekar)
- (3. Ekar)

5

itōm mour ippā; Ekar iakwe kōj juon wōt. Ekar jab - wōr juon jetōb ekar jab -
Itok n̄an laj; Ekar mour ainwōt ar - mej. Ekar jab wōr - juon ajri ekar
mour ioon lajin kōnono ip - p̄an ar - mej. Ekar jab wōr juon ar - mej ekar

8

rall.

je - l̄a kōn E; Aolep mour rej An Iakwe eo - An eļap; Kwon
jab l̄a kōn - E; Aolep aj - ri rej An Eļap eļap aer jeļā; Kwon
ja-ab ki - le E. Aolep mo - ur rej An; Aolep ao-lep je l̄a E. Kwon

11

a tempo

it-ok, kwon itok itok - n̄ane Ekar ba kw-ōn itok. Itok, Itok n̄an - I -
it-ok, itok kwon itok - ipp̄an Ekar ba ko-m̄in itōm̄. Itok, Itok n̄an - I -
je-l̄a kwon roñ jake - E kwōn itōm̄ lo-or E. Itok, Itok n̄an - I -

2

14

pān
pān.
pān.

Itok nān E. Itok katak kōn E. _____ Ej

17

iakwe im jouj - ettā im me - me an wōd. Itok, Itok nān - Ip -

20

pān. _____

1, 2. 3.

2. Ekar
3. Ekar

0,

23

rall.

Itok, Itok nān Ip - pān. _____

© 2016 jän Steven K. Jones im Michael F. Moody. Aolep jimwe ko rej pād ippān.
Al in emaroñ kōmman kape nān kōjērbali ilo imōn jar ak imōko.

JUON BŪRIIJ NĀN BŌK Kōjatdikdik IM Kōmour

*Kōn jipaņ ko rejejjet,
ro emōj kōkkure er
kōn mōm in kanniōk
remaroņ bōk jipaņ
in kōmōur eo eļap
aer aikuji.*

Jān Nanon Talley

LDS Family Services, Texas, USA

Lōmņak ñe en kar kwe eo kwoj pād ilo tōrerein juon jikin eutie j ilo juon komlaļ im kokōnņaan anjō jān apaņ kein reļļap, ijo emōj kallimur i eok bwe kwōnaaj lo mōņōņō. Ilo am kappukōt wāween am kijoone, kwōnaaj ellolo jet kein jermal ko me, eļāñne enej jimwe am kakobaiki ippān doon, enaaj ejaake juon būriij ñan kijoone komlaļ eo.

Eļāñne kwōjaje kilen kalōk būriij eo, kein jermal kein renaaj jettokjeer im kwōnaaj illu im eļeļok am kōjatdikdik. Ak eļāñne kwōnaaj bōk jipaņ jān juon eo me etjemļok ilo ekkal būriij, am jeļā im meļeļe remaroņ ļapļok im jermal ko remaroņ dedeļok.

Iumwin 18 iio ko remootļok, jermal eo aō ej kar ñan elleļok kein jermal im kein tōl ñan jipaņ armej ro kijoone ak eļļā jān eņtaan in eņjake ko ak lōmņak ko. Ilubwiljin armej ro emōj aō kar leļok naan in katak, eļeļok iaan rein raar itok kōn eļapļok metak ijjeļokin wōt ro me emōj kōkkure er kōn mōm in kanniōk. Emōj aō lo tōprakin jipaņ in ñan kōmņan bwe kajjojo ren maroņ kijenmej ilo aer niknik ñan jemļokin.

Ijoke, emōj aō jeļā ke jemaroņ eņjake aenōmņan jān apaņ ko im eņtaan ko ad kōn Rilomqor. Iakwe eo An ej kotak armej jān marok ñan meram.

Etke kòkkure an mòm̄ in kanniòk ebòktok ełap metak?

Ro emòj kòkkure er kòn mòm̄ in kanniòk rej ba ñan eò kòn juon mour eobrak kòn inepata ełap, pere, im eñjake ko jet rekòm̄metak. Bùreejtòn Gordon B. Hinckley (1910–2008) eaar jipañ kòj mejeje etke kòkkure ko an mòm̄ in kanniòk ebòktok ełap metak:

“Eñin ej juon men eo enana, kòm̄man jermal in kòkkure ko an mòm̄ in kanniòk. Jelukkuun ban mejeje kake. Ej jumae m̄wil ko rem̄man an em̄maan im kòrā. Ej juon *kòkkure ñan men eo ekwojarjar im kwojarjar*. Ej juon kòkkure ełap ilo mour an ajri ro. Ej juon men eo enana im *ej juon jerawiwi ełap*.”

“Kajjookok ñan jabdewòt em̄maan ak kòrā ro me rej kòkkure ajri ro kòn mòm̄ an kanniòk. Ilo kòm̄mane menin, rikòkkure ro rejjab *kòm̄mane wòt joreen in ełap*. Lio ak ıeo rej barāinwòt jutak imaan mejān Irooj ilo aer jerawiwi.”¹

Kajoor in kòm̄man eo ej juon kajoor eo ekwojarjar Jemedwòj Ilañ eaar letok ñan kòj ro Nejin. Elder David A. Bednar jān Doulul eo an Joñoulruo Rijilòk eaar katakin:

“Kajoor in kòm̄man armej eo ej juon men eo eaoròk ilo jetòb. . . . Jemedwòj Ilañ im Eo Nejin Ejitenbòro rej rikòm̄man ro im raar letok ñan kòj kajjojo mòttan ıok kajoor in kòm̄man eo aer.”² Ejjab menin kabwilònlòñ, etke, kòkkure in jorrāan ñan kajoor in ekwojarjar ej “juon jerawiwi ełap” im ekòm̄man bwe en “juon jorrāan ełap.”

Mejeje kòn Joñan Kòmetakin

Kòkkure an mòm̄ in kanniòk ej jabdewòt makùtkùt ko rejjab mālīm rekitbuuj m̄wil ko ilo jibwe ak jab jibwe ānbwinin bar juon ñan wòt kamòñòñòik armej eo juon. Ekkā wòt an wałok, ro emòj kòkkure er kòn mòm̄ in kanniòk rej pok ilo aer ıòm̄nak im eñjake kòn aer jab erre eo im aer jook, ko me remaroñ kòm̄man bwe ren lukkuun eddo-kaki. Metak im eñtaan ko ro emòj kòkkure er rej eñjaki ekkā an ıapıok kòn naan ko an ro jet ilo aer jab mejeje kòn kòkkure ko an mòm̄ in kanniòk im ta ko rej wałok jāni. Jet armej rej likùt bwe ro emòj kòkkure er kòn mòm̄ in kanniòk rej riab im ba bwe an ro raar kòkkure er bòd. Ro jet raar likjab ilo aer tòm̄ak bwe rein rej aikuj ukwelok, āinwòt ñe raar jerawiwi ilo aer kar kòkkure er.

Elòñ armej ro iaar jermal ippāer ro raar eñjake kòkkure an mòm̄ in kanniòk ke raar dik wòt ak jodikdik im armej rekar ba ñan er bwe ren “mełokıoke.” “joıok bwe menin jem̄aan,” ak “jeorıok aer bòd im mełokıoke.” Kain naan ròt kein—ełaptata ñe ej itok naan kein jān ro mòttad, uwaan baamle eo, ak ritòl ro an Kabuñ in—remaroñ kòm̄man bwe ro emòj kòkkure er en ıapıok aer nooji eñjake kein aer im aer jook ijjełokin aer bòk kòm̄our im kappukòt aenòm̄man. Āinwòt juon jorāan in ānbwin ak kinejne, eñjake in kakinejne kein rejjab maroñ kajju jako ñe jej jab erıok ñani. Ijełokin, tarpok in me eaar ijino ilo iien kòkkure eo, im ippān ıok eñjake ko rekòmetak, ıòm̄nak an juon armej ej jino oktak, ej tøl ıok ñan møl ko rejjab kamòñòñò. Ejjab pen an ro emòj kòkkure er kile ke ta eo eaar wałok ñan er eaar juon kòkkure, aet remaroñ ejaake møl ko rejjab kamòñòñò im eñjake ko rekòmetak.

Hannah (etan emòj an oktak) eaar eñjake kòkkure an mòm̄ in kanniòk ke ej dik wòt. Āinwòt ro jet emòj kòkkure er, eaar rütto tak ilo an kar ıòm̄nak bwe ej juon armej nana

eo ejjelok tokjen. Eaar joelok aolep iien ko an nan kajeon jermal nan ro jet bwe en kajako-ik lomnak in ke “ejjab lukkun emman” imaan mejan Jemedwōj Ilañ im ro jet nan iakwe e. Ilo jemjerā ko an, eaar mijak ñe jabdewōt armej rejelā kōn e, remaron kar lomnak elukuun nana ainwōt lomnak eo an.

Eaar enjake elap mijak ñe redike, kōn menin eaar mijak in kajeoni jabdewōt men ko rekāl ilo mour eo an ak kōmmane jermal dikdik ko ainwōt kōnnaan ippān juon ilo talboon. Eaar lap an jeraamman kōn juon an tōlan in jinña ak eaar bōjrak an kōmmane kōn wōt an mijak ñe rekajirere kake e.

Iumwin 50 iio ilo an jab ellolo jipañ, ejjelok an kajoor, eaar mijak, ilulu, tarpok, jook, ajmakeke, im an kalet nan kattolok e make aolep raan.

Ukōt jān Metak ñan Aenōmman

Ilo Pinmuur eo an Rilomqor, Eaar enñaan kōn “metak ko im kaeñtaan-an ko im kapo ko otemjelok.” Eaar kōmmane menin bwe En maron “jelā ekkar nan kanniok ekōjkan jipañ armej ro An ekkar nan mōjñq ko aer” (Alma 7:11–12). Enñaan eo an ejjab ñan jerawiwi ko ad wōt ak ej barāinwōt ñan ad bōk kōmour ñe jerawiwi an bar juon armej ej kaeñtaan kōj.

Elañne enkar pād ijin rainin, ij pijaik lok an Rilomqor naaj jañ im kōjeraamman ro emōj kōkkure er kōn mōm an kanniok, ainwōt an kar jañ im kōjeraamman Ri Nipai ro (lale 3 Nipai 17). Meñe Ejjab pād ijin

ilo ānbwin, Jetōb eo an emaron pād ippād, im Emōj an letok juon iaļ bwe jen bōk kōmour, ñan enjake aenōmman, im kajjioñ jeorlok bōd.

Nan ro emōj aer metak jān menin, lomnak eo in bwe metak ko rej ineeki remaron oktak ñan aenōmman eo me epen tōmake. Ekkā an ro jet jab jelā im jab kile enñaan in kinej ko an ro kar kōkkure er iumwin elōn iio. Metak in epenjak kōn mejan etōndikdik, im kōnnaan jermal ñan ro jet, im mour ainwōt ñe ejjelok men eaar waļok, aet metak eo ej pād wōt.

Jen mōk keidi jermal in kōmour enjake ko ñan kea im lukkuun kōjparok juon jorrān ilo ānbwin. Lomnak ñe kwōn kar dik wōt, im kwaar bwiloke ñeem. Ijelokin am etal ñan ippān taktō ro ñan kōmmane, kwoj kijenmej maē iien ejako metak eo, ak kwōj nej ioon wōt metak ilo aolep buñtōn ko kwōj kōmmani. Iio ko tokālik kokōñaan bwe metak ko ren jako, kōn menin kwoj loļok taktō eo. Taktō eo ej kōmour di eo, karreoik jabdewōt men ko rej kōmman an jorrān, juļoki, im leļok eok ñan jikin kōmmourur ānbwin ñan kōkajoorlok ñeem.

MWIL KO AN RO EMŌJ KŌKKURE KŌN MŌM IN KANNIŌK

Ro emōj kōkkure er ekkā aer enñaan ilo jemjerā im rej pukōt jipañ jān ro jet, im rejino adimakoko, katoļok er jān armej bwe ren jab metak ilo enjake, rej jino nana im kappukot ñan kōmman maikutkūt an mōm in kanniok (ekitbuuj alooj pija ko renana im mwil ko am make renana), ak remaron oktak im kōjekdōon jabdewōt maikutkūt ko me rej iooklok mōm in kanniok. Jook ekoba mwil ko jet renana ekkā an bōbrae kajjojo jān aer pukōt jipañ jān ro jineer im jemāer, ritōl ro an priesthood, ak ro retijemlok kōnke armej rein rejjab meļeļe ta in me ekar waļok ñan er im mwil ko mwileer.

Ilo aer mour kōn gospel in, ro kar kōkkure er remaron tarjen joñan aer nana: Jet remaron lukkuun kajoor ilo kabuñ. Nan kajjioñ kapenjak ta eo rej lomnake ej aer jab mour erre, rej kajjioñ kōmmani aolep men ko rejimwe. Ro jet rej enjake ke rej jāmin mour erre ñan bōk mour indeo im ewōr iien rej ebbweer.

KATAK KO JĀN KATAK IM BUJEN KO 123

Ke Rikanaan Josep Smith ekar pād ilo kalbuuj ilo Liberty, Missouri, eaar je juon leta n̄an ro uwaan Kabuñ in, ekar je ilo bok eo n̄an Kabuñ eo, ekoba jekjan 121–124 ilo Katak im Bujen ko, eo ekitbuuj “ilo Katak im Bujen ko, eo epād ie “eddo eo an ro Rekwojarjar kōn rijumae ro aer” (K&B 123, jekjōn in ej kōmeleje). Eaar jab ba n̄an armej ro rekwojarjar ro raar eñtaan im kinejnei ilo ānbwin n̄an dāpij wōt metak ko aer im āinwōt n̄e ejjeļok men en ear waļok. ẏōmṇak wāween an naan in katak in me epād ilo jekjōn 123 maroñ iookļok jorrān ko rej waļok jān kōkkure.

Jerbal in kōmour in jān kōkkure ej āinwōt ilo wāween an ro eṇōj kōkkure aikuj jino kile bwe metak in eṇool im bwe emaroñ anjō jān e. Jerbal in ekoba kile ta eo eaar waļok im kōtļok eñjake in metak eo, mijak, im būromōj, kile im kaṇool e. Ekkā an bar jipañ n̄e kwōj jermal ippān juon eo etijemļok ilo jermal in kōmour rōt in. (Etale ippān ritōl ro an priesthood n̄an ekkatak eļāñne ewōr LDS Family Services ilo jikin eo kwōj jokwe ie.)

Mekarta ro rejelet er ak ro ejjab jelet er raar bōk jipañ ko retijemļok, eṇṇan tata jar, ekkatak kōn mour eo an Rilōmōor im Pinmuur eo An, im loļok ritōl ro an priesthood aolep iien. Emaroñ jipañ eok kōmeraiķļok eddo ko aṇ im bōk iṇwe n̄an jipañ eo eṇōj kōkkure meleje kōn joñan kwojarjar im jemjerā eo an ippān Jemedwōj Ilañ im Rilōmōor eo. Āinwot an Sister Carole M. Stephens, Rikakpilōklōk eo Kein Kajuoñ ilo Douluul eo an Kōrā, kar katakin: “Jerbal in kōmour emaroñ juon tōre eo eaitok kitien. Emenin aikuj bwe kwōn jar n̄an bōk tōl im jipañ ko rekkar, ektibuuj naan in katak jān priesthood ro eṇōj kapit er. Ilo aṇ ekkatak n̄an ekōnono ilo ejjeļok

uwōta, kālet jikin ko rekkar im bolen kapukōt naan in katak ko jān ro retijemļok. Dāpij wōt ājmour eo ilo jetōb ilo aṇ kōmṇani jermal in jipañ kein eaorōk!”³

Ippān Hannah, mour eo an eaar jino abṇōṇō, kōn menin, eaar kappok jipañ. Eaar jeļā jān naan in kaṇool eo an bwe eaar eñjake aenōmṇan im ṇōṇōṇō ilo mour in ak ejeja an eñjaki. Kōn jar im ekōnono ippān bisop eo an, eaar bōk tōl im naan in kapilōk, ijo me eaar maroñ bōk kein jipañ ko me eaar lukkuun aikuji n̄an bōktok ṇool eo jān marok im kwaļok joñan nana in eddodo eo eaar ineeek make iaan. Ilo kōmṇane menin, eaar maroñ jakoļok metak im jino lo aenōmṇan eo Rilōmōor eo eaar kallimur kake (lale Jon 14:27). Ippān ļok aenōmṇan in im kaenōmṇan eaar itok juon ikdeelel im maroñ n̄an jeorļok bōd.

Aikuj eo n̄an Jeorļok bōd

ẏōmṇak in n̄an jeorļok bōd ekkā an pen ippān ro eṇōj kōkkure er n̄an roñ kake im ekkā aer jab meleje kake. Eļāñne rej ẏōmṇak kōn jeorļok bōd āinwōt aer kōtļok bwe eo eaar kōmṇane kōkkure in en ba

bwe men eo eaar kōmḡmane ejjab nana, im eo emōj kōkkure en jab errā. Ilo an mōj kakien kōj bwe jen jeorlōk bōd (lale K&B 64:10), ilo jek-jek eo me eļap metak ie, kōmour ej aikuj ijino mōkta jen an eo kar kōkkure e jeorlōk an rikōkkure eo bōd.

Ro rej eñtaan kōn metak ko me rej waļok jān kōkkure an mōm in kanniōk remaroñ lo aenōmḡman ilo naan in katak in ilo Bok in Mormon: “ña, Jekab, ikōḡaan kōnono ñan komḡ ro rej ettā būruweer. Reilōk ñan Anij kōn kōlmenlōkjen eo edim, im jar ñan e kōn eļap tōmak, im Enaaj kaenōmḡman komḡ ilo eñtaan ko ami, im Enaaj akweļap kōn kōttōpar eo ami, im jilkinlaļtak idenoḡe ñan ro rej pukōt kōkkure eo amḡ” (Jekab 3:1). Aikuj eo ñan ekajet im jimwe ñan kōllā wōḡāān emaroñ ajeļok ñan Irooj bwe En maroñ ukōt metak ko ad ñan aenōmḡman.

Hannah eaar lo bwe emaroñ kar ajeļok ekajet eo ñan Rilōmḡor im bwe en eñjake aenōmḡman ilo mour eo an me ejañin kar eñjake mōkta. Mokta, eaar mijak ñe rikōkkure eo ej pād ilo iien ippān doon ko an baamle. Kiiō, kōn wōt an ikdeel-el ñan jelmāe eñjake ko reppen ilo an bōk kōmour, ejjab kiiō mijak in jede imaan mejān eo eaar kōkkure e im emaroñ wōr an turiamo ñan e ñe eļōļap.

Eļlā Jān Edodo ko Ejellōk Tokjeer

Elder Richard G. Scott (1928–2015) jān Doulul eo an Joñoulruo Rijilōk ro eaar ba “kōmour eo ewāppen

enaaj itok jān tōmak eo amḡ ilo Jisōs Kraist im An kajoor im maroñ, kōn pinmuur eo An, ñan kōmour jenōk in kinej ko me rejjab erre eo im rejjab jejet. . . .

“Ej iakwe eok. Eaar leļok mour eo an bwe kwōn maroñ eļlā jān edodo ko ejellōk tokjeer. Enaaj jipañ eok anjo jāni. Ijeļā bwe ewōr an kajoor ñan kōmour eok.”⁴

Rinana eo ekōḡaan bwe en likwōj eok kōn metak im eñtaan kōnke e eobrak kōn nana (lale 2 Nipai 2:27). Kōn jipañ an Rilōmḡor, Jisōs Kraist, metak remaroñ oktak ñan aenōmḡman, āinwōt an Rilōmḡor eo maroñ leļok, im jemaroñ mour ilo lañlōñ. “Adam eaar wōtlōk bwe armej ren kar āinwōt, bwe ren maroñ āinwōt, bwe ren maroñ mōḡōḡō” (2 Nipai 2:25). Mour ilo lañlōñ ej kōtlōk bwe māljiōn ko jej iooni ren meraļok im kōmaroñ kōj ñan ekkatak im eddōk-ļok im erom āinwōt Jemed Ilañ.

Eļap aō ettā kōn kōjeraamḡman kein ilo mour e aō ñan jelmāe ro rej metak jān kōkkure an mōm in kanniōk im lo menin kabwilōñlōñ ko rej waļok jān Rilōmḡor ñan kōmour. Eļañne kwōj eñtaan, jouj im jar ñan kajjitōk jipañ. Kwōj jab aikuj ineeke eddodo ko make iaam. Ijeļā Ej kōmour, kōnke emōj aō kamool e elōñ alen. ■

KAKEMEMEJ KO

1. Gordon B. Hinckley, “Save the Children,” *Ensign*, Nov. 1994, 54; meļeļe eorōk kar kobaiktok.
2. David A. Bednar, “Kōmḡj Tōmak ilo Jetjet,” *Liahona*, Māe 2013, 42.
3. Carole M. Stephens, “Maajta Rikemour eo,” *Liahona*, Nov. 2016, 11.
4. Richard G. Scott, “To Be Free of Heavy Burdens,” *Liahona*, Nov. 2002, 88.

KAPILŌK ÑAN RITŌL RO, BAAMLE KO, IM RO MŌTTAD

Ñe juon eo emōj kōkkure ej lōke eok eļap ñan kwaļok kōn metak ko an im jorrāān ko an jān kōkkure, ekōnono ko amḡ ippān rej aikuj ijino kōn iakwe im kwaļok am būromōj kōn er. Ekkā an ro emōj kōkkure er kwaļok ñan eō ke ñe rej kwaļok eñjake kein aer ñan bisop ñan bōk jipañ, men eo mōktata rekōḡaan bwe ren kōmḡmane ej joļok an ro raar kōkkure er bōd. Menin emaroñ kōmḡman bwe eo eaar jorrāān jān kōkkure in āinwōt ñe men eo eļap ej kōn rikōkkure eo. Ñe menin ej bōk jikin, kajjojo ejeja aer jepļak ļok ñan bisop ro aer ñan bōk jipañ im likjab jān kōmour ko ilo jetōb me ekkar ñan iakwe im jipañ ko jān kabuñ.

Jeorlōk bōd ej juon mōttan eo eaorōk ilo jermal in kōmour im ej juon kien—ak jouj im lōke ke ilo am kōtlōk bwe juon en kwaļok kōn eñtaan ko aer, eñjake metak ko aer, im kōnono kaki ippān juon armej eo enaaj jipañ kōmour er itok ilo aer joļok an ro raar kōkkure er bōd.

Ritōl ro an Kabuñ in remaroñ etal ñan **ministering.lds.org** ñan pukot “Abuse: Help for the Victim” ñan meļeļe ko reļļapļok.

Bok in Pija eo an Baamle eo Am:

Kajoor in Bwebwenato ko an Baamle

Bwebwenato in ro jibū im jimmao etto ej pad wot ippa, ej wonmaanlok im imwe mour eo ao nan emmanlok eo.

Jān Amneris Puscasu

Juon jibboñon jomar mokta jan Beta eo an Laĵ in kein karuo, jemān jimmao aolep iien ej ruj—mokta jan an tak al. Eaar diwōj nan nabōj in mweo ioon tōl eo im lale meĵaaĵ eo emaroro im bukwōn eo an ilo Romania, im eaar jijjet ioon wūjooj ko rōmōlāwi, im kar jiktok ilo lōmṅak eo an—eja lōmṅak eo wōt me eto an lōmṅake. Juon armej eo ejeĵlōkjen im ĵap iakwe ippān im ekōṅaan mejele aolep kain, ekar ĵap an armej iakwe im kautiej e ilo bukwōn eo.

Ālkin an tak al, ekar jepĵaak nan mweo imōn im kwaĵok mool nan kōrā eo pāleen ke ekōṅaan

jeĵā wāween nej aer ilomeje, im ekar kōṅaan kamālmel ekkanōk nuknuk nan iien ilomej en. Ekar kajjeĵete raan eo, eaar wiaiki boĵok eo, im kūr nan pris ro im ro retimjemlōk ilo jañ, im wiaik aolep men ko jet rej aikuji ilo manit ko an RiGreek. Innām ekar jeĵjet raan in kōmālmel ekkanōk nuknuk nan iien ilomej eo. Tebōl ko raar ekkarōk ilo ioĵapān bukwōn eo nan kōjota eo nan kakeememej, baamle ko raar aolep ekkanōk nuknuk kilmeej, pris ro raar itok, jemān jimma eaar pad ilo boĵok eo, ej karōki pet ko bwe en koṅ an babu, im eaar jino ilomej eo. Ke ej jemlōk iien ĵar eo, aolepān armej ro ilo bukwōn eo raar kobatok nan kōjota eo, im jemān jimma eaar kakūrmoool ettōṅak eo an ke enej kar tuuj ilo iien ilomej eo an make. Eaar mour wōt bar iumwin 20 iiō ko tokālik, emakijkij an lale ne boĵok eo an elakar joñan wōt.

Ejĵab Āt ko wōt ak bar Raan ko

Iaar ĵab ioon jemān jimma, ak bwebwenato ko an eĵap aer emman ippa me ro jibū im jimmao raar bwebwenato tok nan na. Aolep raan ko jibū im jimmao rej bwebwenato nan na im ro jeiu im jatū kōn ro jibūm im jimmao etto: ia eo raar itok jan e, im kwaĵok kadmader, menin aorōk ko aer, etōṅak ko aer, im aer kōjatdikdik. Aolep ĵabōt ālkin

kōjota, ro jibūm rej kwaļok tok piĵa in baamļe ko im aolep kajjojo peij ko, bwebwenato ko raar lukkuun aorōk ippamļ im būruomļ raar erom juon wōt ilo am iakwe epepen ko amļ jiljino. Raar jab jet piĵa ko remqor wōt kōn āt ko ie im raan ko ilo tulikin piĵa ko. Ilo kalimjōk aolep mej ko an ro jineer im jemāer, ro nejier, ro jeier im jatier, im eņin ej bwebwenato ko aer, ippān ļok maņit ko an baamļe ko jet, ņan tōre in aō.

Kajoor ilo lien ko Reppen

Ke eaar 19 aō iiō, jinō im jema im aolep baamļe eo aō raar mej, im aolep menin jolet ko me raar pād ippa raar jako. Im kar juon wōt men ilo tōre eo, kōkkure ko an laļ in, ak barāinwōt mej emaroņ kōkkure: aō iakwe im jeļā kōn baamļe eo aō eaar ļaļļok ņan kajjojo ro uwaan baamļe eo. Kōn aer mālōtlōt, korak in iakwe eo aer ņan doon eaar letok ņan eō kajoor ņan anjō jān jekjek ko reppen.

Ke ro jinō im jema im jibū im jimļaāo raar mej, iaar lukkuun būromļōj ilo aō ļōmņak eļāņne inkar kajoor wōt ņan wōnmaanļok wōt. Iaar lukkuun jeraamņan ke ij eņjake iakwe eo aer jān rōņōl eo, im bwe eaar jipaņ eō bōk juon kaņpool ekajoor kōn karōk in ļomqor, im kōn mour eo ālkin mej, innām tokālik, kaiņi ko an tampeļ me relukkuun

aorōk ņan ad bōk ļomqor. Ijaņin kar ioone jemān jimļa ak elōņ iaan aunty im uncle ro aō, ak aolep iien ij alooje piĵa in baamļe eo aō ilo nien piĵa ko, ij lo eō make ilo mejāier kajjojo. ņa e kiiō itok wōt jān ro raar itok moktaļok jān eō. Eņjake ko aer im aer mālōtlōt raar jipaņ eō lōme kadkadin mour eo aō im jipaņ tōl eō ilo aō mour.

Juon iaan menin letok ko me baamļe eo aō eaar letok jān ke iaar juon ajri jidikdik ej jeļā eo kōn bwebwenato in baamļe eo im aō tōmak bwe ņa eo ij kakobaik ro mōkta im ro ilju im jekļaj. Ij barāinwōt jeļā ke iaar itok ņan laļ in bwe in mour kōn mour eo aō make—ņan kappukōt im idajoņ-joņ e im kaorōke. Ej kōn jeļā in kōn bwebwenato in baamļe eo aō me ekōmņan bwe in anjō jān apaņ ko ij iooni.

Ekkā aō ļōmņak kōn turājet in rōņōl eo im kōn kijeje-to ko raar kōmņani ņan eō bwe in maroņ lo juon mour emņan. Ij ļōmņak kōn kaiņi ko an tampeļ me remaroņ kōmņan bwe jen ippān doon āinwōt juon baamļe juon raan. Im ij ļōmņak kōn Pinmuur eo an Rilomqor, eo eaar kōmņan bwe aolep men ren kūrņool. Eaar kōļļa wōņāān bwe kōm en maroņ mour. Kōn wōt menin kōm lukkuun iakwe E im kabuņjar ņan E kōn kaņņoolol rainin im ņan indeo. ■

Rijeje eo ej jokwe ilo New York, USA.

Jān Elder
Larry R. Lawrence
Jān Jiljilimjuonñoul eo

Tariṅae eo ej Wōnṁaanḷok Wōt

Tariṅae eo eaar ijino ilo lañ ej wōnṁaanḷok wōt ñan rainin. Ilo ṁool, Tariṅae in ej ḷapḷok wōt ilo an arrmej ro rekwojarjar kōpooj er ñan jeḷḷaak tok eo an Rilṁṁoor.

Jab dewōt armej eo ej roñjake nuuj ko an peḷaakin laḷ in renaaj errā ippa ke jej mour ilo juon tōre in “tariṅae ko im unoj ko kōn tariṅae ko” (K&B 45:26). Eṁṁan eo, aolep ro ilo laḷ in retijemḷok ilo Tariṅae. Jeḷḷakkar tariṅaeik jetōb ko renana ilo juon Tariṅae eo ejjeḷok jemḷokin eo eaar ijino ilo mour eo ṁokta jen ad kar ḷotak tok.

Kōnke jeḷḷaṅin kar bōk ānbwin, jaar Tariṅae ilo Lañ ilo an ejjeḷok jaje, pu, ak baamḷ ko. Ak Tariṅae in eaar ḷapḷok āinwōt jab dewot Tariṅae ko raan kein, im bilien armej ro raar jako.

Tariṅae eo ilo mour eo ṁokta eaar Tariṅae ilo naan, ḷōmṁak, arto artak, im kareel (lale Revelaton 12:7–9, 11). Jerbal eo an Setan ej ñan kalluik armej. Eaar jeḷḷa ke mijak ej wāween eo eṁṁan tata ñan kōkure tōmak. Emaroñ kar kōjerbal akweel āinwot in: “Elukkuun pen.” “Epen ñan kōmṁan bwe en bar erre.” “Elukkuun kauwōtata.” “Ewi wāween aṁ jeḷḷa ke komaroñ löke Jisōs Kraist?” Eaar ḷap an ebanban e Rilṁṁoor eo.

Kamṁoolol eo, karōk eo an Anij eaar anjō ion riab ko an Setan. Karōk eo an Anij eaar kitbuuj anemkwoj in kālet an aolep armej im juon kijejeto eḷap. Jeova, āt eo jeḷḷa kake Jisōs Kraist, eaar ṁōṁōṁō in ajeḷok mour eo an—bwe en eñtaan kōn bōd ko ad. Eaar kōnaan ajeḷok mour eo An ñan ro jein im jatin bwe ro renaaj ukweḷok ren maroñ bar erre im erom āinwōt Jemāer Ilañ. (Lale Moses 4:1–4; Ebream 3:27.)

*Tariņae eo ilo Lañ, jaar iakwe
im jutak ilikin Jemedwōj Ilañ.
Jaar kōņaan erom āinwōt E.*

Men eo juon emņan me eaar jipaņ Irooj wiin i būruōn ro nejin Anij eaar kajoor ilo naan in kaņool ko An ro raar jutak ilikin, im kar pād iumwin tōl an Michael, juon enjeļ (lale Revelesōn 12:7, 11; K&B 107:54). Ilo mour eo mōkta, Adam kar ņa etan Michael, im Setan kar ņa etan Lucifer, meļeļein “ribōktok meram.”¹ Āinwōt ilo lale ej juon āt eo ejjab jejjēt nān juon irooj in marok (lale Moses 7:26), ak jeje ko rekwojarjar rej katakin bwe Setan eaar “enjeļ eo an Anij eo eaar ilo kōmaroņe ilo iņaan mejān Anij” mōkta jān an kar buñ (lale K&B 76:25–28).

Ewi wāween an juon jetōb eo eobrak kōn jeļāļokjeņ im imminene ko maroņ buñ jān tōmak? Kōn an kar utiej būruōn. Lucifer eaar jumae Jemedwōj Ilañ kōnke eaar kōņaan bōk aelōn in kiin eo an Anij bwe en an.

Ilo naan ko an “Beware of Pride,” Būreejtōn Ezra Taft Benson (1899–1994) eaar katakin bwe Lucifer “eaar kōņaan bwe ren kautiej e ilōn in ļok ro jet” im bwe “an utiej bōro eaar kōņaan bōk jea eo an Anij.”² Emōj aņ kar bar roņ ke Setan eaar kōņaan bwe en kōkkure anemkwoj in kālet an armej, ak eaar jab kōn un in wōt unin aer kar joļok e. Kar joļok e jān lañ kōn an jumae ņae Jemān im Eo Nejin (lale K&B 76:25; Moses 4:3).

Etke kwe im nā jej Tariņae ņae devil? Jaar Tariņae kōnke jaar tōmak. Jaar iakwe im jutak ilikin Jemedwōj Ilañ. Jaar kōņaan erom āinwōt E. Lucifer eaar wōr juon an kōttōbar eoktak. Ekōņaan bōk jikin Jemed (lale Aiseia 14:12–14; 2 Nipai 24:12–14). Pijaikļok joņan an Setan jumae ekar kōmetak Jemed im Jined Ilañ. Ilo jeje ko rekwojarjar, jej riit bwe “lañ ko rekar jañ kake e” (K&B 76:26).

Ālkin arto artak eo eļap, Michael im ritariņae ro an raar tōprak. Ruo mōttan jilu in jetōb ko ilaņ raar kālet nān ļoor

Jemād (lale K&B 29:36). Setan im rikaļoor ro an kar joļok er jān lañ, ak raar jab joļok er nān kapin marok. Mokta, raar jilkintok er nān laļ in (lale Reveleson 12:7–9), ijo Jisōs Kraist eaar ļotak ie im ijo pinmuur eo An eaar bōk jikin.

Etke jetōb ro mōttan Setan kar kōtļok er nān itok nān laļ in? Raar itok nān bōktok jumae nān ro rej kajjieoņ kapoik er (lale 2 Nipai 2:11). Renaaj ke joļok er juon iien nān kapin marok? Aaet. Ālkin juon taujin iio, Setan im jetōb ro mōttan naaj joļok er nān indeeo.

Setan ejeļā ke emōj bwini raan in mour ko an. Ilo Itok eo Kein Karuo an Jisōs, Setan im enjeļ ro an naaj lukwōj

er iumwin 1,000 iiō ko (lale Reveleson 20:1–3; 1 Nipai 22:26; K&B 101:28). Ilo an epaake tok raan eo, kajoor in naan ko rej kab baj kajoor ļok wōt nān wiin i elōn armej ro.

Kar kwaļok nān Jon eo ribok reveleson kōn Tariņae eo ilo Lañ āinwōt mōttan wōt visōn in eļap. Kar kwaļok nān e wāween an Setan kar itok nān laļ in nān kapo armej. Uwaak eo an Jon in: “Wo nān āne im ļometo, bwe tepil ear wanlaļwōj nān kom im eļap an illu, bwe e jeļā jidik wōt iien ippān” (Reveleson 12:12).

Ta ko Setan ej kōmņani ilo raan in mour kein an, ilo an jeļā ke ejabwe iien nān e. Rijilōk Piter eaar je bwe “tepil eo, āinwōt ļaion e rorrer, ej etetal wōt im pukot eo ej maroñ in kañi” (1 Piter 5:8).

Ta eo eaar kareel Setan? Ejamin wor ānbwinnin, ejamin wōr ippān ak an baamle, im ejamin bōk lañlōn eo elikio, kōn menin ekōņaan bwe aolep emņaan im kōrā “ren eñ-taan āinwōt e” (2 Nipai 2:27).

Devil ej kōttōpare aolep armej, ak eļaptata ro me ewōr aer kōttōbar nān bōk mōņōņō eo ejeļok jemļokin. Ealikkar an lukkuun ebanbane aolep armej ro me rej pād iaļ eo nān mour eo eutiejtata. Jeje ko rekwojarjar rej katakin kōj bwe Setan “ej kōmņan tariņae ippān ro rekwojarjar an Anij, im jepoolē peļaaiker” (K&B 76:29).

Tariņae eo eaar ijino ilo lañ ej wōnmaanjlok wōt nān rainin. Ilo mool, Tariņae in ej ļapļok wōt ilo an armiej ro rekwojarjar kōpooj er nān jeļaaak tok eo an Rilōmņor.

Būreejtōn Brigham Young (1801–77) eaar kanaan “bwe kabuñ in enaaj ajeded, jeraamņan im eddōkļok im debak- bakļok, im bwe kōn an ajeded Gospel in ipeļaaikin laļ in, kajoor eo an Setan enaaj kajoor ļok.”³

Ij ļōmņak kōj aolep jenaaj errā ke kanaan in emōj an kūrmoool ilo ad kaņooli men ko renana rej waļok ilo juk- jukin pād ilo laļ in. Būreejtōn Young eaar katakin bwe jeje aikuj ekkatak kōn kōttōbar ko an rikōjdat eo bwe jen maroñ anjō jān e. Ij kwaļok wāween ko emān im ļōmņak ko jet kōn wāween anjō jāni.

Kilen Kōkkure ko an Setan

1. Kapo. Devil ejjab jook nē ej itok nān letok ļōmņak ko renana ilo kōļmenļokjeņ ko ad. Bok in Mormon ej

katakin bwe Setan ej unoojdikdik kōn ļōmņak ko rettoon im rejjab emņan im ej kōļapļok ļōmņak in kabwerer ko. Ej kakijoroor kōj nān bōki men ko jeje aņuri im nān ļōmņak kōn kōj make im tōr. Ejjab kōņaan bwe jen kile ia eo me ļōmņak kein rej itok jān e, kōn menin ej unoojdikdik, “Ej jab nā devil, bwe ejeļok juon” (2 Nipai 28:22).

Ewi wāween ad anjō jān kapo kein? Juon iaan kein jerb- al ko remņan ej nān upaakeļok Setan. Eñin ej ta eo Jisōs en kar kōmņane.

Bwebwenato in Rilōmņor ilo Kalimur Ekāal me ej letok katak ko kōn kapo. Ālkin kajjojo kapo Setan ej kapoiki, Jisōs eaar kōjberbal ruo wāween ko nān bōbrae e make: kein kajuon, Eaar kakoik Setan; innām Eaar kouti jeje ko rekwojarjar.

Ij lewaj juon waanjoñak: “Kwon ilok, Setan, bwe ar je, Kwon kabuñ nān Irooj aņ Anij, im kwon jerbāl nān E wōt” (Matu 4:10). Eoon eo juon eaar rekoot e, “Innām tepil ej ilok jān E, im lo, enjeļ ro rej itōm jipañ E” (Matu 4:11). Jojomar an Rilōmņor eaar lukkuun kajoor!

Mour eo an Būreejtōn Heber J. Grant (1856–1945) ej letok katak kōn wāween an Būreejtōn Grant, ke eaar juon likao, anjō jān devil. Ke Būreejtōn Grant eaar kile bwe Setan eaar unoojdikdik nān e, kajjieoñ nān kabweer e ilo būruon, eaar lamōj im ba, “Mr. Devil, kwon ikōñ.”⁴

Ewōr aņ maroñ nān ba Setan en etal nē kwōj jelmāe kapo. Jeje ko rekwojarjar rej katakin, “a komwin jumāe tepil, im enaaj ko jān kom” (Jemes 4:7).

Mōttan eo juon ilo an Rilōmņor jojomar e ekar kouti tok jān jeje ko rekwojarjar. Ewōr juon kajoor eļap ilo aņ kakeememej eoon ko jān jeje ko rekwojarjar, āinwōt an kar Jisōs kōmņane. Eoon ko ilo jeje ko rekwojarjar rej erom juon kein jipan nān mour in jetōb.

Nē kwōj jelmāe kapo ko, kwōn ba kien ko āinwōt “Kwōn kememej raan in Jabōt, bwe kwōn kōkwojarjar e,” “Komwin yokwe ami ri kojdat,” ak “Im erre en kainōknōk ļōmņak ko am ilo ejeļok mwijkōk” (Exodus 20:8; Luk 6:27; K&B 121:45). Kajoor an jeje ko rekwojarjar rejjab kaamjjak wōt Setan, ak ej barāinwōt karuwaineneik jetōb ilo būru- om, im kōjparok eok ņae kapo.

2. Riab im moņ. Jeje ko rekwojarjar rej kwaļok bwe Setan ej “jemān riab otemjeļok” (2 Nipai 9:9). Jab tōmak e

ñe ej unoojdikdik kōn enaan āinwōt “Kwojāmin kōmḡman jabdewot men ejimḡwe,” Kolukkuun jerawiwi im ejāmin jeorḡok bōd ko aḡ,” Kwojāmin oktak,” “Ejjeḡok ej kea kōn eok,” im “Ejjeḡok aḡ tōḡan.”

Juon wāween an riab ej āinwōt in: “Kwoj aikuj kajjjeōne men otemej juon kōttan bwe kwōn maroñ jeḡā. Juon kōttan eban kōmetak eok.” Juon men ettino me ejjab kōḡaan bwe kwōn jeḡā ej bwe jerawiwi ej juon men kwōj aḡññuri.

Bar juon wāween an riab me Setan enaaj kajjjeōñ bwe kwōn kōmḡmane: “Aolep armej rej kōmḡmane menin. Emḡman.” Ejjab emḡman! Kōn menin ba ñan devil bwe kwōjjab kōḡaan etal ñan teſtial kingdom—meñe aolep rej etal ñan ijeḡ.

Meñe Setan enaaj riab e eok, komaroñ pādped wōt ion jeḡōb bwe en ba ñan eok ḡool eo. Eñin ej unin an lukkuun aorōk mennin letok eo an Jeḡōb Kwojarjar.

Devil emōj ḡae etan “ri moḡ eḡap.”⁵ Ej kajjjeōñ kariab aolep ḡool ko ilo katak ko an Irooj.

Keememej, riab in ejjab āinḡok wōt oktān men ko jabdewōt. Oktān mouj ej kilmeej, ak riab in mouj emaroñ epaakeḡok emouj jidik ak kūrā. Riab in ej kwaḡok eiten āinwōt ñan men eo me ḡool in bwe en maroñ kapok im moḡ e ro me rejjab jeḡā kake. Rej oktān men ko me remḡman, im ej āinwōt riab in jāān ko, ejjeḡok tokjāer. In kōmeḡeḡeiki.

Juon iaan kariab ko an Setan kōn tōmak ej tōmak ilo jeḡōb ettoon. Kariab eo an kōn iakwe ej lōñ. Ej kariab

*Kwon likit am kōjatdikdik ilo jetōb
bwe enaaj kwaļok mool eo. Eñin
ej unin an lukkuun aorōk mennin
letok eo an Jetōb Kwojarjar.*

priesthood ilo an letok rikani, im ej anōk kabwilōnlōn ko an Anij ilo an kōjberbal ekkōbāl.

Mare eo ikōtaan emman im kōrā ej ekkapit jān Anij, ak mare eo an emman nān emman im kōrā nān kōrā eriab. Ej bōktok ejjelok jeraamman im jeban bōk mour eo eutie j tata. Meñe anōknōk ko an rej moņe elōn armej, rejjab jet men ko reņool. Rejjab maroñ bōktok mōņōņō eo ejjelok jemlokin.

Anij ej kakkōļ kōj kōn moņ ko im ej waļok ilo Katak im Bujen ko. Eaar ba, “Men eo ej jab kōketak ej jab jān Anij, im ej marok” (K&B 50:23).

3. jumae. Setan ej jemān jumae. Rilomqor eo ej katakin, “Ej pukwōj būruōn armej nān aitwerōk kōn illu, ippān doon” (3 Nipai 11:29).

Devil eto an ekkatak iumwin elōn iio ko kōn imminene in me ijo ewōr jumae ie, jetōb eo an Irooj enaaj jako. Jān iien eo eaar kapoik Cain bwe en man Abel, Setan eaar kareel ro jein im jatin bwe ren akweel. Eaar barāinwōt kōmman bwe en wōr jorrāan ilo mare ko, ilubwiljin ro uwaan ward ko, im ikōtaan mijinede ro rej leiaiki doon. Ej mōņōņō ñe ej lo an armej akweel. Ej kajjieoñ kōmman bwe baamle ko ren akweel mokta jān iien jar ilo Jabōt, mokta jen nokon in jota an baamle ilo joteen in Mande, im iien ko me ripālele rej lo mman in jermal ilo tampeļ. Emōj an kajejet iien ko an.

Ijo elōn jumae ilo mōko ak jikin jermal, kajju kabōjtrak jabdewōt ta eo kwōj kōmmane im kōmman aenōmman. Jekdoon wōn eo eaar jino kōjerak.

Jumae ej bōktok juon mejatoto enana. Josep Smith eaar katakin bwe “devil ej riab e kōj bwe jelukkuun wānōk, ñe jej pukōt nān ña ruōn ro jet.”⁶ Ñe kwōj lo mman kake, wānōk eo am make ej riab eo an lukkuun wānōk.

Setan ekōnaan bwe en kajeded jumae ilo Kabuñ in. Ej kōttōbar eo an nān pukōt ruōn ritōl ro ilo Kabuñ in. Josep Smith eaar kakkōļ armej ro rekwojarjar bwe jinoin buñtōn eo nān buñ jān tōmak ej nān jab leke ritōl ro ilo Kabuñ in.⁷

Eiten aolep katak ko an rijumae Mormon ro rej pādped ioon riab kōn kakkadin Josep Smith. Rikōjdat eo ej lukkuun kate bwe en jab kautiej Josep kōnke enaan eo an kōn Jeplaaktok eo ej pedped ioon bwebwenato in Rikanan eo kōn ta eo eaar waļok ilo Bukwin Wōjke eo ekwojarjar. Devil ej lukkuun kate rainin jān kar mokta nān kōmman bwe aolep ro uwaan kabuñ in ren pere naan in kamool ko aer kōn Jeplaaktok eo.

Ilo raan ko jinoin ilo epepen kein ad, elōn emman priesthood ro rejitōnbōro, raar inepata, im jab roñjake Rikanaan eo. Juon iaer ekar Lyman E. Johnson, eo kar bukweļok etan jān kabuñ in kōn an jab mour ekkar nān katak ko. Eaar būromōj tokalik ke eaar etal jān Kabuñ in: “Inkar jek pe eo tuanbwijmaroñ, ñe inej bar tōmak e. Innām iaar obrak kōn lañlōn im mōņōņō. Ettōnak ko ao raar emman. Ke iaar ruj tok ilo jibboñō eo jetōb eo aō eaar lukkuun mōņōņō. Iaar mōņōņō raan im boñ, obrak kōn aenōmman im lañlōn im kamoolol. Ak kiiō emarok, metak, būromōj, ļap an nana aō mour. Ijañin kar lo joñan mōņōņō in ilo mour eo aō.”⁸

Łõmņak kõn naan kein. Raar jet naan in kakkõl ñan aolep membõr ro ilo Kabuñ in.

Ikar oktak tok ñan Kabuñ in. Iaar peptaj ke ej 23 aõ iio im iaar pãd ilo juon jikuul in taktõ ilo Arizona, USA. Iaar jeļã mõkta ke Setan ej jerbal ippãn rikatak ro ñan kapok er ñan kabweer er ilo aer kappukot mool eo.

Ilo tõre ko ke ej jodikdik, iaar lo waanjoñak ko an armej ro rekwojarjar ro mõtta. Iaar bwilõn kõn wãween mwil ko mwilier. Iaar kõmņane kãlet eo ñan ekkatak kõn Kabuñ in, ak iaar jab kõņaan ba ñan juon ke iaar katak ippãn Mormon. Bwe in katoļok naan in kabweerer ko jãn ro mõtta, iaar kõmņane kãlet eo ao ñan pukõt im etale ilo ittino.

Elõn iio ko remootļok mõkta jãn an kar wõr internet, kõn menin iaar etal ñan juon ļaibrãre. Iaar lo juon kape in Bok in Mormon im juon bok etan *A Marvelous Work and a Wonder*, jãn Elder LeGrand Richards (1886–1983) jãn Doulu eo an Joñoulruo Rijilõk ro. Iaar jino aõ riit bok kein kõn ikdeelel eļap, im iaar lo bwe raar imwe eõ.

Ke jetõb eo aõ eaar ikdeelel ñan ekkatak eļapļok, Setan eaar jino unoojdikdik ilo lojilñũ. Eaar ba ñan eõ bwe in maroñ lukkuun kakũrmool unin, iaar aikuj ekkatak kõn ta ko emõj je ikijeen kõnana ko an Kabuñ in. Iaar etal ñan ļaibrãre im jino bar etale. Āliktata, iaar lo juon bok eo me eaar lukkuun kõnanaiki Rikanaan Josep.

Ilo aõ kar riiti bok in an rijumãe ro an Mormon iaar tarpok. Eaar jako jetõb eo me emņan im imwe eo me eaar tõl eo ilo aõ kar ekkatak. Iaar jino illu im kar kabõjrak aõ kappukõt mool eo. Iaar jar ñan bõk uwaak ke ij riiti katak ko an ro rej jumãe Mormon!

Iaar ilbõk, Iaar uwaake juon kqol jãn juon iaan ro mõtta ilo kar high school eo ej jikuul ilo Brigham Young

University. Eaar kqol eõ bwe in tin loļok ilo Utah, eaar kal- limur eõ bwe inaaļ lukkuun mõņõņõ kõn turaap in. Ekar ejjeļok an jeļã ke iaar ekkatak ilo ittino kõn Kabuñ eo an.

Iaar eņroñ kũr eo an. Eo mõtta eaar ba bwe kõm en etal ñan Salt Lake City ñan alooje temple square. Ekar bwilõn ke iaar lukkuun mõņõņõ ilo aõ uwaak. Ekar ejjeļok an jeļã ke eaar itok limou ñan ekkatak kõn mool eo kõn Josep Smith im Jepļaaktok eo.

Sister mijenede ro ilo Temple Square raar lukkuun ļap aer jipañ. Ilo an jab jeļã kake, raar uwaake elõn iaan kajitok ko aõ. Naan in kamool ko aer raar imwe eo ñan “pere ļõmņak ko [aõ],” im tõmak eo aõ eaar jino eddõkļok. Jab maroñ

**Devil ej kajjieoñ kapoik aolep,
ak eļaptata ro me rej kōttopar
mōñōñō eo ejjeļok jemļokin.**

kōmeļeļe joñan kajoor in naan in kaṃool ko an bōro.

Eo mōtta eaar kwaļok an naan in kaṃool im eaar karu-waineneik eō bwe in jar im kajjitōk ippān Anij eļāñne Kabuñ in eṃool. Ilo juon iaļ eo eaitok ñan Arizona, iaar jino jar kōn tōmak—ej kab juon kōttan “im eļāñne koṃ naaj kajjitōk kōn juon bōro eṃool, kōn lukkuun kōttōpar (Moronai 10:4). Juon tōre ilo tūrāap eo, ilo aō kalimjōkļok wa eo waaō eo eaar lukkuun meram. Iaar ekkatak ippa make bwe meram eo emaroñ dōblōke marok.

Ālkin aō kar kōmṃane kālet eo ñan peptaij, devil eaar lukkuun kapoiki eō. Eaar jino jerbal ippān baamļe eo aō, ro raar kajjieoñ kōn kajoor eo aer bwe ren kabweer eō, im raar ṃakoko bwe in peptaij.

Iaar wōnṃaanļok wōt im peptaij, im āliktata būruweer eaar meraļok. Raar jino jipañ eō kappukōt menmenbwij an baamļe eo aō. Jet iiō tokālik, iaar peptaiji ļaddik eo jatū. Eo mōtta me eaar kūr eō bwe in loļok e ilo Utah eaar kiiō lio pāleeō.

4. Kabweerer. Setan ewājabdik ilo an kōjerbal kein jerbal in ñan armej ro rekwojarjar ro retiljek ñe emaat an maroñ kapoiki er. Ippa, ke ij tin jino ebweer, eaar jipañ eō bwe in kile wōn eo ej kajjieoñ kaṃōjņoik eō. Menin eaar kōmṃan bwe joñan illu eo aō in kajju mōñōñō—bwe in maroñ jumae devil.

Jet iiō ko remootļok, Būreejtōn Benson eaar kwaļok juon enaan ṃae etan “Jab Ebweer” Ilo katak in, eaar kakkōl, “Setan eļapļok an kajjieoñ kabweer armej ro rekwojarjar, kaṃōjņoik er, kabūromōj er im kainezataik er.”¹⁰ Būreejtōn Benson eaar rōjañ membōr ro ilo Kabuñ in bwe ren kōjpa-rok wōt, im eaar kwaļok 12 ļōmṃak ko reṃool ñan Tariṃae menin kabweerer ko.

Ļōmṃak ko an ekitbuuj jipañ ro jet; lukkuun jerbal im kōjekdōṃ pād bajjōk; kōmoururi ānbwinnūṃ, eo ekoba kāājimourur im mōñā mōñā ko reṃṃan; kappukōt kōje-raamṃan ko an priesthood; roñjake al ko reṃṃan; bwini menin jouj ko; im kōmṃan aṃ kōttōbar. Im ilubwiljin aolep men, āinwōt an eoon ko katakin, jej aikuj jar bwe jen maroñ anjō ion Setan (lale K&B 10:5).¹¹

Setan emijak ñe ej lo

*Armej eo ekwojarjar eṃōjņo ej bukweļōlō im jar.*¹²

Elukkuun aorōk bwe jen jeļā ke elōñ joñan kajoor an eo enana. Anij eaar kōmṃan joñan, im Setan ejjab maroñ eļļā jān e. Ñan waanjoñak, jeje ko rekwojarjar rej kalikar ñan kōj bwe “kajoor kar jab leļok e ñan Setan ñan kapo ajri ro reddik” (K&B 29:47).

Joñan eo juon me ebar aorōk ej bwe Setan ejjab jeļā ļōmṃak ko ad ñan ñe jej kwaļok ñan e. Irooj eaar kōmeļeļe, “ejjeļok bar juon ijellōkun wōt Anij ejjeļā koļmānļokijeṃ ko am im kōttōpar ko an būruōṃ” (K&B 6:16).

Eṃool eñin unin an Irooj letok ñan kōj kien ko āinwōt “Jab elotaan” (K&B 9:6) im “Kwōn jab kōnono nana ṃae riturum” (K&B 42:27). Eļāñne komaroñ ekkatak ñan dāpij loomļ (lale Jemes 1:26), koban leļok eļap meļeļe ñan devil. Ijo ej roñ aetwerōk, ellotaan, im kajirere, ej lukkuun mijōk wōt kōj. Naan ko aṃ renana ej kapidodoik aṃ po ippān rikōjdat eo.

Elōñ nuuj eṃṃan ñan kwe. Ritarinae ro an Anij elōñļok uwaer jān ritariṃae ro an Lucifer. Komaroñ reito reitak im ļōmṃak kōn kwe make, “Laļ in eļapļok an jerawiwī. Setan joñan ñe e wiin i tariṃae in. Jab bwebwe jān e. Mool in ej, elōñ uwaad jān rikōjdat eo. Keememej, ruo mōttan in jetōb ro nejin Anij raar kālet karōk eo an Anij.

Ro jeiū im jatū, lale bwe kwōn tariṃae ilo jait eo an Irooj. Lale bwe kwōn ineeek ippamļ jaje eo an Jetōb.

Ej jar eo aō in bwe ilo jemļokin mour eo aṃ, kwōn lamōj ippān Rijilōk Paul, “Iaar tariṃae tariṃae eṃṃan, iaar kaṃōjļok iaekwoj eo aō, iaar dāpij tōmak eo” (2 Timote 4:7). ■

KAKEMEMEJ KO

1. Guide to the Scriptures, “Israel,” scriptures.lds.org.
2. Ezra Taft Benson, “Beware of Pride,” *Ensign*, May 1989, 5.
3. *Discourses of Brigham Young*, sel. John A. Widtsoe (1954), 72.
4. Lale Francis M. Gibbons, *Heber J. Grant: Man of Steel, Prophet of God* (1979), 35–36.
5. Lale, ñan waanjoñok, Dieter F. Uchtdorf, “You Matter to Him,” *Liahona*, Nov. 2011, 20; Gordon B. Hinckley, “The Times in Which We Live,” *Liahona*, Jan. 2002, 86.
6. *Katak ko an Būreejtōn ro an Kabuñ in: Josep Smith* (2007), 64.
7. Lale *Teachings: Joseph Smith*, 318.
8. Lyman E. Johnson, in Brigham Young, *Deseret News*, Aug. 15, 1877, 484.
9. Dieter F. Uchtdorf, “Kememej Ko Aorōk Ippān,” *Kweilok eo Eļap*, Nov. 2013, 23.
10. Ezra Taft Benson, “Do Not Despair,” *Ensign*, Nov. 1974, 65.
11. Lale Ezra Taft Benson, “Do Not Despair,” 65–67.
12. William Cowper, ilo Robert Andrews, comp., *The Concise Columbia Dictionary of Quotations* (1987), 78.

LAAJRAK IN TÖMAK KO

Skaidrite ej juon iaan armej ro relemõnõnõ me ij kab ioon e. Mour eo an ilo kalimjõkļõk ej juon armej eo ewāppen. Ak ke eaar juon ajri eaar mour ippān jinen eo ekadõkdõk, eo eaar jab maroñ kea kake e im ļaddik eo jatin. Skaidrite eaar jibwe peim leddik eo jatin ke ekar mej kōn kuõle. Jino jān ke ej 8 an iio, Skaidrite ekar jokwe ilo jet imõn kōkkaajriri. Leddik in rekar bwijļõke, m̄ane, im dike an jar. Leddik in rekar kōjerbale āinwõt juon rikõmakoko. Iumwin iio ko, ekar ļõmņak ñan bõk mour eo an make.

Iio ko tokālik, eaar kappukõt ñan bõk kōjatdikdik, Skaidrite eaar delõne juon imõn jar an LDS.

LESLIE NILSSON, RI PIJA

Skaidrite Bokuma

Liepāja, Latvia

“Juon sister mijenede eaar iak iakwe eõ im ettõndikdik tok ñan eõ. Iaar ļõmņak e kar juon enjeļ. Jān raan eo, mour e aõ ekar oktak. Ewõr 17 iio kiiõ, im aolep ļõmņak ko aõ me ñan bõk mour eo aõ ekar jako. Rainin, ļõmņak ko aõ remņan. Ñe ij edodo, ij ajelõki ñan Anij. Emõj aõ ekkatak bwe ij aikuj kōjatdikdik ilo E kōn men otemjej. Mour in elukkuun aiboojoj ippa.”

Ñan katak kilen am̄ jeļā im jipañ ro rej ļõmņak in bõk mour ko aer make ilo lds.org/go/41739.

JOUJ JAB KŌJAÑ AL NE

Jet iiō remootłok, baamle eo am̄ raar J jokwe ilo Veracruz, Mexico, ijo ajri ro nejū raar jikuuł ie. Kajjojo jibboñ ñe ij kōpooj ajri ro jilu nejū ñan jikuuł, ekkā ammeañ roñjake radio—station eo ej make wōt em̄man ilo bukwōn eo—kōn būrookram̄ ko litoki rekai-toktok limo jen ładdik eo ej jerbal ilo radio station eo.

Kōm̄ kar roñjake juon al ejjab lukkuun em̄man. Ke ij lukkuun keroñjake meļeļein, iaar kile bwe men ko ej ba, raar jab em̄man im raar lukkuun nana.

Iaar ba ñan ajri ro nejū, “Jejjab kōñaan roñ kain naan rot kane.” Bōlen raar jab lukkuun keroñjake meļeļe eo an al eo, ak raar kaine keroñjake wōt peļłokin.

Raar lo aō kune radio eo im raar ba ta eo iaar kōm̄mane. “Inaaj ba ñan rijerbal en ilo radio station eo ke en jołok al eo jen būrookram̄ eo.” Raar kakijōrjōr eō bwe in kōm̄mane ilo iien eo em̄okajtata.

Kōm ar jab tōmak, ak iaar kōle radio station eo. Ij ba wōt ren kar jab uwaak, ak iaar ilbōk, ke eja rijerbal eo wōt ilo station eo eaar m̄okaj an uwaake kōł eo aō.

Iaar ba ñan e ke ijjab kōñaan

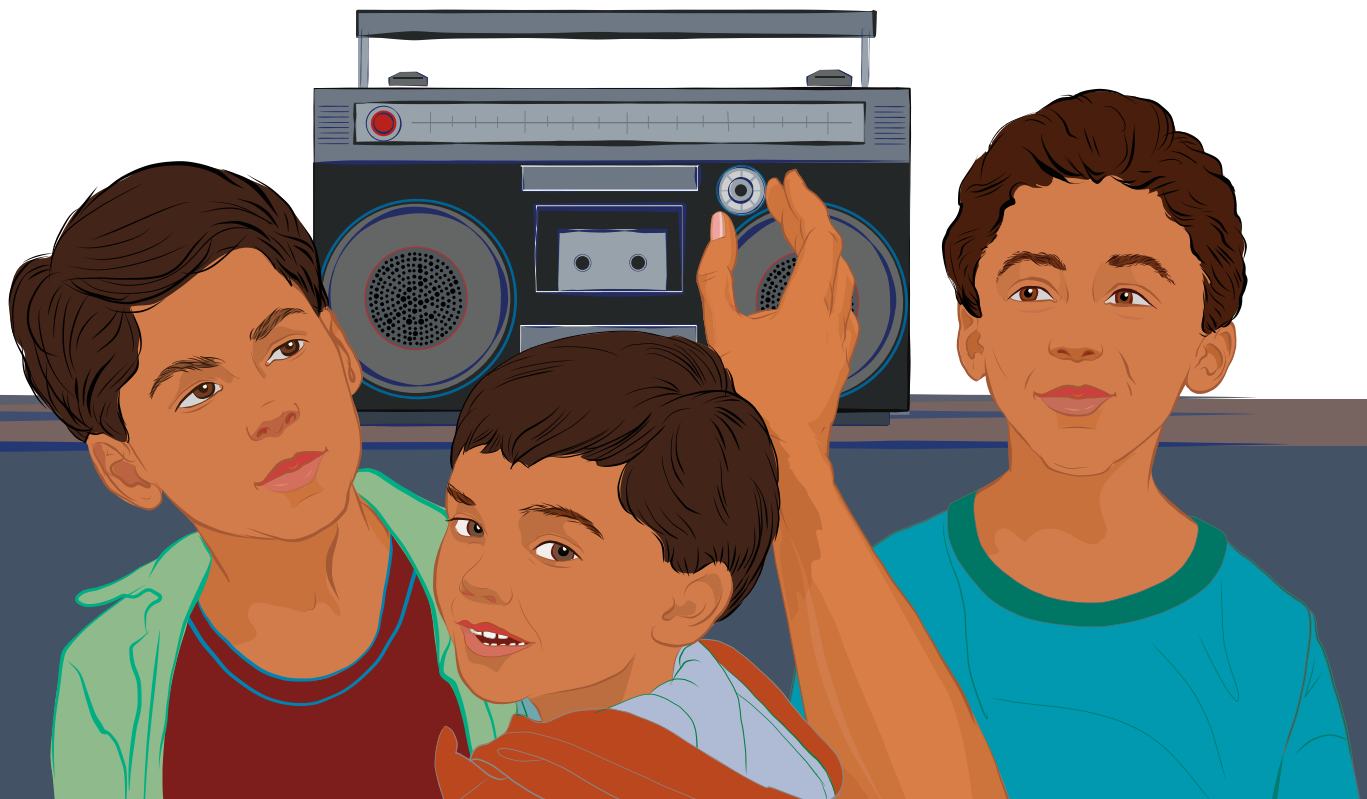
Kōm̄ ar roñjake juon al ejjab lukkuun em̄man ilo radio eo, iaar jino lukkuun keroñjake meļeļe ko ie.

roñjake al eo, ainwōt ke elōñ baamle ko rej roñjake radio ilo jibboñ. Eaar kajjitōk ta eo ij kōñaan bwe en bōk jikin al eo, ak ainikien eaar lukkuun em̄man ke ij kajjitōk bwe en jab kōjañ al eo bwe ajri ro rej pād ilo m̄weo.

Iaar jab jeļā eļañne kōł eo aō ekar wałok ilo mejatoto, ak iaar m̄ōñōñō bwe rijerbal eo ilo radio station eo eaar roñjake. Im jejo raan tokālik, iaar lo bwe kajjitōk eo aō eaar tōprak.

Eñjake in eaar kōm̄man bwe in peran ñan kōm̄mani kālet ko im kōm̄mane ta eo ekkar ñan kōjparok ajri ro nejid jān im̄we ko renana. Ilo ad kōm̄mane aindein, Jetōb Kwojarjar enaaj m̄ōttad wōt. ■

Maria Hernandez, Texas, USA

WALLŌT EO EJAKO

Jemaaŋlo̅k iaar em̄makūt lo̅k ñan juon em̄ kaāl im kar ba ñan jet iaan membōr ro bwe ren tin jipañ eō kōm̄-mane būrojāāk eo ilo m̄weo m̄ō. Ilo lukwōn būrojāāk eo, iaar etal in tin wiaiki tok kabbwebwe ko kōm̄ij aikuji bwe en dedeḷo̅k. Ālkin am̄ kadede-lo̅k būrojāāk eo, iaar eñjake ke ejako wallōt eo aō. Iaar jabrijrij kōnke ilowaan wallōt eo aō epād ie aolep peba ko raorōk ippān lo̅k jāān eo ij kab bōke jān juon m̄ōtta jibboñōñ eo. Iaar etale ijoko iaar wia ie ak iaar jab maroñ in loe. Iaar roḷo̅l ñan m̄weo im bar pukote eḷaññe iaar likūti jab-dewōt jikin, ak iaar jab bar loe. Iaar jino lo̅m̄ḡak in bar kōm̄ḡan kape in aolep peba ko. Innām mo̅kta jen aō etal jān m̄weo, eo m̄ōtta eaar ba, “Kwar ke baj jar?”

Iaar mo̅kaj in uwaak, “Aaet iaar jar!”

Ak ilo mo̅ool, iaar jab jar kōn lukkuun kōttōbar. Ijoke, iaar kōḡaan likūt ankilaao̅ ilo Jemedwōj Ilañ bwe en kōm̄ḡan eddo eo An ñan jipañ eō lo wallōt eo aō. Ak iaar keememej eoon eo ilo Aiseia 55:8.: “Bwe lo̅m̄ḡak ko Aō rejjab lo̅m̄ḡak ko am̄, ak iaḷ ko am̄ rejjab iaḷ ko Aō, Irooj ej ba.”

Juon Jabōt iaar ilo̅k ñan m̄ōn jar eo, im juon membōr eo me eaar pād ippa raan eo lo̅k eaar ba ke eaar jar

Iaar kajjitōk ippān Jemedwōj Ilañ bwe en uwaake jar eo am̄ bwe en maroñ kōkajoorlo̅k tōmak eo an kōrā eo ippa im ajri ro.

emakijkij ñan Jemedwōj Ilañ bwe in maroñ lo wallōt eo aō. Eaar ba ke ej eñjake ke inaāj loe. Tokālik, ke ij jijet im riit ippa make, iaar jino riiti *Bōk Uwaak ñan Jar ko Ad* jān Elder Gene R. Cook, ekar juon uwaan Jiljilim-juonñoul eo. Peij eo jinojntata ej kōn juon bwebwenato eñjeḷo̅k oktak jān jor-rāān eo aō: ḷaddik eo nejin Elder Cook eaar bar jako wallōt eo an, kōn menin baamḷe eo raar kuk ippān doon im kar jar ñan Irooj bwe ren maroñ loe.

Ālkin riiti eñjake in, iaar jeḷā ke ij aikuji in kōm̄ḡane im kakuk tok kōrā eo im ajri ro ippān doon. Kōm̄ ar kōm̄ḡane juon doulul, im kajjojo armej ej jar, kajjitōk bwe Irooj en jipañ

kōm̄ lo wallōt eo eḷaññe ej Ankilaan.

Mokta lo̅k iaar kamool kajoor eo an jar, ak tokālik, iaar jar ippa make, iaar kajjitōk ippān Jemedwōj Ilañ bwe en uwaake jar eo am̄ bwe en maroñ kōkajoorlo̅k tōmak eo an kōrā eo ippa im ajri ro.

Raan eo juon juon em̄ḡaan eo eaar kḷo̅l tok. Eaar ba ke eaar lo wallōt eo aō, ekoba jāān ko. Iaar jañ ainwōt juon ajri kōnke jar eo aō eaar uwaak im bwe tōmak eo an baamḷe eo eaar kajoorlo̅k.

Ijeḷā bwe Jemedwōj Ilañ, meñe eaar lukkkun loñ ajri ro ilo jar eo, ñan uwaak ekkar ñan iien eo An im ilo karōk eo An. ■

Luiz Marcelino, Goiás, Brazil

LŌMŌQR ILO FOYER EO

Leo ippa ekkā an jermal ilo raan in Jabōt, ekōmman bwe in make lolorjake ɭaddik ro emen neju ɭok n̄an jar. Juon Jabōt ilo iien kweilok in kwojkwoj eo, ɭaddik ro ruo neju raar illu ippān doon. Eɭañne juon iaan ɭaddik rein rekōnaan juon bok, ɭaddik juon enaaj bar kōnaan. Iaar kajjieoñ leɭok snack ko, kein ikkure ko, ak ejjeɭok tōprak. Iaar inepata ippān ɭaddik ro neju, ro me reban baj jijet wōt iumwin juon awa.

Iaar jibwe tok juon kein ikkure jidikdik jān pāāk eo aō im leɭok n̄an ɭaddik eo neju juon an iiō. Im emōkaj an Tyson lamōj, eo jilu an iiō, ke ej baiti ɭaddik eo jatin, kajjieoñ in bōk kein ikkure eo. Iaar inepata ke ij diwōj namōjɭok kōn ɭaddik ro ruo rej kōmman ekeroro.

Eaar mōkaj aō jañ kōn dānin kōmjalla. Etke menin elukkuun pen? Iaar kōmmane ta eo Jemedwōj Ilañ eaar kōnaan bwe in kōmman ilo aō bōktok baamle eo aō n̄an jar, ejimwe ke? Ak ijamin bar kōmmane. Eaar kamōkmōk im kajokook n̄an keto ketak ippān ɭaddik ro neju ilo iien kweilok in kwojkwoj eo kajjojo wiik. Iaar jab bar kōnaan rōqɭ ɭok.

Iaar jijet im kōlmenɭokjeñ kōn men kein iumwin 15 minit, innām juon sister eo me eaar lukkuun kea eaar diwōj tok ilikū n̄an namōj. Etan in Sister Beus. Ekkā an jijet make iaan,

Iaar inepata ippān ɭaddik ro neju, ro me reban baj jijet wōt iumwin juon awa.

EDEDEĻOK!

Ļeo ippān ej jermal ilo bisoprik eo im ajri ro nejin rerūtto. Eaar ba, “Aolep iien kwoj make iaam! Ij lo ke kwoj lukkuun kajjioņ. Tyson emaroņ ke jjet ippa?” Iaar jab maroņ ļōmņak kōn juon uwaak! Iaar emmajidjid ke ej jibwe pein im bōk e, kiio aenōmān im mōņōņō, bar etal nān mōņjar eo.

Iaar kōmōrāik ļok dānin meja, kotak niņniņ eo neju, im deļoņ ļok ilo mōņjar eo kōn mōņōņō ilo aolepān kweilok kōn aenōmān.

Jabōt eo juon ke kōmij deļoņ ļok ilo kweilok in kwojkwoj eo, Tyson eaar pukot eo mōttan. Ilo boņ ej jar, “Komool, Jememwōj Ilaņ, kōn Sister Beus. Iaar lukkuun iakwe e!”

Emootļok de jilu iiō, im Tyson ekab de pukot Sister Beus ilo mōņjar eo. Iiō eo ļok kar kūr e bwe en an Tyson rūkaki ilo Būraimere. Eaar juon ļaddik eo ekamōņōņō.

Ij lukkuun mōņōņō bwe Sister Beus im an kōņaan iakwe im jermal nān ro jet. Ijela bwe jemaroņ kōjeraamān mour ko an ro jet nē jej jermal āinwōt kar Rilomqor. ■

Kristi Lewis, Utah, USA

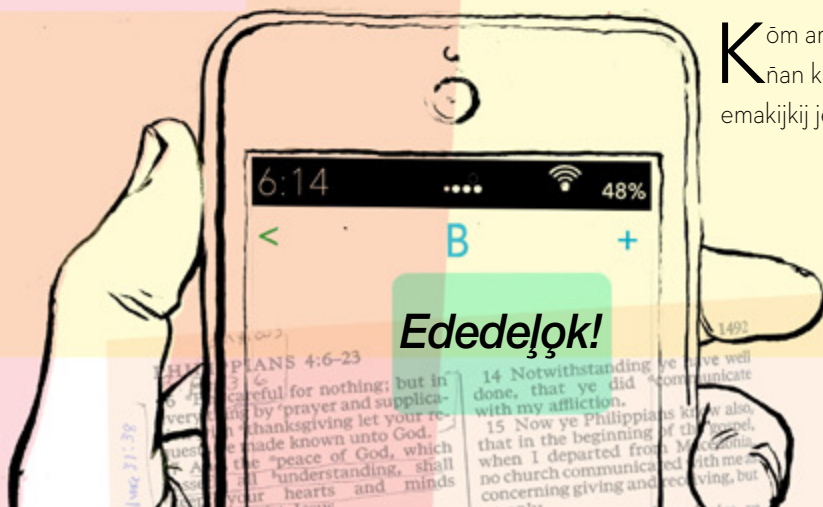
Ilo iien intōrpiu eo aō āinwōt juon bisop juon rālepen Jabōt, iaar maroņ in jjet ippān juon mōtta eo emmān im kōnono kōn apaņ ko ej iooni. Ālkin aō roņjake inepata ko an, Iaar eņjake bwe men eo eļap an aikuji ej riit jen jeje ko rekwojarjar. Iaar bar āinwōt keememej bwe, āinwōt juon an bisop, iaar aikuji in barāinwōt riiti jeje ko aō rekwojarjar, eo me jet iien epen. Kōn menin iaar ba bwe komro nej “mōttāik doon” nān kajjioņ ekkatak emakijkij.

Aolep raan nē ej mōj amro riiti jeje ko rekwojarjar, komro ej jeje nān doon kōn naan in *Ededeļok!* Jelā bwe ebar wōr juon ej kōttar nān eqroņ ennaan eļāņne eo juon eaar ak eaar jab riit ilo raan eo bwe ej juon menin kōketak kōmro jimor. Eļāņne juon iaamro eaar meļokļok, kōmro ej jeje im kakeememej doon. Eļāņne juon iaamro ej meļokļok in jeje, eaar jab jeje tok. Komro eaar kōmmane idajoņjoņ in ilo amro jab kōmman bwe eo juon en nana an mour.

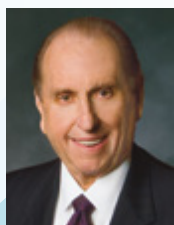
Komro eaar jino idajoņjoņ in jiljino allōn ko remootļok, im ijjab keememej juon raan in amro likjab in riiti

jeje ko rekwojarjar. Būratōr in eaar jutak ilo Jabōt in jitlok eo jet allōn remootļok im kwaļok an naan in kaool kōn emmān eo ej waļok ilo baamle eo an kōn an riiti jeje ko rekwojarjar kajjojo raan.

Ij mōņōņō kōn būratōr in kōn jemjerā eo an, barāinwōt kōn an jeje tok aolep raan. Iaar lo ewi joņan an kein kapāal ko, ilo ad kōjerbali, maroņ kōkmanmanļok mour ko ad. Ij barāinwōt mōņōņō kōn jeje ko rekwojarjar im aer kaool kōn Kraist. Ijela bwe pinmuur eo an Rilomqor eaar kōmman nān kōj kajjojo bwe jen jepļaak im mour ippān juon raan. ■ Alex Whibley, British Columbia, Canada

Kōm ar jino “mōttāik doon” nān kajjioņ ekkatak emakijkij jeje ko Rekwojarjar.

LIAONA EO AM MAKE

“Kōjeraamman eo am ejjab lemlem ilo jejjet im kakkonkon. Ejjab aikuj likūt ilo jikin pija ak kajedeed e. Ak, ej aikuj in riiti. Ej aikuj in iakwe. Ej nan loore. Kōjeraamman ko an Petriak eo am renaaj lale eok ilo iien eo elap an marok nan eok. Enaaj tōl eok ilo kauwōtata ko an mour. . . . Kōjeraamman ko an Petriak eo am ej nan eok juōn Liaona nan kajjerer im tōl iaḷ eo am.”

Būreejtōn Thomas S. Monson “Your Patriarchal Blessing: A Liahona of Light,”
Ensign, Nob. 1986, 66.

Melele kōn Kōjeraamḡman ko an Petriak eo Amḡ

Jān Allie Arnell im Margaret Willden

La in eobrak kōn kajitōk ko: *Ia eo iaikuj jikuuḡ ie? Ta eo ij aikuj in Kōmḡmane? Iaikuj ke jerbale juon mijen? Wōn eo inaaḡ ḡareki?* Eḡaḡḡne en kar wōr juon māāp ippām ḡnan kōjebwebweiki kālet ko an mour in, kwōn ke kar ḡoore?

Jemedwōj Ilaḡ im Jisōs Kraist raar letok ḡnan kōj juon māāp—kōjeraamḡman ko an petriak—kar letok ḡnan kōj tōl ḡnan mour ko ad. Meḡne kar letok ḡnan kōj menin letok eo an anemkwoj ḡnan kōmḡmani kālet ko ilo ien ko ad make, kōjeraamḡman ko an petriak remaroḡ kōmeram iaḡ ko renaaj bōk-tok ḡḡōḡḡō eo eḡap.

Ak ejjab bwe ḡnan bōk juon māāp. Jej aikuj ekkatak, melele, im mour kake ta eo ej waḡok ilo māāp eo. Ejjeḡok oktak, ilo amḡ melele kajin eo kar kōjerbale ilo kōjeraamḡman in petriak eo amḡ—tōl eo amḡ ilo mour in—kwonaaj maroḡ in jeḡa wōn kwe imaan mejān Anij im wōn eo kwon maroḡ erom āinwōt.

Jeḡa Bwij eo Amḡ

Moktata im ejjab diktata, kōjeraamḡman in petriak eo amḡ ej kwaḡok bwij eo amḡ, ak lukkuun bwij ko joḡoul-ruo an Jekab (ro kar ḡa etāer tokālik Israel) me ej amḡ. Meḡne jejjab aolep jen bwijin Jekab, ak jeje ko rekwojarjar rej katakin kōj bwe ro uwaan Kabuḡ in rej itok jān ḡweo imōn Israel: “Bwe joḡan wōt an lōḡin eo enaaḡ bōk gospel in naaj ḡa etan ilōkan Eta, im enaaḡ bōnbōn ineem, im enaaḡ jutaktok im kōjeraamḡman eok, āinwōt jemāer” (Ebrean 2:10).

Shelisa Schroepel jān Utah, USA, eaar ba, “Ilo aō jeḡa ke ij itok jān ḡweo imōn Jekab ejipaḡ eō melele jibadbad eo aō ilo mour in im ta unin aō kar kūr ḡnan jet kūr ko ilo Kabuḡ in.”

Kōjeraamḡman eo amḡ ilo petriak enaaḡ barāinwōt kōmeleleik jabde-wōt kōjeraamḡman ko reinḡok wōt me ejipaḡ bwij eo amḡ. ḡnan waanjoḡok, elōḡ ro uwaan Kabuḡ in rej jān bwijin Ephraim, juon bwij me ej kajjejet jermal eo ḡnan kajedeed enaan eo kōn

**Kile ḡōttan
kōjeraamḡman ko
amḡ emaroḡ jipaḡ
eok lo uwaak ḡnan
mour eo amḡ.**

gospel eo emōj an jepḡaaktok ḡnan laḡ in (lale Duteronomi 33:13–17; K&B 133:26–34).

Pukot Kapilōk eo Amḡ Make

ḡne ejimḡwe kōjerbale, juon māāp ej kōjparok juon rito itak jān an jābwā-bwe. Ejjeḡok oktak, jān emākūt in ioon laḡ in, kōjeraamḡman in petriak eo amḡ emaroḡ lewaj kapilōk im tōl ḡnan mour eo amḡ. Kōjeramḡman in petriak eo amḡ

WĀWEEN KO ÑAN EKKATAK

- Kaorök kapilök, kakköl ko, tōjan ko, im kallmūr ko ilo kōjeraamṃan ko an Petriak eo aṃ. Jar kōn wāween aer maroñ jermal ilo mour eo aṃ ilo tōrein aṃ mour.
- Liñuri kōjeraamṃan eo aṃ ilo aolepān aṃ mour. Jentōj eo emaroñ lōñ mejelein ñan eok ilo iien ko jet.
- Keememej bwe juon kōjeraamṃan an petriak ejjab jelet mour eo aṃ. Meñe men eo eaorök ejjab waļok ilo kōjeraamṃan eo aṃ, emaroñ juon men eo eaorök ñan kajjieoñ.
- Pokake gospel in. Kōjeraamṃan ko ilo kōjeramṃan in petriak eo aṃ rej pedped wōt ilo pokake eo aṃ.
- Kōmṃani jibadbad ko ñan pukot menin letok ko im kōļapļok tōjan ko waļok ilo kōjeraamṃan eo aṃ.
- Lale ia eo kwoj jibadōkļok ilo mour im ia eo kwoj lukkuun kōṃaan. Elmen an kōttōbar ko aṃ ekkeijelļok ippān kōjeraamṃan in petriak eo aṃ?
- Ļōmṃak in kōmṃane juon kape in kōjeraamṃan in petriak eo aṃ ñan ekkatak. Komaroñ je Ļōmṃak ko, kōkkaļjeiki naan ko rej waļok, im je eoon ko rekkañ ñan kōjeraamṃan eo aṃ.

ejjab jiroñ eok ta eo kwoj aikuj kōmṃane, ak emaroñ lewaj Ļōmṃak ko an juon make kōn iaļ eo—eļañne pukote kōn tōmak—maroñ jipañ eok jeļā ñe mour eo aṃ ej ekeijelļok ilo ankilaan Jemedwōj Ilañ. Ilo aṃ liñuri kōjeraamṃan in petriak eo aṃ im pukot ñan mour kake ilo juon wāween eo me emaroñ bōk Jetōb in Irooj, kwomaroñ in lo jokne, lañlōñ, im tōl.

Gabriel Paredes jān Lima, Peru, eaar ba “Jet iaan kapilök eo me kar letok ñan eō ilo kōjeraamṃan eo aō iaar maroñ in lukkuun mour kake ilo baamle eo aō ālkin aō liāp ñan kōrā eo ippa.

“Jemāanļok kōmṃe eaar Ļōmṃake ta eo kōmṃ naaj kōmṃane ñan kōkajoorļok im kapen baamle eo aṃ. Kajjitōk eo aṃ eaar uwaak ilo kōjeraamṃan in petriak eo aō. Ilowaan eaar kakeememej eō bwe in kautiej iṃaantata, kijenmej, im iakwe baamle eo aō, kōnke rej jet iaan pedped ko raorök ilo gospel eo an Jisōs Kraist.

“Ilo aṃ kalimjek menin, kōrā eo ippa im ña komro maroñ kar anjō ion inepata ko. Ej wōr wōt idajoñjoñ ko kōmṃij iooni āinwōt juon baamle, ak kōmṃij mōṃōṃō. Iaar eñjake bwe Irooj ej kakeememej eō elmen bwe en wōr aō baamle eo me Eaar kallimuri eō. Ijeļā bwe Irooj ej kōnono ilo kōjeraamṃan ko an petriak im bwe kapilök in ilo er en maroñ jermal ilo mour ko ad.”

Wōnṃaanļok im Etali

Juon māap eban lukkuun kwaļok kajjen aolep kauwōtata ko repād

iṃaan, ak ilo mool, kōjeraamṃan ko ilo petriak ekkā aer kwaļok kakkōļ ko ñan kōjparok kōj ilo ial ko ad. Jet iaan etali kein rej kōjparok kōj jān iṃwe ko an Setan; jet remaroñ kōmeramļok kōj ilo wāween ad maroñ anjō jān piktokin armej eo ilo kōj.

Ak Caitlin Carr jān Utha, jet iaan etali ko ilo kōjeraamṃan in petriak eo an raar jab mōkaj aer waļok, ak tokālik ke ej liñuri kōjeraamṃan eo an eletok loļokjeñ ko rekāal.

“Ke iaar bōk kōjeraamṃan in petriak eo aō, emōj kar kakkōļ eō kōn armej ro me renaaj kajjieoñ im kinōōrļok eō jān mool in kōn naan in kauwe. Iaar jab lukkuun Ļōmṃak kake; eaar wōr aō tōmak edim ilo katak ko iaar ekkatak kaki.

“Ijoke, iio eo tokālik iaar ion pepe ko im katak ko me, ilo alikkar in, raar āinwōt ñe raar tōt okraer ilo jimwe im iakwe ak raar jab. Ennaan kein raar itok jān aolep jikin ko: ilo media, jikuuļ, ak jān ro jera. Meñe iaar jeļā bwe katak kein raar jumae karök eo an Anij, iaar lo aō kōṃaan make ñan rie pepe kein jimor an laļ in *im* ilo Kabuñ in. Tokālik iaar kile bwe ‘ejjelļok juon armej enaaj kabuñ ñan ruo māajta’ (Matu 6:24) im bwe ijjab aikuj pedped ion māletlet eo an armej. Jemedwōj Ilañ eaar mijaļ pera ko aō ilo jeje ko rekwojarjar im kar kōnono ñan kōļmenļokjeñ im būruwō. Ilo juon tōprak, naan in kaṃool eo aō eaar kajoorļok im iaar jino dim ñan jurake ta eo ijeļā ke emool.”

Kōlaplōk Menin Letok ko im Tōlan ko

Kōjeraamman in petriak eo am̄ emaroñ barāinwōt kwaḷōk menin letok eo am̄ ilo jetōb im tōlan ko me Irooj eaar liwaj n̄an eok n̄an kalōk aelōñ in kiiñ eo An. Eḷaññe kōjeraamman eo am̄ ej kwaḷōk juon taḷen me ejjab alikar n̄an eok, menin emaroñ in kōnke kwojjañin bōke ak kōlaplōk tōlan in. Kōn tiljek in pukote im jipañ eo an Irooj, komaroñ rūttoḷōk im lo tōlan in im ko jet.

Kōlaplōk tōlan ko am̄ ejipañ eok kile men ko rejjejet kwoj liḷōk n̄an jerb-al in an Irooj. Johanna Blackwell j̄an California, USA, kar kōlmenḷōkjen̄ kōn menin letok ko im tōlan ko ilo kōjeraamman eo an ke eaar eñjake kapo n̄an keidi e make ippān ro jet: “Ke ij bar riiti naan ko ilo kōjeraamman in petriak eo aō, kar kakeememej eō bwe em̄ōj kōjeraamman eō kōn menin letok ko me aō make iaar aikuji n̄an anjō j̄an apañ ko im n̄an bōk koṅaaō n̄an kōmōkajlōk jerb-al in an Irooj.

“Kōjeraamman eo aō eaar kwaḷōk n̄an eō bwe in iakwe, jeḷrḷōk bōd, im wōr aō peran n̄an iaiio ippān ro ipeḷaakū. Iaar kōj-erbal menin letok in, bwe Irooj eaar kōjeraamman eō kōn juon kōṅaan eo eḷap n̄an ioon im mōttā ippān ro rekāal im mañit ko. Ilo mool, naan in kaṃool eo aō eaar kajoorlōk bwe jej aolep ro nejin Jemedwōj Ilañ eo ej iakwe kōj, im iaar maroñ in jipañ ro jet ilo ad kajjojo pukot bwe jen āinwōt Kraist.”

Pukot Kōjeraamman ko kar Kalimuri Kōj kaki

Āliktata, kōjeraamman ko ilo petriak eo ad ej kwaḷōk kōjeraamman ko Jemedwōj Ilañ eaar kallimur kaki n̄an kōj eḷaññe jenaaj tōmak wōt ilo E. Ejjab alikar n̄aāt kallimur kein renaaj kūrṃool, ak jemaroñ in jeḷā ñe jenaaj pokake im mour kōn gospel in, renaaj kūrṃool, meñe ilo laḷ in ak mour eo juon.

Sergio Gutierrez jen Nevada, USA, ej kakūrṃool juon kōjeraamman ilo kōjeraamman in petriak eo an ke ñe ej inepata kōn kōttōbar ko an ilju im jeklaaj: “Ilo iien ko ñe ij eñjake mōk kōn men ko rejjab jejet n̄an ilju eo aō, ak ewōr juon kallimur ilo kōjeraamman in petriak eo aō me aolep iien ej jiktok ilo ḷōmṃak e aō. Kallimur in ejjipañ eō jeḷā bwe toon wōt aō jerbale im tōmak wōt, inaaḷ bōk menin jipañ ko rekkar me rekōmman bwe in kōj-parok baamle eo aō im kalōk Kabuñ in. Ijjab jeḷā ta kōttōbar eo aō epād imaan, ak bōk kallimur in eletok n̄an eō tōmak im leke.”

Eḷaññe kwaar ḷōmṃak ta ankilaan Jemedwōj Ilañ n̄an eok, kwojjab make iam̄. Irooj emeḷeḷe bwe kwoj ioon elōñ iaḷ ko roktak me komaroñ loi ilo mour eo am̄, bwe Eaar lewaj n̄an eok juon māap n̄an dāpij mour eo am̄ n̄an gospel eo An. Kōjeraamman ko an petriak rejjab kōmmani kālet ko ad, ak rej tōllōk kōj n̄an revelesōn eo ad make. Kōn kōjeraamman ko ad ilo petriak, jej jeḷā elmen ad karbab ilo karōk eo an Irooj n̄an kobaik Israel n̄an jeḷā bwij eo ad; kar letok n̄an kōj make kapilōk, kile, im kallimur ko; im kar katakin kōj kōn menin letok ko rejjejet im tōlan ko Jemedwōj Ilañ eaar litoki n̄an kōj bwe j̄an jerb-al n̄an E. Toon wōt am̄ kajjieoñ im mour ekkar aolepān men kein ilo kōjeraamman in petriak eo am̄ make, kwonaaj jeḷā bwe kālet ko am̄ raar ilo ankilaan Irooj ilo mour eo am̄. ■

Rijeje rein rej jokwe ilo Illinois, USA, im New York, USA, n̄an kautiej wōt.

Irooj eaar lewaj n̄an eok juon māap n̄an katartarlōk mour eo am̄ ippān gospel in An.

Köppopo ñan juon Em̄aküt Kāāl

Jān Karina Martins Pereira Correia
de Lima

Ilo an wiik ko epaaktok ñan iien m̄are im liāp eo aō ilo tampeļ, iaar jino mijak kōn aolep men ko inaa j aikuj in kōm̄mani m̄okta jān aō jino juon aō baam̄le. Kōjekd̄oḡon aolep m̄ōḡōḡō ko ilo iien eo, iaar jino m̄ōk in kakon̄ ijino eo am̄, kōpooj jān ko am̄, kappok jikin men ko m̄weim̄, im aolep eddo ko aō rekāāl āinwōt lio pālele. Iaar kōḡaan bwe kōm̄in kaju jinoe ālkin wōt am̄ro m̄are ñan kōm̄man bwe en wōr jikin m̄akūkūt ko raorōk āinwōt kōjparok kien ko im joļok iien ippān doon āinwōt ļeo im lieo pālele jekdoon ñe kōm̄ boub ilo mour ko am̄.

Ke raan in m̄are eo ej epaaktok, iaar ilbōk kōn juon ettōḡak eo me ekithuu j aolep inepata ko me renaaj jelet baam̄le eo. Kōnke ij itok jān juon baam̄le eo ettā, kōm̄man ko im iakweleel ko im rub bōro ko raar waļok,

ettōḡak ko renana raar ļapļok aer jelet eō. Juon boñ, ālkin ettōḡak ko jet, iaar ruj im kar ļōm̄ḡak in ļoor kapilōk eo an Sister Neill F. Marriott, rikakpilōklōk eo Kein Karuo ilo Doulul eo Eutie j an Jiroñ Ro, ilo kar kōnōnō eo an “Kwaļok Būruwōd ñan Anij” (*Liaona*, Nob. 2015, 30–32). Iaar kiil me ja im jar, “Jemedwōj Ilañ, ta imaroñ kōm̄mane ñan juļok men kein renana jān baam̄le eo aō?”

Uwaak eo eaar m̄ōkaj an itok āinwōt ñe juon ej kōpeļļok bōra im likūt naan eo. Aaet, juon ainikien edik eaar im̄we eō, “Ba j kōm̄mane ta ko kwōj aikuj in kōm̄mane. Kwōn tiljek ilo aolep joñok.” Jetōb eaar unoojdikdik kōn jet kapilōk ko rejjet, im iaar eñjake bwe ñe inaa j kōm̄man men kein, aolep men renaaj em̄man.

Iaar ettōñ im kar eñjake ineeḡman ilo būruwō. Aolep inepata ko aō raar m̄ōkajin jako, kōnke iaar jeļā ke raar

**Āinwōt Nipai ke
ekar jerak ñan ijo
jab jeļā kake, ij
aikuj bar kōjerbal
tōmak ilo Irooj ñan
jino juon baam̄le.**

m̄ool. Iaar eñjake Jetōb Kwojarjar in m̄okta ļok, ak eaar jab kajoor in wōt kar joteen eo. Iaar eñjake iakwe eo an Jemedwōj Ilañ im ad Rilom̄oḡor kar jepool eō, im iaar jeļā bwe ineeḡman im ļom̄oḡor eo an baam̄le eo aō eaar lukkuun aorōk ñan E āinwōt an aorōk ñan ña.

Juon lōmṇak eaar itok, kōn juon bwebwenato jān jeje ko rekwojarjar eaar itok ṇān kōlmenlōkjen e aō—kōn tōre eo Irooj eaar jiroṇ Nipai bwe en jek juon wa: “Kōn menin Irooj eaar kōnono ṇān eō, im ba: Kwonaaj jek juon wa, *ilo wāween eo Inaaj kwaḷok ṇān eok*, bwe in maroṇ bōk ḷok armej ro aṃ ioon dān ko” (1 Nipai 17: 8; eoon eo eaorōk kar kobaiktok).

Nipai im baamle eo an raar pād ilo āne jemaden iumwin elōṇ iio, dipḷokki elōṇ inepata ko. Emaroṇ kar mijak in jino emakūt ṇān kijoone lomalo im kar kōmṇan bwe mijak eo an en kajoor jān tōmak eo an. Ak eaar jab. Eaar bōke im pokake naan in jiroṇ ko an Anij. Eaar wōr an tōmak bwe kallimur ko An renaaj kūrṃool. Irooj eaar jab ba ṇān Nipai bwe ke laṇ ko im ṇo ko reban buṇit wa eo. Ak Eaar jiroṇ Nipai bwe eḷāñne enaaj pokake naan in jiroṇ ko An, enaaj maroṇ in tōl baamle eo an ioon dān ḷok ṇān āneen kallimur.

Iaar kile bwe iaar bar dipḷoke āne jemaden elōṇ alen, im kiiō ij jelmæ lomalo, kōppopo ṇān juon emakūt

kāal: ṃare. Emōj kar kūr eō—im ij lōmṇak bwe eñin ej jekjek eo an aolep baamle ko Rekwojarjar—ṇān jek juon wa im ḷoor naan in jiroṇ ko an Anij.

Ke ej ṃōj aṃro ḷeo ippa ṃare, inepata ko raar itok. Iaar nañinmej, im eaar pen aṃ kōjparok jān ko aṃ im kar likūt aolep iminene ko remṃan kōm ar kālet ṇān ḷoori.

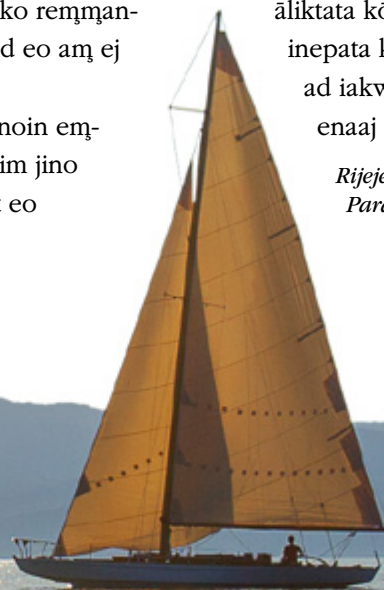
Ak kapilōk eo iaar bōk joteen eo eaar pen wōt ilo būruwō. Kōm ar kajjioṇ kajjojo raan ṇān jeḷā im kautiej naan in Anij ilo būruwōṃ, ṇān ḷoor waanjoṇok ko remṃan an ritōl ro ad rejitenbōro—ekoba Kraist—im ṇān kōkṃanṃan ṃwil ko aṃ make. Iaar bōk juon naan in kaṃool eo epen kōn jar im lukkuun kar idajoṇjoṇ e iakwe eo an Jemed ṇān kōj. Eaar ḷapḷok aō leke im dikḷok aō mijak. Kōm ar kile bwe apaṇ ko kōm ar iooni raar erom joṇok ko remṃan-ḷok. Rainin jukjukin pād eo aṃ ej āinwōt ḷok laṇ.

Kōmij pād wōt ilo jinoin em-ṃakūt in aṃ, ak ṃare im jino juon baamle eaar kālet eo

emṃantata iaar kōmṃane. Būruwō eaar obrak kōn ṃōṇōṇō ke iaar lōm-ṇak kōn kaiṇi eo an tampeḷ kōm ar bōke im jeḷā bwe kar liāp jān kajoor eo an Anij. Toon wōt aō meḷeḷe kōn karōk eo an Jemedwōj Ilaṇ kōn aorōk eo an baamle im kwojarjar in bujen eo kōm ar kōmṃane, enaaj toon wōt aō kōṇaan jipaṇ baamle ko jet bōk eja kaiṇi in.

Iaar jeḷā bwe jejjab aikuj in inepata kōn ta eo enaaj waḷok, kōnke “Anij ear jab letok ṇān kōj jetōb in mijak, a jetōb in kajoor, im iakwe, im jimwe” (2 Timote 1:7). Kōm ar aikuj in pokake, ṇān ḷoor naan in jiroṇ ko letok ilo jeje ko rekwojarjar im naan ko an rikanaan ro raan kein, im kajjitōk ilo jar ṇān bōk elōṇ ḷok naan in jiroṇ an juon make. Eḷāñne jenaaj kōmṃane men kein, innām jenaaj kijoone lomalo eo an raan kein āliktata kōn peran jekdōṇ ta inepata ko renaaj iooktok kōj, ad iakwe ṇān ro jej iakwe er enaaj jokne. ■

Rijeje eo ej jokwe ilo Paraná, Brazil.

Ewi Wāween Aō Maroñ Katak Ilo **ḶŌMḶAK EO**

Pukot ta eo komaroñ kōmḶane ñe ewōr am kajjitōk.

Ta eo kwōj aikuj kōmḶane ñe ewōr am kajjitōk kōn jet katak, bwebwenato, ak an juon make? Elmen am pukot juon uwaak? Irooj ej kallimur, “I naaj ba ñan eok ilo ḶōmḶak eo am im ilo būruwōmḶ, jān Jetōb Kwōjarjar” (K&K 8:2). Elmen am kōjerbal ḶōmḶak eo am *im* būruwōmḶ ñan kile juon imḶwe? Erkein jet ḶōmḶak ko.

ḶŌMḶAK

Katak, Jar, Roñjake

Elder Robert D. Hales jān Doulul eo an Joñoulruo Rijilōk ro eaar ba bwe ñe jej kōmḶane “kālet ko reḶap an mour in . . . , Jemedwōj llañ ej kōḶaan bwe jen kōjerbal anemkwoj eo ad, katak men ko ilo ḶōmḶak ko ad ekkar ñan pedped in katak ko ilo gospel in” (“The Holy Ghost,” *Liaona*, Māe 2016, 105).

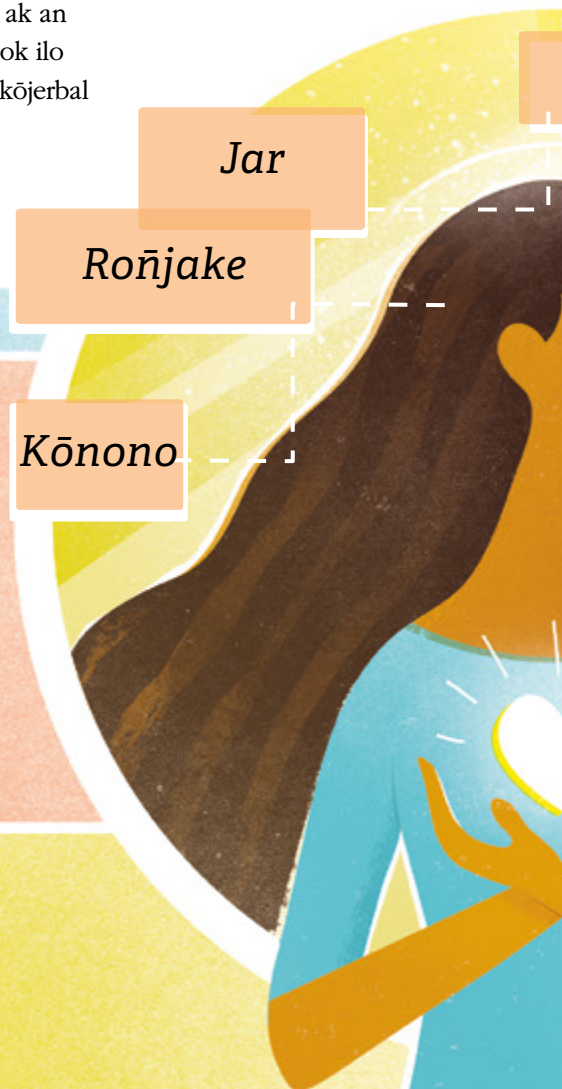
Ejja āinwōt ñan aolep kajjitōk. Ilo am katak, jar emakijkij kōn uwaak ko kwōj loi imḶaan am iaḶ. Jetōb Kwōjarjar enaaj lewaj ñan eok imḶwe ko—meñe kōn ḶōmḶak ko, naan ko ilo ḶōmḶak eo am, ak kakeememej ko jet—ñan tōl eok ñan lo uwaak ko kwoj aikuji.

Kōjerbal Kein Jipañ ko

Pukot jeje ko rekwojarjar, ekoba Unin Tōl ñan Jeje ko rekwojarjar im kein jipañ ekkatak ko jet. Komaroñ barāinwōt pukot kein jipañ ko jet ilo LDS āinwōt kōnono ko ilo kweilōk eo eḶap, Gospel Topics ko ilo LDS.org, mākjiin ko an Kabuñ, im Josep Smith Papers Project ko, im ko jet. (Lale peij 54 kōn laajrak in kein jipañ ko an Kabuñ.)

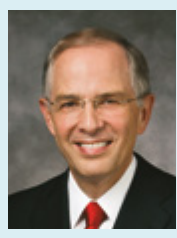
ḶōmḶak Kake

Jab mijak in kajjitōk jipañ. Elder Ronald A. Rasband jān Doulul eo an Joñoulruo Rijilōk ro eaar rōjañ, “Ij lewaj ñan komḶ juon idajoñjoñ. . . . Kwōn ḶōmḶak kōn juon [eo me emaroñ jipañ eok lo uwaak ko]—juon ḶōttamḶ eo kwōj leke, juon jinen ak jemen, bubu ak jimḶa, rikaki, bisoprik, [ak] rikakpilōklōk . . .—im kwōj aikuj in bōk uwaak ko an kajjitōk kein” (Face to Face broadcast, Jān. 20, 2016). Kajjieoñ! Kōnono ippān eo kwoj leke kōn kajjitōk ko ñan pukot uwaak ko ippān doon.

KŌMELE AN JOSH TALBOT

AŌ im ilo BŪRUWŌ?

UWAAK KO JEN ANIJ

“Kōnono kōn kajjitōk ko reṃpool ej ṃōt-tan eo eaorōk n̄an kalōk tōmak, im jej kōjerbale jimor jeļāļōkjen im eņjake ko ad. Irooj eaar ba, ‘I naaj ba n̄an eok ilo [ōm-ṃak eo am’ [K&B 8:2]. Ejjab aolep uwaak ko eṃōkaj aer itok, ak enaṃin aolep kajjitōk maroṃ in waļok kōn lukkuun ekkatak im pukot uwaak ko jān Anij.”

Elder Neil L. Andersen jān Douul eo an Joṃouluuo Rijilōk ro, “Faith Is Not by Chance, but by Choice,” *Liaona*, Nq̄b. 2015, 66.

Ekkatak

Ekkatak

Jar

Roņjake

Kijenmej

BŌRO

Katak, Jar, Roņjake

Erkein buṃtōn nee ko raorōk n̄an kejōkļōkjen kaki jimor ilo [ōmṃak eo aṃ im ilo būruwōṃ. Būreejtōn Dieter F. Uchtdorf, Rikakpilōklōk eo Kein Karuo ilo Būreejtōnji eo Kein Kajuon, eaar ba, “Eļañne kwōj kōṃaan kile ṃool eo an jetōb, kwōj aikuj in kōjermal kein jermal ko rejimwe. Kwojjab maroṃ in meļeļe ṃool eo an jetōb kōn kein jermal ko me rejjab ekkar” (“Receiving a Testimony of Light and Truth,” *Liaona*, Nq̄b. 2014, 22). Jetōb Kwojarjar ej kein jermal eo jej ekkatak kōn men ko an jetōb. Kōn menin n̄e kwōj jar im roņjake Jetōb, ilo iien eo kwōj maroṃ in pukot uwaak ko.

Kwōn Kijenmej

Būreejtōn Uchtdorf eaar barāinwōt ba, “Toon wōt ad leļok būruwōd im kōļmenļokjen ko ad n̄an Anij, toon wōt an meram pād ippād. . . . Jidik kōn jidik, men ko ṃokta raar itinaar, marok, im kiiō raar jino alikar, meram, im waļok n̄an kōj” (“Receiving a Testimony of Light and Truth,” 22). Pukot uwaak ko emaroṃ bōk iien. Ak eļañne kwonaaj roṃ uwaak ko, meṃe ebōk iien, kwonaaj loe.

Jeļā Kile Imwe ko

Toon wōt aṃ kile imwe ko im eṃakūt kōn unoojdikdik ko an Jetōb n̄an būruwōṃ, enaaj jino pidodo n̄an kile imwe ko tok jet. Kwonaaj “eņjake bwe e jimwe” ak eņjake juon “pok ilo [ōmṃak” eļañne ebōd (lale K&B 9:8-9). Komaroṃ barāinwōt eņjake juon ememļokjen, eņjake aenōṃṃan, ak bar jet eņjake me rekkaar n̄an kwe. Irooj ejeļā kajiem, im Ejeļā elmen aṃ meļeļe Jetōb eo. Enaaj lewaj n̄an eok iakwe eo me ejejjet n̄an eok. Kōn menin roņjake im jerbale. ■

KAORÖK I IEN *Am* EKKATAK GOSPEL IN

*Lale kilen katak kōn gospel
in im pukot uwaak ko ñan
kajjitōk ko am make ilo
jetōb.*

Jān Bethany Bartholomew

Määkijiin ko an Kabuñ in

Elmen am ekkatak ñe kwōj pukot uwaak ko ñan juon kajjitōk eiṃwe ak bölen kwōj kajjieoñ in mejeje jeje ko rekwojarjar? Mejeje—kwe make. Eoktak an doon ekkatak kōn jikuuḷ, ak jet iien jej meḷokḷok bwe jemaroñ etale make ekkatak ko ad barāinwōt kōn gospel in. Tokālik ñe elōñ am kajjitōk, kajjieoñ jet iaan men kein ñan lale ta eo emṃantata an jermal ippam.

1. EJAAKE

Kõmmane juon laajrak, juon jaat, ak juon määp. (Lale waanjoñok in ila.)

Kõmmane juon iañan ekkatak ilo intörnöt. Je naan ko im lõmñak ko innām kobaiki ippān ļain ko im bubbles ko ñan lale elmen aer juon wõt.

EJAAKE JUON LAAJRAK, JAAT, AK MÄÄP

Jet iien ej jipañ ilo pijaik ļok ilo kõļmenļokjen ko ad ilo iien ad ekkatak gospel eo jen ad likuti ilo laajrak, jaat, ak määp. Ijin ej juon waanjoñok in jet iaan jaat ko komaroñ kõmmani ñe jej ekkatak naan ko an Paul ilo Kallimur Mokta. Kwõn kõmmane juon laajrak, jaat, ak am̄ make määp in jabdewõt jekjek me ejipañ eok. En em̄man! Pukot wāween kõmñõñõ ko ñan ejaake kilen am̄ ekkatak.

JEJE KO AN PAUL

JEJE	IPPĀN EO MŌTTAM?	JEJE JĀN...?	UNIN KŌNONO KŌN JEJE KO
Waanjoñok: 1 Timote	Ejjab kwaļok	Laodicea (lale kõmeļe eo ilo jemļokin 1 Timote 6)	Katak eo em̄ool, Riļomqor eo, jar, tōmak im iakwe, em̄man in tōl, buñ jen tōmak, kea kōn ro riļeramōl, tiljek, jum̄ae m̄weie ko an laļ in

2. JE

Je lõmñak im eñjake ko kwōj būki ilo iien am̄ ekkatak jān jeje ko rekwojarjar ilo juon bok in jōnōļ im en em̄akij am̄ etale lõmñak ko.

Je lõmñak im eñjake ko ālkin jar ko am̄, meñe eñjake ko rejjab alikar ñan ta eo kwōj ekkatak kake. Lale ta eo Jetōb ej katakin eok aolep iien.

Je kajjitōk ko am̄ ilo juon bok,

ilo taļboon eo am̄, ak ilo juon peba jidikdik ilo peet eo am̄ ñan kakeememej eok im ñan jipañ eok keememej ta eo kwōj ekkatak aolep raan.

4. KAPPOK

Lale kein jipaň ekkatak ko ilo jeje ko rekwojarjar im online (lale laajrak in ila] kōn kein jipaň ko ilo LDS).

Lale ilo LDS.org kōn pija ko im al ko kōn ta eo kwōj ekkatak.

Katak Mejele ko an Naan eo. Kappok bwebwenato ak jep-ta ko repaake katak eo kwōj ekkatak kake.

ILO LDS.ORG

- Jeje ko Rekwojarjar (scriptures.lds.org)
- Kweilok eo e]ap (conference.lds.org)
- Gospel Topics (topics.lds.org)
- Määkjın ko (liahona.lds.org)
- Bwebwenato an Kabuň (history.lds.org)
- Katak jipaň (scriptures.lds.org)
- Katak ko im (lds.org/go/41754a)
- LDS Media Library (lds.org/media-library)
- Jipaň ñan menin apaň ko (lds.org/go/41754b)

KŌMŪMAN BWE KEIN JIPAŅ EKKATAK KO REN JIPAŅ EOK

E lōn menin jipaň ko repäd ilo jeje ko rekwojarjar im online ñan jipaň eok ilo aŋ ekkatak katak ko raorök. Eñin ej juon laajrakin jet iaan kein jipaň ko repojak ñan eok im ijo komaroň loi:

ILO JEJE KO REKWOJARJAR

- Unin Töl ñan Jeje ko Rekwojarjar
- Bible Chronology (ŋaküt-küt ko jän Kallimur Mokta im Kallimur Ekääł rej ellaajrak laajrak eo ejejjet im iien ko rejjet)
- Harmony of the Gospels (bwebwenato ko kōn Rilomqor jän Gospel ko an Matu, Mark, Luk, im Jon kar ejaaki jen ŋaküt-küt ko, jikin ko, im iien ko rekkar).
- Ukook eo an Josep Smith ilo Baibō]
- Määp im pija ko
- Abbreviations guide

KEIN JIPAŅ KO JET ILO ONLINE

- Menmenbwij an baam]e (familysearch.org)
- Mormon Channel (mormonchannel.org)
- Eoon ko kwa]ok ilo kweilok eo e]ap (scriptures.byu.edu)
- Mormon Newsroom (mormonnewsroom.org)
- Jerbal in mijinede im kwa]ok gospel eo (mormon.org)
- Josep Smith Papers Project (josephsmithpapers.org)

3. ROŅJAKE IM KŌNONO

Kōnono ippān ro jinōŋ im jemōŋ ak ritōl eo kwōj leke. Jerbale ippān doon. Emaroň bōk iien, ak kwonaaj kajoor]ok.

Katakin ro jet. Bōk iien ñan kwa-]ok ta eo kwar kōŋŋane kiiō. Kwa-]ok ta eo kwar ekkatak jän ro jet.

Roňjake jeje ko rekwojarjar ak LDS bwebwenato ko jet im kein katak ko.

5. KŌMŪAN

Bōk bwebwenato jān jeje ko rekwojarjar ak kein jipañ ko jet. Elmen aṃ keidi eok make ippān armej eo me ekōmūan bwe en emūan am mejeje ta eo kwoj ekkatak? Ta jekjek ko reinlōk wōt ilo mour eo aṃ?

Kōmūane juon scripture chain me ekobaik uwaak ko kwoj loi ilo jeje ko rekwojarjar. (Lale waanjoñok in ilaḷ.)

KŌMŪANE JUON SCRIPTURE STUDY CHAIN

Jet iien ejipañ nān likūt juon kein kakeememej ilo kajjojo eon ko me katak ko rej juon wōt. Lale Unin Tōl nān Jejej ko Rekwojarjar ko ilo eon ko me rekkar nān katak eo kwoj ekkatak. Kōjer-bal footnote ko im context eo ilo jeje ko rekwojarjar me epād ie eḷaplōk mejeje kōn ejja unin katak eo. Je eon eo me ewalok ilo chain eo im jeiki ilo eon eo jinoin. Aaet kwomaroñ barāinwōt kappok ilo kōnono ko ilo kweilōk eo ekkar nān katak eo nān jipañ eo ilo am kappok (lale katak ko ilo laajrak eo ilo conference.lds.org). Scripture study chain eo kōn katak eo kōjatdikdik ej juon waanjoñok.

SCRIPTURE STUDY CHAIN

Eoon ko kōn kōjatdikdik:

Kōnono kōn kōjatdikdik:

- Bishop Dean M. Davies, “The Blessings of Worship,” Oct. 2016 general conference.
- Elder Paul V. Johnson, “Im Enaaj Ejeḷōk Bar Mej,” Epr. 2016 kweilōk eo eḷap.
- Būreejtōn Dieter F. Uchtdorf, “Enaaj Likūt Eok loon Aeran im Kotak Eok Nān Kapijuknen,” Epr. 2016 kweilōk eo eḷap.
- Elder L. Whitney Clayton, “Choose to Believe,” Apr. 2015 general conference.
- Būreejtōn Boyd K. Packer (1924–2015), “Un eo nān Kōjatdikdik eo Ad,” Okt. 2014 kweilōk eo eḷap.
- Būreejtōn Henry B. Eyring, “Juōn Jolet eo Ejeḷōk Wōñāan an Kōjatdikdik,” Epr. 2014 kweilōk eo eḷap. ■

**Jān Elder
Quentin L. Cook**
Jān Doulul eo an
Joñoulruo Rijilök ro

EWI WĀWEEN AD LO AENŌMŪMAN EO EMOOL

Lañ ej mije armej ro remŭman ijoko jabdewŏt im aolep iien naaj wŏr aenŏmŭman ilo laŭ in. Jen jab ebweer ñan tŏpar kŏttŏbar in. Ak, Bŭreejtŏn Josep F. Smith (1838–1918) eaar kwaŭŭok, “Ejamin maroñ itok ñan laŭ in jetŏbin aenŏmŭman im iakwe . . . mae iien ro nejn armej renaaj bŏk mool eo an Anij im naan ko an Anij . . . , im kile kajoor im mĀlim eo an ekwojarjar.”

Jej lukkuun kŏjatkidkik im jar kŏn aenŏmŭman eo an aolep, bwe ro kajjojo im baamle ko ren bŏk kain aenŏmŭman in me kar kallimur kake **kŏn mour kwojarjar**. Aenŏmŭman in ej juon menin letok kar kallimur kŏn jberal im pinmuur eo an Rilŏmoŭŭor.

Aenŏmŭman in ejjab baj wŏt kŏn jekone, tariŭae, ire, eñtaan, im jumae. Aenŏmŭman ej itok jān **jeŭā bwe Rilŏmoŭŭor ejjeŭā wŏn kŏj** im jeŭā bwe kŏj **ewŏr ad tŏmak ilo E, iakwe E, im kŏjparok kien ko An**, im aaget eŭaptata apañ im bŭromŏj ko an mour in (lale K&K 121:7–8).

“Ia eo imaroñ oktak ŭok ñan aenŏmŭman? Ewi aŏ leke ñe men ko jet rejako ñan kŏmour eŏ?” (“Ia eo imaroñ oktak ŭok ñan aenŏmŭman?” *AI*, nŏ. 129). **Uwaak eo ej ilo Rilŏmoŭŭor**, eo ej unjen aenŏmŭman. E ej “Prince in Aenŏmŭman” (Aiseia 9:6).

KŏttĀik kŏj make imaan Anij, **jar** aolep iien, **ukweŭok** jen jerawiwi ko, deŭŭne dānin **peptaij** kŏn juon **bŏro erup** im **jetŏb ettā**, im **eromŭ rikaŭoor remool** an Jisŏs Kraist rej kwaŭŭok waanjoñok ko an mour jimwe me ej waŭŭok kŏn aenŏmŭman.

Kabuñ in ej juon jikin kone ijo ro rikaŭooruŭ Kraist rej lo aenŏmŭman ie. Jet armej ilo laŭ in rej ba rejetŏbtŏb ŭok ak rejjab armej in jar. Eñjake jetŏb ej buñtŏn eo imaanata emŭman. Ijoke, ej ilo Kabuñ in jej **jemjerā, katak**, im **naajdik doon kŏn naan eo emŭman** an Anij. Men eo eaorŏtata, bwe kajoor eo an priesthood ilo Kabuñ in ej letok **kaiñi im bujen ko rekwojarjar** ñan liape baamle

ko ippān doon im kakarbab e kŏj kajjojo ñan rŭŭol ŭok ñan Anij eo Jemed im Jisŏs Kraist ilo celestial kingdom. Kaiñi kein rej bŏktok aenŏmŭman kŏnke rej bujen ippān Irooj.

Tampeŭ ko rej jikin ko kaiñi kein rekwojarjar rej kŏmŭman ie im rej barāinwŏt unjen aenŏmŭman in jokone eo jān laŭ in. Ro rej **loŭok tampeŭ** im peŭaakin ak bŏk koŭaer ilo aje ko an tampeŭ renaaj barāinwŏt eñjake aenŏmŭman in.

Rilŏmoŭŭor eo ej kein jipañ kŏnae-nŏmŭman eo emool. Meñe apañ ko an mour, kŏnke Pinmuur eo an Rilŏmoŭŭor im An tiraimŭo kake, mour jimwe enaaj kŏjolet kŏj kŏn aenŏmŭman eo an juon make (lale Jon 14:26–27; 16:33). ■

Jān Eprŏl 2013 ekŏnono eo ilo kweilŭok eo eŭap.

Bok ko Kar Meļokļok, Naan in Kaņool eo kar Keememeje

Aolep māj raar reitok nān nā. Imaroņ ke jurake Kabuņ in kōn naan in kaņool eo aō ebwe?

Jān Abegail D. Ferrer

Juon iio eaar wōr juon aō jibadbad nān kōkmanman jetōbin aō ekkatak. Ikōn bōktok bok ko an kabuņ, bok ko, bok in ekkatak ko, im jeje ko rekwojarjar ijoko jabdewōt, ekoba nān jikuuļ, ilo aō kar kwōle kōn naan ko an Anij. Ak kijejeto eo aō eaar dik bwe iaar jino boub in ekkatak nān juon teej.

Juon raan rūkaki eo eaar tōl juon unin kōnono im kar kajitōk bwe aolep ro rejjab jān Catholic ren jutak. Iaar make wōt Armej ro Rekwojarjar ilo kūlaaj eo. Jiljino iaan rijikuuļ ro jet raar bar jutak.

Innām kar kajitōk ippam, Kabuņ ta eo ami? Wōn eo eaar kajutake? Elmen an kar kabuņ eo ami jutak?

Iaar uwaak āliktata. Iaar ikumkum ke ij lo ke iaar jab jibwe tok bok in jar ko aō, ak iaar kajjieoņ in keememej men ko iaar ekkatak. Juon eoon ilo Baibōļ eaar jiktok ilo ļōmņak eo aō:

“Kwōn lōke Jeova kōn aolepen būruōm; im kwōn jab atartar ioon jeļāļokjeņ ko am.

“Kwōn kwaļok E ilo iaļ ko am otemjeļok, innām Enaaj ba kajjien iaļ ko am.” (Jabōn Kōnnaan Ko 3:5–6.)

Iaar jutak imaan kūlaaj eo kōn peran im kar meļokļok mijak ko aō. Iaar kwaļok bwe ij juon eo uwaan

Kabuņ eo an Jisōs Kraist im Armej ro Rekwojarjar ilo Raan-ko Āliktata. Iaar kwaļok bwebwenato eo kōn, Josep Smith, eo eaar lo Anij. Iaar eņjake juon kajoor ilo būruwō, im dānin kōmjalaļ raar wōtļok jān meja. Iaar kwaļok bwe Kabuņ in eaar ejaak ilo Eprōļ 6, 1830, im iaar kaņool bwe juon rikanaan in Anij kar kūr im bwe priesthood eo eaar bar jepļaaktok. Iaar kaņool bwe ijelā aolep men kein raar mool.

Elōņ awa in ekkatak ko kōn gospel in raar wōr tokjāer. Eaar jipaņ eō jurake tōmak eo aō im kwaļok gospel in. Iaar mōņōņō bwe, jet wiik tokālik, emān iaan ro ilo kūlaaj eo aō raar itok ippa nān mōņjar eo.

Eņjake in eaar katakin eō kōn aorōk eo an naan in kaņool. Kar mōkta iaar ļōmņak etke Irooj eaar jab imwe eō bwe in bōk tok bok in jar ko raan eo. En kar emņan ļok aer jipaņ eō uwaaki kajitōk ko rej litoki. Ak iaar lo bwe jejjab aikuj in kakilōklōki jabdewōt men kōn Kabuņ in ak pedped wot ioon kein ekkatak ko—jej aikuj ekkatak, mour kake, im kwaļok gospel eo, pedped wōt ioon Jetōb Kwojarjar. Emaroņ kar jab wōr aō bok, ak ewōr aō naan in kaņool. ■

Rijeje eo ej jokwe ilo Cagayan, Philippines.

REKARLO

E

*Aolep rein kajjojo raar lukkuun loe
Rilqmqqr eo ke eaar jerkakbeje,
ak kwe maroñ bar juon kaqool
kõn Kraist ilo wāween in.*

Ta aṃ ḷõmṇak ñe kwõn bar äinwõt kaqool kõn Kraist eo eaar jerkakbeje? Elõñ bukwi armej ilo tõre ko an Jisõs, raar jab aikuj antooneḷok—raar mour kake. Jeje ko rekwojarjar ej kwaḷok kõn jet iaan rekoot in ta ko raar waḷok ilo Kalimur Ekāäl im ko jet ilo Bok in Mormon ke Irooj äлкиn an jerkakbeje eaar waḷok ñan armej ro. Aolep rein kajjojo raar kaqool juon iaan kabwilõñlõñ eo eḷaptata ilo bwebwenato: Jisõs Kraist eaar anjõ ioon mej im kõmṇan bwe jen maroñ bar mour. Ebwe an kar kabwilõñlõñ, ejimwe ke?

Ta lukkuun meḷeḷein juon rikaqool an Kraist? Jen mõk lale jet iaan tõre ko ilo jeje ko rekwojarjar im ḷõmṇak elmen kõj, meñe jaar jab lo kõn mejäd, jemaroñ baräinwõt rikaqool an Kraist.

Meri Magdalini

Meri Magdalini eaar rikaqool eo jinointata. Jibboñon Jabõt älk-in Dõbwääl eo, eaar itok ñan lõb eo ippän bar jet kõrā ñan kapit änbwin Irooj. Ke Meri eaar lo bwe ejjeḷok kobban lõb eo, eaar jañ. Juon armej eaar kõnaanḷok jän likin im kajjitok, Kõrā, etke kwõj jañ? Pijaiḷok an ilbök ke ej lo bwe Jisõs eo, eaar jerkakbeje jän mej. (Lale Jon 20:1-18.)

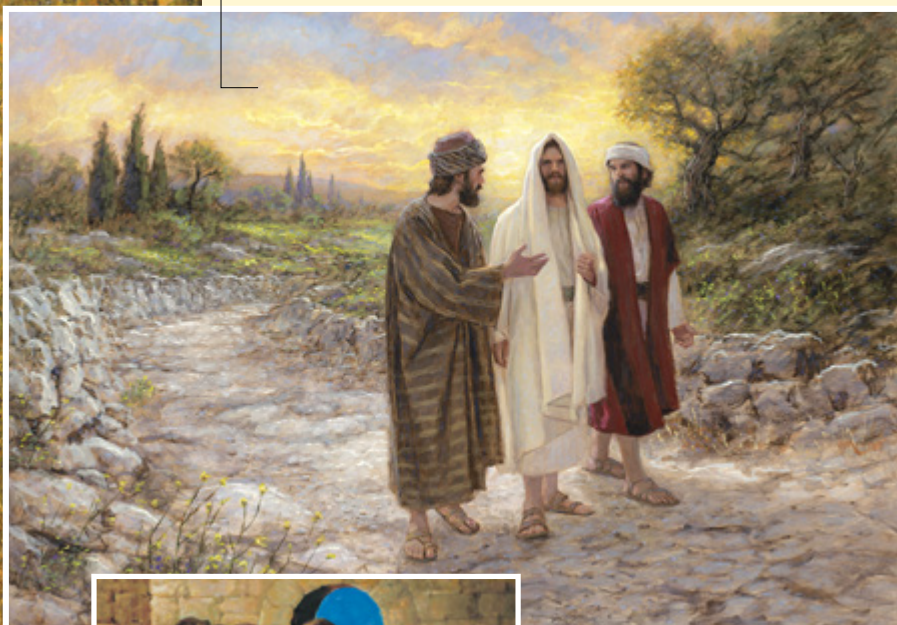

PENNANT © ISTOCK/GETTY IMAGES

Ruo Rikaļoor ilo iaļ eo aer ļok ñan Emmeōs

Cleopas im rikaļoor eo juon raar etetal ilo iaļ ñan Emmeōs ke rej ioon jet ruwamājet. Raar jab kile ro mōttāer, ak ilo iien kōjota eo aer, ruwamājet eo eaar ruje pilawa eo. Innām mejāier eaar peļļok, im raar kile bwe raar etetal ippān Rilqmoqr aolepān iien eo. “Būrued e jab bwil ilowad ke ...?” raar kajjitōkin doon, ļōmņak kōn kaņool eo raar eņjake bwe lukkuun mool ekar pād ilubwiljier. (Lale Luk 24:13-34.)

Rijilok ro Joņoul

Ruo rikaļoor ro raar etetal laļļok ilo Emmeōs ippān Kraist kar jepļaaķok ñan Jerusalem im ba ñan joņoul iaan Rijilok ro kōn men eo raar loe. Ke raar kōnono wōt, Rilqmoqr eaar kwaļok Emake ñan er, im ba, “Lo peiū im

neō, bwe Ņa make: koņwin likūt peimi ioō im lo; bwe jetōb ejjeļok kanniōkin im diin, āinwōt komj lo lppa.” (Lale Luk 24:36-41, 44-49.)

EMŌJ AN JERKAKBEJE, JĀN GREG K. OLSEN, EMARŌN KAR JAB KAPE
IAĻ EO ÑAN EMMEOŠ, JĀN JON MCNAUGHTON
LO PEIŪ IM NEŌ, JĀN HARRY ANDERSON

JUON RILALE SIFJÄN HOWARD LYON

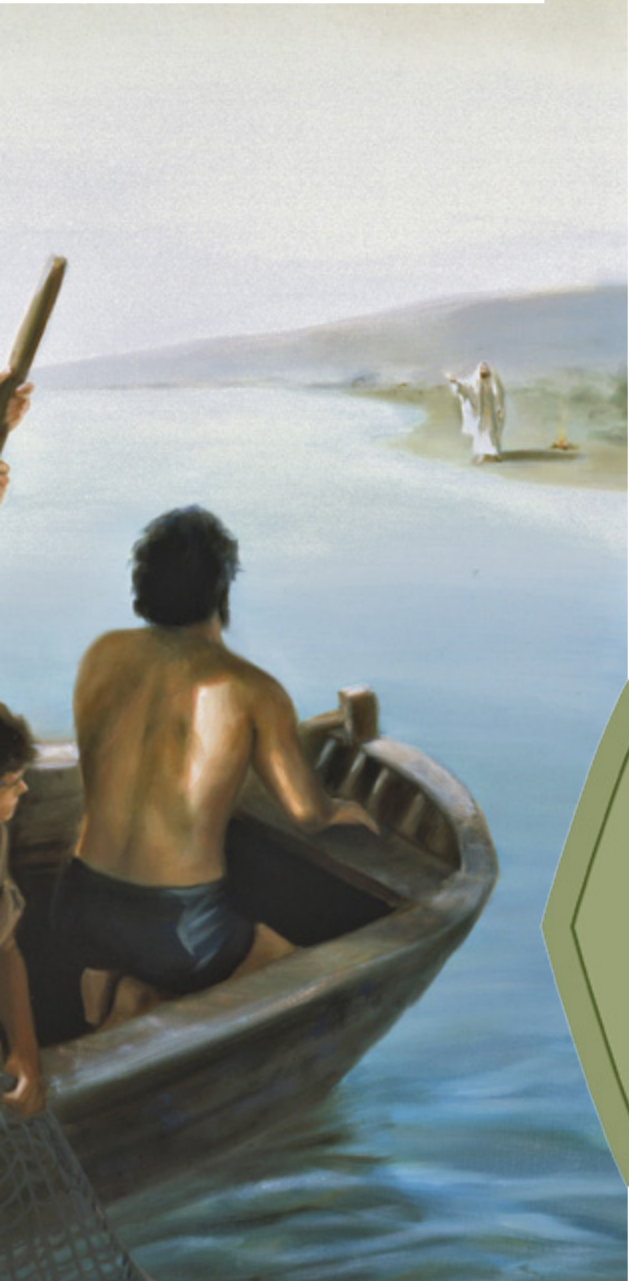
RiNipai ro ilo Amedka

Ilo iien Döbwääl eo, äne ko ilo Amedka kar kakkure kōn mākūtkūt in laḷ, kijeek, im jorrään ko an laḷ, im jilu raan in an marok ñan kōkkaḷḷeik mej eo an Rilomqor. Tokālik, Kraist eaar walaḷtak jān lañ im loḷok jarḷepju in 2,500 armej ro raar kuk ippān doon iturin tampeḷ Bountiful. Eaar kūr ñan armej ro ñan uñur jenqk in kinej ko ilo Pein im Neen im katin, im kar kwaḷok ñan er, im kar kōjeraamḡan ajri ro nejin RiNipai juon ḷok juon. Aaet elōñ armej ro raar kuk ippān doon ilo raan eo juon, im Rilomqor eaar loḷok er im kar katakin er. Rikaḷoor ro raar ejaake Kabuñ eo an Kraist, im Rinipai ro raar bōk juon kaḡool ekajoor bwe er im Rilaman ro raar lukkuun oktak ñan Irooj. (Lale 3 Nipai 11-18; bar lale 3 Nipai 8-10; 4 Nipai 1.)

Rikaḡool ro Mokta im Kiiō

Kraist eaar waḷok ñan elōñ ro jet, ekoba jet kōrā raar itok ñan lōb eo ñan jipañ Meri Magdalini kapit ānbwinin Kraist, juon kurup in 500 armej, Jemes, im Paul (Lale Matu 28:9; Jerbal 9:4-19; 1 Korint 15:6-7; bar lale 3 Nipai 19; 26:13.)

Jemaroñ kar jab lo Rilomqor eo āinwōt an kar rikaḡool rein loe, ak kwōj maroñ wōt ñan erom juon rikaḡool an Kraist. Komaroñ pukōt Rilomqor, āinwōt an Meri kar kōmḡane ke eaar etal ñan lōb eo, ilo an ekkatak eḷapḷok kōn E. Ak komaroñ kamineneik tōmak eo am ilo E ilo am kōjparok kien ko an im ḷoor kapilōk ko an rikanaan ro. Ak komaroñ kile kōjeraamḡan ko an Rilomqor ilo mour eo aḡ, āinwōt rikaḷoor ro ruo me raar etal ilo iaḷ eo ñan Emmeōs. Ilo season in Ijtō in, ḷomḡak kōn ta meḷeḷein erom juon rikaḡool an Kraist. Armej rein raar lukkuun jet rikaḡool ro raar lukkuun lo Kraist eo eaar jerkakbeje—ak ejjab wāween eo in wōt komaroñ kaḡool ñan E ilo mour eo aḡ. ■

KATAK KŌN IŌ

“Ilo am eñjake kaḡool an Jetōb Kwojarjar kōn [Kraist], kapene im lukkuun kapene ñan jetōb eo am ilo elōñ kain eñjake ko roktaktak, ilo aḡ kajjieoñ dāpij meram in waanjoñak eo an ilo mour eo am kajjojo raan, im ilo am kwaḷok naan in kaḡool eo am ñan ro jet im jipañ er ekkatak kōn E im ḷoor E, kwōj juon rikaḡool an Jisōs Kraist.”

Elder D. Todd Christofferson jān Douul eo an Joñoulruo Rijilōk ro, “Erom juon Rikaḡool an Kraist,” *Liahona*, Mar. 2008, 63.

PEŁAAK EO AD

ANIJ EJ LETOK ÑAN KŌJ KEIN JERBAL KO

Ullepa ej juon rijiñña im ej kŏmman tima jidik kŏn alal ilo-waan bato kŭlaaj ko. Ebŏk iien, wŭjleplŏk, im kijejeto ñan kŏmmani.

Juon raan iaar lo aolep kein jermal ko an im kar jełā kŏn ta jermal ko an kajjojo kein jermal ko ak kŏbwebweien tima eo. Ke ij lale an kŏmmane jermal eo an, iaar bwilŏn kŏn an maroñ kŏjermal kein jermal ñan kŏmmani tima jidik kein. Eaar kakeeme-mej eŏ kŏn bwebwenato in Nipai ke eaar kalŏk tima eo (lale 1 Nipai 17–18). Eaar kalŏk e ekkar wāween kŏñaan eo an Irooj, ejjab kŏñaan ko an armej. Anij ej letok ñan kŏj kein jermal ko ñan kalŏk tima ko waad make ilo wāween eo ekŏñaan. Jeje ko rekwojar-jar, tŏmak, im iakwe eo an Anij rej jet kein jermal ko me ij aikuj kŏjermal ilo mour eo aŏ ñan aŏ kalŏk tima eo waaŏ make ilo an ejjełŏk ettał. Ij ekkatak kajjojo raan ñan erom juon rikałoor an Irooj. ■

María Mercedes G., Monagas, Venezuela

AJIMAKEKE

Ekar iien moło ilo Denmark. Ij kab jino jermal in mijen eo aŏ, im naan in kaŃool eo aŏ eaar jab lukkuun kajoor. Iaar oktak tok 19 allŏn im iaar jab lukkuun pojak ñan jermal ilo bar juon lał, juon kajin eo ijjab maroñ kŏjermal, juon jikin ekapokpok iał ko ie ñan eŃakŭtkŭt. Jar ko aŏ me raar kajoor obrak kŏn kaŃoolol raar jino kariab im juŃae Anij.

Juon jibboñ iaar akwełap ñan E ilo jar. Ak ijjełŏkin aŏ kajjitŏk “etke” kŏn illu ilo buruŏ, Iaar akwełap kŏn kaŃool ñan mołol ko an gospel in im kŏn aŏ pere.

Ālkin aŏ jar, Iaar alŏkłŏk im kŏpellŏk jeje ko rekwojarjar. Iaar lo ilo Duteronomi 31:6: “Kwŏn pen im peran wŏt, kwŏn jab mijak, im jab lŏłñŏñ kŏn er, bwe Irooj am Anij, E eo ej karwaan eok, ak ilŏk jān kwe.”

Buruŏ eaar obrak kŏn lañlŏn ke eaar uwaak jar eo aŏ: Anij eto an baj pād ippa. Eaar kŏttar wŏt jar eo aŏ ilo mołol in buruŏ ijjełŏkin aŏ juŃae kŏn lŏmŃak in bwe emŏj an mełŏkłŏk eŏ.

Anij ejamin katajinemjen eŏ, meñe ejjełŏk kŏjatdikdik ilo aolep

men. Im jemaroñ eñjake an meram romŃak ilo ad jar im ilo jeje ko an rekwojarjar. ■

Clayton E., Texas, USA

AM IEN IN

Liahona eo ej kŏtłŏk am kwałŏk eñjake ko am kab lŏmŃak ko am ilo am mour ilo gospel in. Lelok bwebwenato ko am ilo liahona.lds.org ak email lŏk ñan liahona@ldschurch.org. Jouj im likŭt likio in etam, ward ak stake, im mālīm jān ro jinem im jemam.

WŌNMAANŁŌK RITARINAE RO

“Em̄maan im kōrā ro, ro rej ikdelel ñan bōk jea ko ilo celestial kingdom,
renaaj lo bwe rej aikuj tariŋae aolep raan.”

Teachings of Presidents of the Church: Brigham Young (1997), 294.

“Ewi wāween aō jeļā ke Anij ej roņjake aō jar?”

Jar ej juon kōjeramman eļap, im emōj kalimuri kōj ke Jemedwōj Ilañ ej eoroñ kōj aolep iien, ak ekkā an bōk jet iien ñan kile uwaak ko.¹

Ļōmņa kōn menin: Anij ej eoroñ eok ak Ejjab. Eļañ ñe Ejjab, innām ta tokjen ad jar. Ak ñe Ej eoroñ eok (aeet Ej eoroñ eok!), jej aikuj pukōt kilen ñan *lukkuun* kōnono Ippān ilo jar, kile uwaak ko, im tiljek ilo niknik ñan jemļōkin.

Ñe jej eņjake bwe Ejjab eņroñ kōj, bōlen jej aikuj etale jet iaan eddōkļok ko ad make. Komaroñ kajjitōkin eok make jet kajjitōk ko: ij ke mour erreō? Kōmman ko aō remman ke? Ij ke ikdeelel ñan kōmmane ta ko Ej kajjitōki?² Eļañne uwaak eo ñan kajjojo men kein ej aeet, komaroñ lōke bwe “Irooj am Anij enaaj . . . lewōj ñan eok uwaak ñan jar ko am” (K&B 112:10). Keememej, jet iien uwaak ko rej itok ilo wāween ko rejalikkar ak jab kōtmāne.

Eļañne kwar uwaak jaab ñan kajjitōk ko jet, ej wōr wōt iien! Kōmmane oktak ko remenin aikuj ilo mour eo am bwe Jetōb em maroñ pād ippam. Kwōn ikdeelel ñan kōmmani imwe ko kwōj eņjaki.

Im jab meļokļok bwe aolep rej bōk uwaak ilo wāween ko roktaktak. Jar bwe Jetōb Kwojarjar enaaj katakin eok wāween *am* maroñ kile uwaak ko. Ejjab pidodo ñan kili ilo jinoiñ, ak ej āinwōt kapāāl ko jet: kaminene enaaj bōktok jejjetin. Kwon tōmak im lōke ke Jemedwōj Ilañ ej *roņjake* kōj aolep iien.

KAKEMEMEJ KO

1. Lale Matu 7:7; Jemes 1:5–6; Alma 33:4–11; Katak im Bujen ko 8:1–2.
2. Lale Richard G. Scott, “Learning to Recognize Answers to Prayers,” *Ensign*, Nobōmba 1989, 32.

Roņjake Jetōb

Kajjieoñ roņjake Jetōb Kwojarjar. Armej rej roņjake Jetōb Kwojarjar ilo wāween ko roktak-

tak, kōn menin bolen kwōj roņjake ainikien eo edik im mera ñe imwe ej itok āinwōt juon eņjake. Ijeļā bwe Jetōb Kwojarjar enaaj ba ñan eok aolep men ko kwoj aikuj jeļā—kwōj aikuj roņjake.

Elise G., 13 an iio, Alberta, Canada

Uwaak ko ilo Kabuñ in

Juon tōre iaar lukkuun pere kōn kālet eo eļañne ij etal im bwebwena-to ippān juon aō date eo ejjab uwaan kabuñ. Juon Jabōt ilo iien kweilok in kwojkwoj eo, juon sister eaar kōnono im āinwōt ñe ej kajju kalel eō. Ilo tōre eo, Iaar bōk juon kaņool bwe Irooj eaar uwaake jar eo aō. Mokta, iaar tarpok kōn ta eo in kōmmane, ak innām iaar bōk kaenōmman jān Jetōb Kwojarjar, eo eaar kōbrak buruō kōn lañlōñ im peran. Anij ej uwaaki jar ko ad ilo eņjake, Ļōmņak, jeje ko rekwojarjar, im emaroñ jān rikōnono ilo iien jar eo!

Karen V., 19 an iio, Minas Gerais, Brazil

Keememej Wōn Kwe

Ijeļā Anij ej eoroñ kōj kōnke jar ej bōktok eņjake in aeņōmman,

mera, im iakwe ilo būruōm. Ij lo bwe Eaar kōrōļok eō jān elōñ kauwōtata ko jān raan ñan raan im bwe Ej kōj-parok baamle eo aō, im Ij eņjake bwe

Ej iakwe eō. Mokta jān aō etal im jikuul, ij ba etan theme eo an Jiroñ ro; ej jipañ eō kakeememej bwe ña nejin Anij, eo ej iakwe eō.

Nicol M., 19 an iiō, Lima, Peru

Juon Jar an Ajri

Ijeļā Jemedwōj Ilañ ej eoroñ aō jar kōnke naan ko ilo al eo an Būraimāri “A Child’s Prayer” (*Children’s Songbook*, 12): “Jemedwōj Ilañ, kwoj ke pād ijo? Im kwōj ke eoroñ im uwaake aolep jar ko an aolep ajri? Jet rej ba lañ ettoļok, ak Ij eñjake bwe epaake eō ñe ij jar.” Ñe ij keememej tok al in, Ijeļā bwe Ej eoroñ eō kōnke Ij eñjake jetōb im an iakwe ñan eō ejeļok jemļokin. Ilo aō keememej bwe Ej iakwe eō, iaar lukkun eñjake aeñōmņan im jeļā bwe Ej eoroñ jar ko ad.

Elaine B., 16 an iiō, North Carolina, USA

Leke ilo E

Jemedwōj Ilañ ej eoroñ jar ko ad aolep iien, ak jet iien emaroñ jab uwaaki jar ko ad kōnke emaroñ jab uwaake kōj ekkar kōn wāween im kōņaan ko ad. Jej aikuj ikdeelel ñan leļok ankilaad ñan Ankilaan im tōmak bwe Ejeļā ta eo emņan ñan kōj. Jemedwōj Ilañ ej iakwe kōj im enaaj kajjieoñ aolep iien ñan jipañ kōj ekkatak im eddōkļok ilo An uwaaki jar ko ad.

Mosiah M., 17 an iiō, Utah, USA

Kajjitōk im Kwonaaj Bōk

Kōn jeje ko rekwojarjar, emōj katakin kōj bwe Anij ej eoroñ jar

ko ad aolep iien im enaaj uwaaki eļañne jej jar ñan E kōn tōmak im kōn bōro emņool. Ilo buruōd jenaaj eñjake im kaņool bwe Ej eoroñ kōj, juon eñjake in aeñōmņan im meļak. Jemaroñ barāinwōt eñjake bwe aolep men renaaj emņan ñe jej ļoor anikaan Jemād. Eļañne kwoj pere bwe Ej eoroñ kōj, jej kajeoñ ñan pukōt tōl ilo jejej ko rekwojarjar innem kajjitōk eļañne men kein jej riiti remņool.

Constanza L., 20 an iiō, Bío Bío, Chile

Kappukōt E

Juon iien Iaar lukkun ļōmņak eļañne Anij emaroñ roñjaki jar ko aō, innem iaar eñjake uwaak eo ilo buruō. Iaar roñ an juon armej kwaļok an naan in kaņool kōn jar, im iaar maroñ eñjake Jetōb Kwojarjar. Naan in katak eo aō juon enkar bwe jen kajjitōkin ro jined im jemed, bisop eo, ak membōr ro jet ilo ward eo am. Komaroñ bar jar kōn jipañ kōn unin kōnono in!

Joshua S., 13 an iiō, Oregon, USA

JAB EBWEER

“Komñ pokake, keememej bwe tōre eo kwar eñjake Jetōb, kajjitōk ilo tōmak.

Uwaak eo am enaaj itok, im kwo-naaj eñjake iakwe im aenōmņan an Rilōmņor. Eban mōkaj an itok ak ilo kōņaan eo am, ak uwaak eo enaaj itok. Jab ebweer!”

Elder James B. Martino jān Jiljilimjuonñul eo, “Turn to Him and Answers Will Come,” Liahona, Nov. 2015, 59.

Jar ilo Mool

Ālkin jar eo am, komaroñ roñjake eñjake ko am im kōttōpar ko kwōj eñjake ilo buruōm. Juon iaaer emaroñ in uwaakin jar eo am. Ñe jej jar kōn kōttōpar im bōro emņool, Jemedwōj Ilañ ej uwaak ekkar ñan tōmak eo am ilo E. Ejjab uwaak ñan kaņōñōñōik kōj kōnke jekōņaan jeļā.

Jean-Claude N., 16 an iiō, Kasai-Central, Democratic Republic of the Congo

KAJJITŌK KO REJ WANLŌNTAK

“Ewi wāween aō kajjitōkin ro mōtta bwe ren jab kōnnaan lej ak jakkar kōn ro jet?”

Jilkintok uwaak eo aņ, eļañne kokōņaan, juon piija jān Māe 15, 2017, ilo liahona.lds.org (click “Submit an Article”) ak ilo email nan liahona.lds.org.

Jouj im kakobaikwaj meļeje kein: (1) Likieo in Etam, (2) Raan in Ūotak, (3) Ward ak Branch eo, (4) stake ak district eo, (5) mālim eo ilo am jeje, im, eļañne kwopād ilaļ in 18 iiō dettam, mālim eo ilo jeje an ro jinōm im jemam (email emņan) ñan je uwaak eo aņ im piija eo.

Uwaak ko remaroñ kajimweiki ñan joņan aetokier ak kalikkarļok.

Andrei im Naan eo Enana

Jan Julie C. Donaldson

Pedped wõt ioon juon bwebwenato emool

“Inaaj kajjieoñ ukweļok, kōmman emmanļok, ñan jar” (Children’s Songbook, 98).

“**K**wōj ļōmņak kwomņan ļok jān ro jet kōnke kwojjab kanejnei,” Nikolai ej ba ke ej iien kakkije.

“Ejjab mool menin,” Andrei ej ba.

“Innām etke kwojjab ba juon naan enana? Juon wot? Kwoban mej. Aolep armej rej kanejnei.”

Andrei ej kōmakūt aeran.

“Ijjab baj kōņaan.”

Andrei eaar jeļā ke kanejenei enana im ej katoļok Jetōb Kwojarjar. Andrei eaar kōņaan bwe Jetōb Kwojarjar en pād ippān. Kōn menin eaar jab kanejnei.

Andrei eaar kāālļok ñan jikuuļ eo, innām, Nikolai wõt kar eo wõt ilo kūlaaj jiljino eo an me eaar kōņaan bwe en mōttāiki. Ak Nikolai eaar akweļap e bwe en kanejnei aolep raan. Im aolep raan Andrei emōk in ba jaab. Ijjelokin, Andrei eaar mijak bwe Nikolai eban kar bar mōttāiki, innām enaaj make iaan.

“Kwōn ba juon wõt naan nana,” Nikolai ej ba nan e ālkin an mōj jikuuļ. “Innām iban bar kaabōņōņōik eok.”

Āliktata Andrei eaar mōk kōn an kaabōņōņōik joņoulruo eaar kanejnei —juon naan me eaar *jab lukkuun* nana.

Nikolai eaar kōmakūt kūt kūt bōran. “Emņan, kiiō kwōj juon eo ej mōttam.”

Ālkin menin, ro jet mōttan Nikolai raar jino kōņaan ñan Andrei. Raar mōñā in rālep ippān doon im ikkure football ippān ilo iien kakkije.

Ak ilo an pād ilo doulul in ro mōttan Nikolai eaar āinwōt

ñe ej pād ilo kauwōtata. Ilo an ļapļok an Andrei kar iiaio ippāer, ekar kōnono im mākūtkūt āinwōt er. Im aolepāer rej kanejnej. Eļap. Rej konajnej im rej kalluik doon Rej ba naan ko renana kōn rūkaki ro aer. Rej illu im eļap aer ļāj ilo aer mākūtkūt. Jidik kōn jidik Andrei eaar jino an ilulu im ekutkut ļok an kanejnej.

Juon boñ ke Jinen im Jemān raar jako, Andrei im leddik eo jein Katya raar akwāāl kōn pija ta eo ñan alooje. Mokta jān an Andrei ļōmņak, eaar kajju kanejnej.

Katya eaar lukkuun ilbōk. “Ij ba ñan Mama.”

Andrei ekar ko ñan ruum eo an im kappokļok kōjem eo. Ta an aolep bōd? Etke aolep rej kōmņan bwe en illu aolep iien? Ke ro jinen im jemān rej tōpar ļok mweo, ke Andrei ej kōppellok jidik kōjem eo an ej roñ an Katya ba, “Mama, Andrei eaar kanejnej.”

“Ta?” Mama eaar lukkuun bwilōñ. “Andrei ejañin kar kanejnej.”

Andrei eaar kilōke kōjem eo an im okjak ļok ioon peet eo an. Eaar ļōmņak joñan an oktak ļok jān ke eaar jino kanejnej. Ebwe an to an jañin bar eñjake Jetōb Kwojarjar.

Andrei eaar bukewelōlō iturin peet eo an im jar. “Jemedwōj Ilañ, ij joļok aō bōd kōnke eļap aō illu im lej. Ij joļok aō bōd bwe iaar jino kanejnej. Ij tin kōmņan emņanļok.”

Ke Andrei ej jar, juon eñjake in okmeneen ej eñjake ilo būruōn. Ej kab bar kein kajuon jān iien eo eaar jino kanejnej, eaar lukkuun mōņōņō. Eaar jeļā bwe Anij ej iakwe e, im emaroñ bar eñjake Jetōb Kwojarjar. Eaar eñjake jeorļok in bōd im eaar jeļā bwe emaroñ kar oktak im emņanļok.

Ālkin an jar, eaar kwaļok mool ñan jinen im joļok an bōd ñan Katya. Andrei eaar eñjake emņanļok eo ālkin iien eo. Ej eñjake an mōņōņō ālkin an ukweļok.

Raan eo tok juon ilo mōn jikuuļ eo, Andrei eaar jab mōñā in rālep ippān ro mōttan Nikolai. Ijjeļokin eaar jiet ippān ajri ro jet me eaar jab jeļā kajjier. En kar bōk iien, ak Andrei eaar jeļā ke enaaj wōr mōttan ro me remņan im rekamōņōņō im rejjab kanejnej. Āinwōt e. ■

Rijeje eo ej jokwe ilo Utah, USA.

IDAJOŅJOŅ EO ŅAE ETAN KJE

Inaaj kōjērbal āt ko etan Jemedwōj Ilañ im Jisōs Kraist ilo kautiej. Ij jamin naaj kanejnej ak kōjērbal naan ko rele” (My Gospel Standards).

Ilo jait eo juon ilo peba eo, je im jiñaik ta eñjake eo aņ kōn naan ko remņan. Ilo turajet, je im jiñaik ta eñjake eo aņ kōn naan ko renana.

Riit Livitikos 19:12. Etke eaorōk bwe jen kōjērbal āt ko etan Jemedwōj Ilañ im Jisōs Kraist ilo kautiej?

Kajjitōk ippān juon māmā ak baba ro ak juon ritōl etke jej aikuj kōjērbal naan ko remņan im ewi wāween an kōjeraamņan er.

Ij idajoņjoņ eō make ñan . . .

Jān Elder
David A. Bednar

Jān Doulul eo
an Joñoulruo
Rijilŏk ro

Ewi wāween aō jīpañ kōkajoorļok baamļe eo aō?

Jiron ļok baamļe eo aņ bwe kwoj iakwe er
im kwaļok jān wāween aņ kōmņan.

Kwaļok naan in kaņool eo aņ kōn men ko
kwojeļā bwe reņool kōn kaņool eo an Jetōb
Kwojarjar. Kwaļok naan in kaņool eo aņ
ippān armej ro kwoj lukkuun iakwe er.

Mōñōñō in kobaļok ippān baamļe eo aņ ilo jar
an baamļe im iien ekkatak jeje ko rekwojarjar.
Kwōn niknik bōk koņaamļ ilo nokon in jota eo
an baamļe im kōmņan bwe en kaņōñōñō.

Kwōn tiljek ilo ekkatak, mour, im iakwe
jepļaktok eo an gospel eo an Jisōs Kraist.

Jān Joy D. Jones
Būreejtōn eo Eutie
an Būraimere

Maanjabpopo ñan TAMPEL, eo Aolep Raan

Ke eaar ruatimjuon aō iiō, eaar wōr juon aō rūkaki in Būraimere eo emḡan etan in Sister Kohler. Iaar lukkuun jook, im eaar lukkuun jouj im emḡan pād ippān. Juon raan eaar letok ñan kōm kajjojo mōttan peba. Kōm kar aolep jeik ta ko kōm kar kōḡaan ñe kōm naaj rūt-toḷok. Iaar je: “Etal ñan kaḷōj im ḡare ilo tampeḷ.” Iaar taibi peba eo aō im kōdāpe ilo kōjem in kōbat eo aō. Ilo boñ, meram jān tōma ko ilo iaḷ eo rej kōmeram tok jān wintō eo aō. Iaar reilok im lale mōttan peba eo aō. Eaar kakeememej eō ke iaar kōḡaan etal ñan tampeḷ.

Tōre ko ḡokta, ekar wōr wōt 12 tampeḷ ipeḷaakin laḷ in. Iaar kōḡaan etal ñan kajjojo iaer.

Jabdewōt iien jinō im jema rej karōke juon iien kak-kije, rej bōk kōm aolep ñan tampeḷ. Kōm kar jokwe ilo Oregon, USA. Tampeḷ eo epaake tata 600 ḡael (965 km) ettoḷokin ilo Cardston, Alberta, Canada. Wa eo waam eaar jab jeral kein kaḡōḷoḷo eo ie. Ro jeiū im jatū im ña kōm kar jijet ilo jea ko lik. Kōm kar katoto nuknuk ḡaḷawi inamōj in wintō in wa eo. Innām kōm kar likūt i ilo būruōḡ ñan kaḡōḷoiki kōm.

Ekar juon iien ekamōḡōḡō ke kōm ej lo tampeḷ eo. Iaar jab lukkuun jeḷā kōn ta eo eaar waḷok ijo, ak ro jinō im jema raar lukkuun ḡōḡōḡō ke rej diwōj jān wa eo. Iaar jeḷā bwe tampeḷ elukkuun aorōk. Iaar jeḷā ke

ej ḡweo imōn Irooj. (Ilo piya in, ña ḡe ej kōḡak juon jōōt mouj.)

Ālkin an 12 aō iiō, iaar kōḡḡan peptaij ilo tampeḷ ilo jet iaan tampeḷ ko. Innām ke iaar ioon e ḷeo ippa, iaar jeḷā ke eḷap an iakwe tampeḷ ko! Kōm kar ḡare ilo Manti Utah Temple.

Komaroñ kōpopo ñan tampeḷ aolep raan. Etal ñan tampeḷ ñe kwomaroñ. Jibwe dipin. Ke ḷaddik eo jibū Jarret ekar 11 an iiō, ekijoñ kōḡḡane menmenbwij eo an baamḷe eo an aolep Jabōt ippān Jemān. Eaar lo elōñ etan ro jibūn im jimaan etto. Kiiō ke ej 12 an iiō, ej etal ñan kōḡḡani peptaij ko ilo tampeḷ ñan ro nukun etto!

Ñe kwoj pād ilo tampeḷ, komaroñ etetal ijo Jisōs ej etetal ie. Ej ḡweo imōn. Ij kōjatdikdik kwonaaj jar aolep raan ñan Jemedwōj Ilañ bwe En jipañ eok kōpopo ñan deḷōne tampeḷ im iakwe eo An. ■

Star Ej Romaak

Jān Jane McBride

Pedped wōt ioon juon
bwebwenato emool

*“Emḡman aō pād ijin ilo
Būrainmāri”* (Children’s
Songbook, 254).

Star eaar kookkōtaktak
Se nuknuk eo an. Āinwōt
ekāāl an ekkanōk nuknuk
ñan mōn jar eo. Ilo mōnjar eo
mokta leddik ro rej ekkanōk
jeraujij im kaduḡe ilo Jabōt.
Ak emḡ ilo kabuñ eo ij jar
ie kiiō. E im jinen rej kab
peptaij tok ilo Kabuñ eo
an Jisōs Kraist im Armej
ro Rekwojarjar ilo Raan
Kein Āliktata.

Star eaar ilbōk ke
ej lale kūlaaj eo. Eaar
lukkuun mōḡōḡō ke ej
kab kein kajuon an etal
ñan mōnjar eo āinwōt juon
membōr eo ekāāl, ak eaar
barāinwōt ikūmkūm. Mokta,
eaar pād ippān jinen aolep
iien jar eo ilo mōnjar eo.
Ak ilo tōre in inaaḡ etal ñan
Būrainmāri.

Star ej mōḡōḡō kōn paatokin. Ta eo ñe en kar jab koḡ
an pād ijen? Ta eo ñe ajri ro jet ren kar jab kōḡaan e?

“Star? Kwopojak ke? Jinen eaar kūri.

Eaar etetal laḡ tak
jān jikinwe eo. “Ijejet
ke?” eaar kajjitōk.

Jinen eaar ettōñ.
“Kwolukkuun aibojoj.”

Star eaar kōmḡmane
ḡok mejen. “Kwoj aikuḡ
ba naan ne. Kwoj juon
jinō.”

“Ejimwe am ba. Ij
aikuḡ ba menin. Kōnke
emool.”

Star eaar ettōñ jidik.
Jinō ekkā an kōmḡman
bwe en emḡman aō
mour. Ak ekar ikūmkūm
wōt. Ñe en kar ejjeḡok ajri

ekōnnaan kōnnaan ñan e? Ekar wōr mōttan ilo jikin jikuul,
ak raar jab membōr in kabuñ eo an ekāāl. Eaar kōnḡaan
bwe en wōr juon mōttan bwe en etal im jar ippān.

“Ij kememej juon men ij aikuḡ kōmḡmane,” eaar ba
ñan jinen.

Ekar ettōr lōñḡok im bukwelōlō iturin peet eo an.”
“Jemedwōj Ilañ, jouj jipañ eō bwe en wōr mōtta. Ij
tōmak bwe ta ko mijenede ro raar katakin eō kaki
reḡool, ak Ij mijak wōt.”

Star eaar bukwelōlō im roñjake. Ālkin juon tōre eaar
eñjake juon eñjake emḡman im aeḡōmḡman, im eaar jab
bar mijak.

Ilo mōn jar eo Star im Jinen raar jijjet turin juon baamle eo me ewōr jilu nejier leddik jiddik. Mama im baba ro rej kwaļok kajjier im kōnnaan nān jinō mōkta jān an jino jar eo. Star eaar jipaņ leddik ro kōļare juon pijain Jisōs.

Bishop Andrews eaar etal ippāier. “Sister Cunningham! Star! Emņan bwe ibar lo eok rainin.” Eaar emņan an ettōndikdik nān er im idik peier im iakiakwe. Star emeļokļok joņan emņan eo an aolep ilo mōn jar eo. Bolen enkar kajeoņ bwe en jeļā kajien aolep.

Ālkin kweilok in kwojkwōj eo eaar etal nān Būrainmāri. Ej reiļok nān ajri ro jet ilo an mijak ke ej jijjet. Raar kōnnaan nān doon im raar jab lukkun kile e. Star eaar ikūmkūm. Eto an baj make iaan.

Innem leddik eo me dettan wōt Star eaar deloņtok nān ruum eo. “Eaar lukkun bar mijak,” Star eaar ļōmņak. “Imaroņ etal im kōnnaan ippān.”

Star eaar bōk kūtūwōn, innem etal ippān leddik eo. “Takwe, eta in Star. Nā rikāāl. Kokōņaan ke bwe in jijjet turim?” Ekar bōk kūtūōn. Leddik eo en kar ke kōņaan mōttaiki?

Jidik wōt an leddik eo ettōn. “Eta in Sarah. Bar nā rikāāl. Baamle eo aō rej kab emakūt tok jān Ontario.

“Jinō im nā kōmro kar peptaij ruo wiik reņootļok,”

Star ej ba. “Ijjab jeļā ta eo ij aikuļ kōmņane.”

☆ Sarah eaar ļapļok an ettōndikdik. “Jenaaj jimor pukōt kilen.”

Star im Sarah raar jijjet turin doon ilo kūlaaj eo aero. Jet iien Star ej kalimjōk Sarah im ettōn nān e. Sarah eaar bar ettōn ļok nān e. Eaar ineemņan im mōņoņō. Eaar jeļā bwe Jemedwōj Ilaņ eaar uwaake jar ko an im kar jipaņ e bwe en wōr mōttan.

Ilo kūlaaj eo rikaki eo eaar kajji-

tōkin Star im Sarah bwe ren kwaļok kajjeer.

Star eaar jutak. “Eta in Star Cunningham. Jinō im nā kōmro kar peptaij ruo wiik reņootļok.” Eaar bōjrak, im eaar ettōndikdik ke ej kalimjōk eo mōttan. “Im eņin eo mōtta Sarah.” ■

Rijeje eo ej jokwe ilo Colorado, USA.

ĻŌMŅAK KAKE

Ewi wāween am karuwaineneik juon eo me ekāāl tok nān kabuņ in?

Erom juon Meram

Jān Elizabeth Pinborough

“Kotak ami meram bwe en maroñ kōmeramļok laļ. Lo Ña ij meram eo komj naaj kotak lōñļok” (3 Nipai 18:24).

Jemaroñ erom juon meram ñan ro jet kōn mōttā eņool. Riiti Jļōmņak kein ilaļ im kobaiki ko aņ make. Aolep iien kwon je etan juon eo im kwoj kōņaan kwaļok iakwe, kōļare ainwōt aļ.

1. **Iakwe ro jet:** Kwomaroñ kōmņane juon oktak eļap ilo mour ko aer! Kraist eaar iakwe er, kōn menin kajjjeoñ kwaļok iakwe in ñan er.

Wōn: _____

2. **Jeorļok bōd:** Eļañne juon eaar kōmetak eok, kajjjeoñ in lale ta eo ilo er. Kwomaroñ jipañ kaenōmņan būruweer eļañne kwoj jeorļok bōd.

Wōn: _____

3. **Kōketak:** Nōbar ro mōttamj kōn kajoor ko aer. Lale eņņan eo ilo er eļañne rej aikuj eņņanļok jān mōkta. Kwon rijipañ eo eņņantata ñan er barāinwōt!

Wōn: _____

4. **Roņjake Jetōb Kwojarjar eo:** Naan ko aņ remaroñ ukōt juon jekjek enana ñan juon eo eņņan. Jetōb Kwojarjar emaroñ jipañ eok jeļā ta eo kwōn ba im wāween kwaļok jouj.

Wōn: _____

5. **Jab ruruwe:** Naan ko rejjab eņņan remaroñ kōmetak. Kwaļok ñan ro jet kōn pere, im kowaan jōmņak ko renana.

Wōn: _____

6. **Rie ro mōttamj:** Ilo aņ jadeļok ilo ikkure ko an eo mōt-tamj ak ikkure an jikuul eo emaroñ jipañ er eņjake iakwe eo aņ.

Wōn: _____

7. **Kūrtok ro jet ñan ekkatak kōn gospel in:** Meņe remaroñ jab kōņaan ta eo kwōj ba, kwōj kwaļok ke kwōj kea ñan kwaļok.

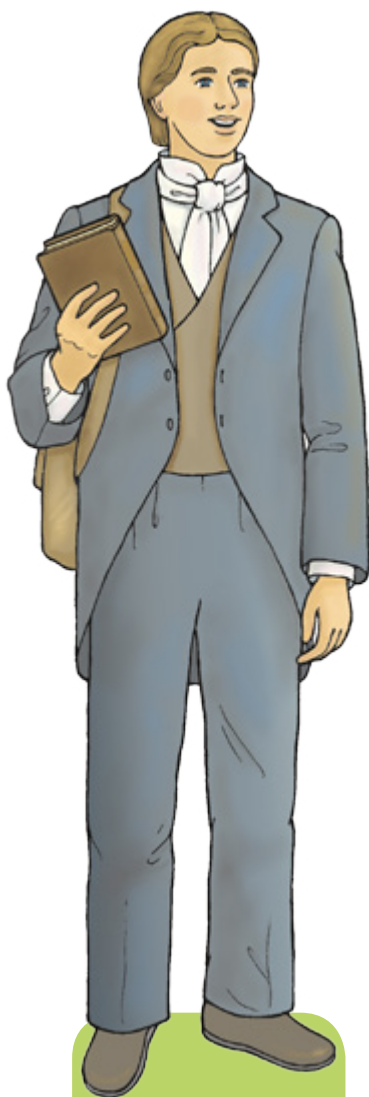
Wōn: _____

8. **Mōttāik jabdewōt kain armej:** Ro jet ewōr eņņan eo ippāer ñan kwaļok. Kraist eaar jipañ im kar iakwe aolep armej jekdōon ta.

Wōn: _____

Kajeded Gospel eo

Kōjerval men kein nān kwaļok bwebwenato ko an Kabuņ in!

Samuel Smith

Hyrum Smith

Parley P. Pratt

Ālkin an kar Kabuņ in jutak, Jemedwōj Ilaņ eaar kōņaan bwe aolep ren roņ kōn gospel in. Mijinede eo jinointata ekar Samuel brother eo an Josep Smith. Hyrum, brother eo erūtto an Josep, ekar barāinwōt katakin ro jet kōn gospel in. Juon raan juon emņaan etan Parley P. Pratt eaar jiroņ Hyrum ke eaar mađ aolepān raan eo im riiti Bok in Mormon. Hyrum eaar katakin e eļapļok kōn Kabuņ in, im eaar peptaiji e. Innām Parley eaar jerbale juon mijen! Eaar erom juon mijenede an Kabuņ in.

Pukot eļapļok bwebwenatoon Kabuņ in ilo jeje ko rekwojarjar ilo liahona.lds.org.

Lōmṇak kōn Jisōs

Jān Lindsay Tanner

Pedped wōt ioon juon bwebwenato emool

Mía eaar mōṇōṇō. Ej kab kein
kajuon an pād ilo mōn jar!
Mijinede ro raar ba ṇan baamle eo
an kōn kabuñ in. Raar errā im itok.

Mía eaar reito reitak. Eaar lo juon
kooj mouj ioon tabōļ eo. Jet men raar
pād iumwin.

“Ta en iumwin kooj en?” Mía eaar
kajjitōk ippān juon iaan mijinede ro.

Sister Hanson eaar ettōndikdik.

“Ej kwojkwoj.”

Kwojkwoj. Ekar juon naan ekajoor.

Mía eaar roñ an mijinede ro ba ṇan
Jinen im Jemān kake. Ak eaar jab
lukkuun jeļā ta eo.

Aolep raar al juon al. Emṇaan ro
ruo raar kotak kooj mouj eo. Tōōre in
pilawā ko raar pād iumwin! Mía eaar
lale aer ruje pilawā eo ilo mōttan ko
reddik.

Ālkin al eo emṇaan eo eaar jar.
Emṇaan ro jet raar leto letak pilawā
eo ṇan aolep.

“Pilawā eo ej jipañ kōj keememej

ānbwinin Jisōs,” Sister García eaar unojdikdik.

Mía eaar bōk mōttan pilawā eo. Eaar pijaik Jisōs ilo an jutak iṃaani.

Innām eaar bar wōr juon jar. Emṣ-ṃaan ro raar leto letak tōōre in dān eo.

“Dān in ej jipaṃ kōj keememej bōtōktōkin Jisōs,” Sister García ekar unojdikdik. “Eaar mej kōn kōj kōnke Ej iakwe kōj.”

Mía eaar bōk kap in dān eo. Eaar lōmṃak kōn ewi joṃan an Jisōs

iakwe e. Eaar eṃjake āinwōt ñe Ej atbokwuji.

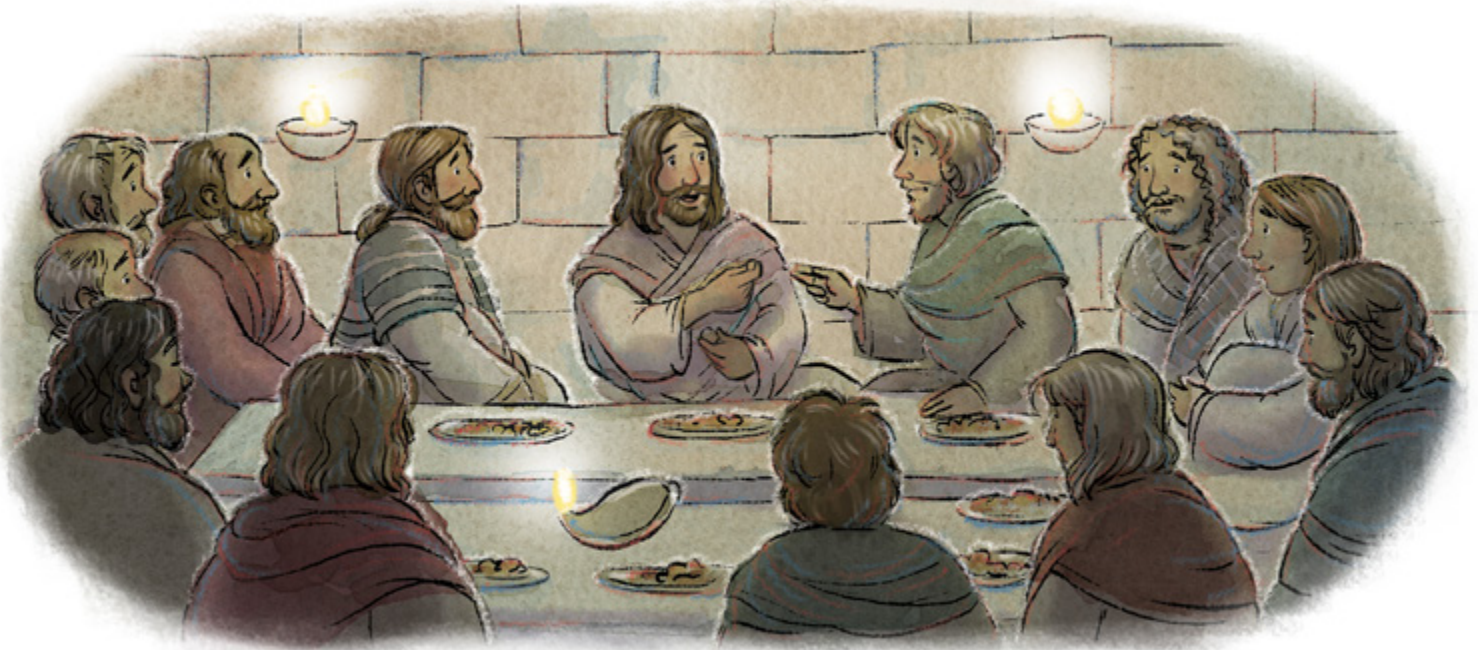
Tokālik Sister Hanson eaar leḷok ṃan Mía juon pijain Jisōs. “Jen mōṃā im idaak dān eo ṃan keememej Jisōs im kallimur ṃan ḷoor E.” Eaar ettōṃdikdik. “Ta eo kwōj lōmṃake kōn kwojkwoj e?”

Mía eaar kalimjōk pijain Jisōs. Eaar keememej eṃjake eo eaar eṃjake. Eaar ettōṃdikdik. “Ekar emṃan! Ij iakwe Jisōs.” ■

Rijeje eo ej jokwe ilo California, USA.

Jisōs ekar Letok n̄an Kōj Kwojkwoj eo

Jān Kim Webb Reid

Jisōs ekar jeļā iien eo An epaak an jemļok ionn laļ. Eaar kūrtok Rijilōk ro An ippān doon n̄an Kōjota eo Āliktata. Eaar leļok n̄an er kwojkwoj im kar ba bwe ren keememej E iien otemjej.

Jisōs eaar ilok n̄an jikin kallib eo im jar. Eaar eņtaan kōn aolep jerawiwi ko im būromōj ko otemjej an aolep armej. Innām Eaar mej ionn dōbwāal im kar kallib ilo juon lōb.

Ilo jibboñin Jabōt eo ālkin
 an Jisōs kar mej, jet kōrā raar
 ilok ñan lōb eo. Ejmaan eo
 ilo lōb eo eaar jabwil ļok, im
 eaar ejjeļok kobban lōb eo!
 Ewi Jisōs?

Eaar bar mour! Meri Magdaline eaar lo Jisōs. Eaar loļok Rijilōk ro
 An bwe ren pojak in kwaļok gospel eo ñe Enaaj jepļaaak lōñļok.

Ñe ij bōk kwojkwoj eo, ij keememej Jisōs. Ij keememej bwe
Eaar mour im mej im kar jerkakpeje kōn eō bwe in maroñ
mour bar juon alen! ■

Wutin Ijtō

Wut mouj ko ilo Ijtō raiboojoj rej kakeememej kōj kōn raan eo ke Jisōs eaar jerkakpeje.
Īalem Wūtin Ijtō ko rej jako ilo pija in. Kajjojo iien kwōj lo juon,
kwōn ba jabdewōt men kwar jeļā kōn Jisōs.

**Jān Elder
Bruce R. McConkie
(1915–1985)**
Jān Doulul eo an
Joñoulruo Rijilók ro

KAJOOR EO AN ANIJ

Tōmak ej kajoor im kajoor ej priesthood.

Anij ej Anij kōnke E ej obrak kōn tōmak im aolep kajoor im aolep priesthood. Mour eo An im etan ej indeeo.

Im joñan eo jej kajjieoñ erom āinwōt E ej joñan eo jej bōk An tōmak, bōk An kajoor, im kōjērbal priesthood eo An. Im ñe jej erom āinwōt E ilo wāween eo ejejet im m̄ool, innām jej barāinwōt bōk mour indeeo.

Tōmak im priesthood rej etal ippān doon. Tōmak ej kajoor im kajoor ej priesthood. Ālkin ad bōk tōmak, jej bōk priesthood eo. Innām, jen priesthood eo, jej kajoor ilo tōmak māe, būki aolep kajoor, jej erom āinwōt ad Irooj.

Tōre in ad ilo mour in ej kōjenq̄l̄ok juon iien kōppopo im māl̄ijjoñ. Ej ad kālet ilo ijin ñan kōweepān̄l̄ok ad tōmak im ñan eddōk̄l̄ok ilo kajoor eo an priesthood. . . .

Priesthood eo ekwojarjar eaar kōweepān armej ro ilo tōre ko an Inok jen jabdewōt tōre. Āinwōt jeļā kake ilo kōlaajrak eo an Inok (lale K&B 76:57), ekar jen kajoor eo me e im armej ro an raar wanlōñl̄ok. Im raar wanlōñl̄ok kōnke eaar wōr aer

tōmak im kar kōjērbal kajoor eo an priesthood.

Irooj eaar kōm̄mane juon bujen indeeo ippān Inok bwe aolep ro renaaj bōk priesthood eo enaaj wōr aer kajoor, ilo tōmak, ñan keañ im tōl aolep men otemjeļok ioon laļ in, ñan kajutak juon kumi in tariñae ilo āne ko, im ñan jutak ilo aiboojoj im mour indeeo iṃaan Irooj.

Melkisedek eaar juon em̄ṃaan in tōmak, “im armej ro an rekar kōm̄man jim̄we, im kar bōk lañ, im kappukot jikin kweilok Inok” (Ukok eo an Josep Smith, Jenesis 14:34). . . .

Innām, ta, katak eo ilo priesthood? Im elmen ad mour kake āinwōt ro rikarejeran Irooj?

Katak in ej bwe Anij Jemed ej juon armej aiboojoj, eweepān, im eutiej

tata eo ewōr aolep maroñ, kajoor, im iooj ioon aolep otemjeļok, eo ejeļā aolep men otemjeļok im Paoktokin ej indeeo, im ej jokwe ippān aolep baam̄le.

Eñin unin bwe Jemedwōj Ilañ ej m̄ōñōñō ilo aiboojoj in ilo weepān im kajoor kōn An tōmak ilo wānōk im priesthood eo An ej indeeo.

Eñin unin bwe priesthood in ilo lukkuun kajoor eo an Anij, im bwe eļaññe jenaaj erom̄ āinwōt E, jenaaj bōk im kōjērbal priesthood eo An ak kōjērbal ak kajoor eo ilo An kōjērbale. . . .

Eñin unin bwe ewōr ippād kajoor, kōn tōmak, ñan keañ im tōl aolep men otemjeļok, jim̄or ilo kanniōk im ilo jetōb; ñan jerbale menin kabwilōñlōñ ko ñan kaweepeļok mour; ñan jutak iṃaan Anij im erom̄ āinwōt E kōnke em̄ōj ad tōmak ilo E, An weepān, im An kajoor, ak ilo naan ko jet kōn tarlep in priesthood eo An.

Innām, eñin, ej katak eo kōn priesthood, meñe emaroñ ak ļap ilo jabdewōt men. Eñin ej kajoor eo jej maroñ bōke kōn tōmak im ilo jim̄we . . .

Em̄ool ewōr kajoor ilo priesthood—juon kajoor eo jej pukote ñan kōjērbale, juon kajoor eo jej pukote ilo jar me emaroñ pād iood im ioon ro ineed indeeo. ■

Jān juon kōnvono ilo kweilok eļap an priesthood taiiōļ “The Doctrine of the Priesthood,” Ensign, Māe 1982, 32–34, capitalization standardized.

**EBAR WŌR JET AŌ SIP,
JĀN ELSPETH YOUNG**

Ke Irooj eaar jerkakpeje Eaar lo!ok "sip ko jet" (3 Nipai 15:21) ilo Amedka en im ijoko jet. Im Rinipai ro, "raar eñjake jenkwān dila ko ilo pein im ilo neen; im men in raar kōmḡmane, wōnḡaan!ok juon ilok juon ḡae aolep raar wōnḡaan!ok, im kar lo kōn mejaer im eñjake kōn peier; im kar je!ā ilo ḡool im kar kaḡool e, bwe ekar E eo, eo kar jeje jān rikanaan ro, bwe E en kar itok" (3 Nipai 11:15).

Barāinwōt ilo Bok In

ÑAN RŪMŪMAN DED RO

Mejeje **Kōjeramŷman** ko an Petriak eo aŷ

Kōjeramŷman ko an petraik rejjab jiroñ wōt kōj ta eo enaaj waļok ilo mour ko ad, ak rej letok juon mōŷakjeŷ eo me emaroñ tōļļok kōj ñan mōŷōŷō eļap me Jemedwōj Ilañ ej kepooji ñan kōj.

p.44

ÑAN JODIKDIK RO

p.58

REKAR LO **E**

Raar kaŷool jerkakpeje eo an Kraist. Elmen ad maroñ jutak āinwōt rikamool ro rainin.

NAN AJRI RO

Jisōs Eaar Letok Ñan Kōj Kwojkwoj eo

Jej bōk kwojkwoj eo kajjojo wiik. Ak ajri ro nejuŷ rejeļa ke ta unin?

p.76

